

تصویر ابو عبد الرحمن الکوردی

نووسه‌ری کورد

خولی سییه م: ۱۹۹۱

ژماره ((۷)) ((۸)) - خولی سییه م: ۱۹۹۱

بۆدابهزاندنى جوروما كتيب: صدر داني: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

پدای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتب (کوردی . عربی . فارسی)

نووسه راس کورده

گوتایه یه کورتی له عیب و نووسه پاتس عه پاق
نووسه پنگه یه یۆخنه یه کورده

نووسه راس کورد

جیگری سه ر نووسه ر

حسین أحمد جاف

سه ر نووسه ر

محمد بدري

د نافع عقراوي

عبدالوهاب عالباني

عبدالرزاق بيمار

ده سته ی نووسه ران

- نهو نووسینهانی ده گاته گوڤار نادریته وه خاونه که ی جا که ر
بلاو بووه وه یان نه بووه وه.
- نووسینه کان زاده ی بیرکردنه و دی خاونه کانیا ن.
- دانانی نووسینه کان به پنی پیویستی هونه رییه.

ناونیشان: به غدا گوڤره پانی نه ده لوس به کیتی گشتیی نه دیب و نووسه رانی
عیراق گوڤاری « نووسه ری کورد »

ووتە ی ژماره

له رۆژێ ١٩٨٤/٨/٢٤ دا کەمە کیتی ئە دیب و نووسە رانی کورد دامە زراوە تا رۆژی ئە مرق توانیویە تی بە شیوە یە کی چالاکانە رۆلی خۆی ببینی لە خزمەتکردنی ئە دە ب و ووشە ی کوردی ره سه ندا و به سه ربه رزی، و سه ربه سستی ئە رکه کانی سه رشانی وه جی بهیتی، لێره شدا ئە مانه وی بە کورتی هه ندی لە و خزمەت و چالاکی یانە بخە یه روو :

١- سازکردنی میهره جانیکی گه وره و فراوان به بۆنه ی تێپه ر بوونی دوو سه د سال به سه ر دامه زراندنێ شاری سلیمانی له سالی ١٩٨٥ دا . میهره جانه که سێ رۆژی خایاندو زیاتر له بیست باس و لیکۆلینه وه ی تیا دا پیتشکه ش کرا .. ئە مه جگه له میهره جانیکی شیعر ..

٢- ئە ئه یه کی لیکۆلینه وه له شاری دهۆک به بۆنه ی کۆچی نوایی شاعیری کوردی تیکۆشه رجه رخوین، کۆپه که دوو رۆژی خایاندو هه ندی لیکۆلینه وه ی تیا دا پیتشکه ش کرا.

٣- سازکردنی دوو شاهه نگی گه وره له به غدا له باره گای یه کیتی گشتی ئە دییان به بۆنه ی جه ژنی نه ورز، کۆمه لی شاعیری کوردو هه ره ب و تورکمان به شداریان تیدا کرد ، له واته محمد صالح بحر العلوم ، عبد المنعم حمّدي ، عبد اللطيف بندراوغلو ..

٤- به شدارێ کرد ن به شیعر خویندنه وه له میهره جانه کانی مه ربه د سالانی ١٩٨٦ تا ١٩٨٩ .

٥- به شدارێ کردن له کونگره ی ئە دیب و نووسه رانی هه ره ب و میهره جانی شیعر له به غدا سالی ١٩٨٥ به شیعر خویندنه وه .

٦- به شدارێ کردن له کونگره ی ئە دییانی هه ره ب له لیبا سالی ١٩٨٨ .. دکتۆر نافع شاکره یی نوینه ری نووسه رانی کورد بووه و به شیعر خویندنه وه به

داری میهره جانه شیعی به که ی کردووه .

۷- به شداری کردن له کۆنگره ی ئه دببانی ومیهره جانی شیعر له تونوس سالی ۱۹۰۰ ، محمده به دری نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه و له میهره جانه شیعی ژییندووه ته وه .

۸- به شداری کردن له وه فده شه ده بی به که له لایه ن به کیتی ئتسی ئه دببانی عیراقه وه چوووه بۆ به کیتی سوڤیت سالی ۱۹۸۶ ، محمده به دری نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه .

۹- ده رکردنی حه وت ژماره له گۆڤای «نووسه ری کورد» به زمانی کوردی و سێ ساره به زمانی عه ره بی بۆدابه شکردنی به سه ر نۆینه رانی به کیتی به ته ده ، به کانی عه ره ب و جیهان بۆ میهره جانه کانی مه ربه د سالانی ۱۹۸۶ ، ۱۹۸۷ ، ۱۹۸۹ .

۱۰- به شداری کردن له کۆنگره ی ئه دببانی لووبنا ن سالی ۱۹۹۱ ، دکتۆر نافع کره بی نۆینه ری نووسه رانی کورد بووه .

۱۱- ساز کردنی میهره جانیکی گه وره سالی ۱۹۸۵ ، له وقیتاره ی که به ره و به سه ره که وتبووه ری ، به بۆنه ی جه ژنی نه ورژ ، ته وشه مه نده فه ره ی که بۆ نۆینه نی کۆنگره ی پازده به می ئه دببانی عه ره ب ته رخان کرابوو .. له وه مه نگ ومیهره جانه دا که زیاتر شه ش حه وت سه عاتی خایاند کۆمه لکی ژۆر له ته بب و شاعیرای عیراق و عه ره ب و جیهان به شداریان کرد وشیعریان بۆ نه ورژ خۆینده وه له واته :

حمید سعید ، عبد الامیر معله ، حمید قاسم ، عبد المنعم حمندی ، عبد الرزاق عبد الواحد عیراق احمدقبا نی- سودان- ، احمد ولد عبد القادر - موریتانیا - ، عبد الحمید حمید ناصر جبران - امارات - ، ابراهیم الحضرمی - الیمن - ، د. خالد الکرکی و ابراهیم عجلونی - ئه ردن - ، ته مه جگه له شاعیره کورده کان . هه ووه هاش وله هه مان ریکه تدا . . (خاتو موهیبه مالکی) که کچزای ته دببی به کورد (محمد کورد علی) ۵ .. به وشه ، کی پر له سۆزبه شداری کرد

١٢- به ستنی هه ندی کۆری ته ده بی له باره گای یه کیتی گشتی ته دیبان و نووسه رانی عیراق له به غذا به زمانی عه ره بی بۆ مامۆستانان : عبد الرزاق بیمار، محمده به درى، محمد عارف ، د. که مال مه زهه ر ، محمود زامداد ، عبدالستار طاهر شریف ، هونه رمه ند عبد الرحمن موفقی ، د. بدرخان سندی .. ته مه جگه له ساز کردنی کۆریکی فراوان بۆ شاعیره لاره کان ..

١٣- ساز کردنی میهره جانیکى گه وره بۆ شیعرى کوردی سالی ١٩٨٦ له شاری هه ولێر که زیاتر له شه ست شاعیری کوردو عه ره ب و تورکومان به شداریان ئیذا کردو هه ندی لیتکۆلینه وه شی ئیدا پیتشکه تی کرا .. له وانه ی به شداری ته م میهره جانه یان کرد مامۆستانان : مسعود محمد ، خالد علی مصطفى ، راضی مهدي السعيد ، عبدالجبار داود البصري ، ترکی الحمیري حسب الشیخ جعفر ته مه جگه له شاعیرانی کورد له هه ولێرو سلیمانی و دهوک و به غذا .

١٤ - کۆریک بۆ ته ده بی کوردی له شاری نه جەف سالی ١٩٨٩ دا ، مامۆستانان مسته فانه ریمان و محمده به درى باس و لیتکۆلینه وه یان تیادا پیتشکه ش کرد .

١٥- ئاماده بوونمان له هه موو خوێشاندا نیتکی نیشتمانی و سه رلیدان بۆ به ره کانی جه نگ .

١٦- ساز کردنی کۆریکی ته ده بی بۆ شاعیری خوالیخۆشبو . رشدي العامل له شاری سلیمانی ، محمده به درى شاعیری پیتشکه ش به جه ماوه ر کرد .

١٧- ده رکردنی کتیبی - شعراء من العراق - ئاماده کردنی منذر الجبوري و محمده به درى .. به ره می بیست شاعیری کوردی تیادا بلاوکراوه ته وه که کراونه ته عه ره بی .. ته وه ی شایان باسه ته م کتیبه گه بیشتوو ته ولآ تانیعه ره ب به گشتی

١٨- وه رگیڕانی شیعرى کوردی بۆ سه ر زمانانی ئینگلیزی و رۆمانی و عه ره بی و تازه ری و تورکی و بلاو بوونه وه ی له ولآته کانی ده ره وه دا .

١٩- بلاو کردنی گۆمه ئیکی زۆر له شیعر و چیرۆکی کوردی له ده ره وه ی عیراقد و به تاییه تی له قاهیره و توونس و سعودی یه و لیبیا و مه غریب .

٢٠- ساز کردنی میهره جانیک بۆ شیعرى کوردی له شاری دهوک که شاعیران حسب الشیخ جعفر و عبد اللطيف بندر اوغلو به شداریان ئیدا کردوو .

٢١- دروست بوونی پتوه ندی یه کی هه ره باش و به سوود له نیوان نووسه رانی کوردو نووسه رانی عیراق و عه ره ب و جیهاندا ته مه ش بوو ته هۆی گه یاندنی ده نگی ته ده بی کوردی بۆ ولآتانی عه ره ب و جیهان .

خوێنه ری نازیز

ئه وه ی باسمان کرد شتیکی زۆر که م بوو له و چالاکى یانه ی که یه کیتی به درێژایی ته و سالانه داکردویه تی و به هه میشه یی هه ولێ داوه که هه نگاوی به سوودتر به ره و پیتشه وه بنێ و ته وه ی که مێ به ویژدان وئینسافه وه قسه بکات ته بێ دان به وه دا بنێ که ته م یه کیتی یه هه رگیزاو هه رگیز له خزمه تی راستی و هه قیقه تدا درێفی نه کردوه ...

ره نگه یه کێک بلێ بۆچی نووسه ری کورد دواکه وت و ده رنه چوو ؟ پرسیاریکی ره وایه و هه موو که سێ بۆی هه یه ته و پرسیاره بکات ... ئیمه ش پیتش ته وه ی ولاته که مان تووشی ته و بارودۆخه سه خت و گرانه یێ ژماره یه کی نووسه رمان ره وانه ی چاپخانه کردبوو. به لām کاتێ کوتوپر هێرشه ناره واکه هاته سه ر ولاته که مان ناچار بووین گۆفاره که دواخه یین . ته وه ش به بریاریک بوو له لایه ن یه کیتی گشتی ته دیب و نووسه رانی عیراق که ته بێ هه رچوا گۆفاره که پابگیرن ،الادیب المعاصر ، صوت الاتحاد ، الادیب الكردي ، الکاتب السریانی .. جا دواى ته وه ی که ته نجومه نی مه رکه زی یه کیتی گشتی چاوی به وه زیری پاگه یاندن که وت و له پاش گفتوگۆیه کی دوورودریژ بریارى ته وه درا که گۆفاری الادیب المعاصرو نووسه ری کورد ره وانه ی چاپخانه بکرین له به ره وه ی که هه ندێ کاغه زمان هه یه به شی سێ ژماره ته کات ته گه ر بیت و له هه ر ژماره یه ک هه زار دانسه چاپ بکه یین، جائیمه ش بریارمان دا سێ ژماره ده ربکه یین دوان به کوردی و ژماره یه ک به هه ره یی .. هیواداریین بتوانی ته و به ئیننه وه جێ بهیئین و گۆفاره که مان بتوانی له خزمه تی ووشه ی پیرۆزو براهیه تی کوردو هه ره ب و پاراستنی یه کیتی نیشتمانی و به ره وپیتشه وه چوونی ولاته که مان که مه ر خه می نه کات ..

ئیتهر هه ر گه شاهه بێ ووته ی خێرو ناشتی خواز هه ر شه کاوه بیت ئالای عیراقی پایه بلندو سه ره رزه ره به هێژو سه ر بلند بێ براهیه تی کوردو هه ره ب هه ر سه رکه وتوو بێ عیراقی کوردو هه ره ب و تورکومان و که مایه تی یه نه ته وایی یه کانی تر .. مردن سه رشوری بۆ دۆژمانی گهل و نیشتمان ...

زانایی شیخ محمدی خال

ساجد ئاواره

(شۆنهنه وه ر) فه پله سوفینکی نه لمانی بوو) په کئی له قسه کانی که وویئوی
(مه پلای مروت بۆ کوکردنه وه ی سامان و پوول ، نه و مه پله به هه زاران
جار زیاتره له وه ی خوو بداته خو روشنبیر کردن ، بۆ گومان به ختیارایی مروت فیش
پشتی به روشنبیره که ی به ستووه ، نه ک به و سامان و دراوه ی که کوی
کردوته وه) لیر دا ووته که ی شۆنهنه وه ر ته واو ده بۆ ا (شیخ محمدی
خال) نه مریش که زاناو دانای به توانا بوو ، رنیازی روشنبیری گرت به رو
له سه ری نه وه ستاو هه ر له تافی لای دا ، له پنده شته وه هه نگاری ژیرانه ی
نا ، پروو و لوتکه ی نامانجی به خته وه ری روشنبیری ، به سه ر گردو به نده ن و
هه له مروت رده بوو ... ا به قه ناعه ته وه ده لیم : که پشته ماهی سه خشی
روشنبیری و ، ته مه نیککی درێژ خایه نی له و پیناوه دا به خشی ... ا نه خشه و
پلاتی زانست و ژیری رابه ری بوو ، له به ر نه وه ، نه به هه له نووتک و کونسپ و
ته که ره نه توانرا کشته و بۆ بۆی له ره وی که یشتن به نامانجه پیروژه کانی
بکات ا له کیلگه ی سه وزی پڕ له قه رو پیتی به هره ی (خال) دا ،
موسلمان به کشتی بر نه ته وه ی کورد به تابه تی ، به رو بوومی سوود به خشی
ره سه نی به پیزی روشنبیریان چه شت ا چاوی مه ردمی نه ته وه که ی پس
کرایه وه و . هی وا هه بوو به په له توشه به ری له مل کردوو شون کانسزای
که له پووری نه ته وه که وت و له شه وه زه نگدا چرووگی به ره مه سی نا پیدیای
(شیخی) هه لگرت و بۆ غای کورد ، مه لوی ره سه نایه تی کوردی پس که ووه
بوو ، له زاری هه زاران منه وه رانی کورد (خه رمان په ره که ت) دا ده که وت ،
کاره که به وه شه وه نه وه ستا ، له زوژ لاهه مه لواناران بوو ، کیلگه ی پیروزی
روشنبیری (خال) ی . دانا ، خه رمانی هه مه جهزه ی که له پووری کوردی تیندا
قوت بووه وه و ، بۆ په روا شه ن و که و ده کران ا (شیخی) خونه ووست و

هینا، پایه بلندو مه ردو جاوید ، به هره وه رو ژیر ، بوومی روشنبیره که ی ته وه ند ،
 زه به ند ، لیره دا ناکری و ده رفه ت نیبه له هه موویان بووم نه وه ند هه به ،
 به تیرامان و لی وورد بوونه وه ی خوم ، نه نها به و سنی کاره (نایلهانه) ی که
 به رهم و ده ستنوسن ، نه که ره هپچی تری نه بوومی به م سنی کوله که زهینه ی
 که له پوری کوردی (شیخ محمدی خال) یان نه مروو زیندوو کیدوو و ناز ناوی
 (زانا) یان پی به خشیوه

((یه که میان (فه رهه نگی خال) ه))

سه سه له ی دانانی (فه رهه نگ) به شینوه به کی تیشوری سه رده م زوو
 گرنکه ، به لأم له به ر قورسی و ووردی ، که م روشنبیر ده توانی خوی له قه ره ی
 بدات ، چونکه نه وه چه سپاوه ((فه رهه نگ نووسی ته نها کاری پراکتیکی
 دانانی فه رهه نگک نیه و ، به لکو کارنکی زانستی و تیزیشه)) (شیخ محمدی
 خال) ی مه زن ، کاتی خولای نه وه ی که وتۆسه سه ر که (فه رهه نگنکی
 کوردی بنووسی) هه روا ، چاوی به (نه وه هار) ی - نه همه دی خانی -
 که وتوو ، که سالی ۱۹۰۱ ز نووساوه ، نه وجا (فه رهه نگه کانی) نه همه دی و
 (یوسف ضیا پاشای خال) ی و (فه رویناند بوستی و (میچه رسون) او -
 (مه ردوخ و راهه ر) ، هه موویانی ته ماشا کردوون ، جگه له فه رهه نگه هه مه
 جوژه ی عربی - کوردی ، نیتالی - کوردی ، کوردی - فه رهه نسی ، کوردی - رووس ، ..
 هه تا دواپی ۱۰۰۰۰ بوی ده رکه وتوو که به گی فه رهه نگه نووسی ، له ناو
 کورده واری دا قه وی یه وینه مای هه به ، به لأم زوزیش به ناتا ووی نووساون ،
 (خال) له سال (۱۹۳۵) دا شانی دایه به ر نه م کاره و هیمتانه توانی ووشه ی
 هه موو - دایلیکته -) کانی کورد کو بکاته وه ، بۆ به که م جار فه رهه نگنکی
 (کوردی بۆ کوردی بنووسی و له سنی به رگ دا به ناویشانی (فه رهه نگی خال)
 ده ریکات ...

به گشتی نه و (فه رهه نگه) کارنکی گرنگ و که هچینه به کی ده وله مه ندی
 زمانه که ماته ، به سه ر چاوه به کی که وه ده زمیزدری ، بۆ گه لیک فه رهه نگی

هه مه چه شنه ، وه ک له کوردی یه وه بۆ زمانیکی بیگانه و به پینچه وانه ش له
زمانی بیگانه وه بۆ کوردی ...! که واته یه که م کوله که ی زینتی زمانی کوردی
(فه ره نگی خال) ه ، که تاواتی چه ند ساله ی گه لی کورد مانی پی هینابه
دی ... ا

دوو ه میان ((یه ندی پیشینان)) ه

ده زانین که په ندی پیشینان به ناخاوتنیککی کورته پر ناوده بری ، مه به ست به
ده سته وه ده دات و فه لسه فه یه کی ره سه ن و قال بووی تاقی کردنه وه یه کی
راسته کی کومه لگای کوردانه خولقاوه ، قه ره وئسل ده گرنت و ژیرانه ده رک
به مه به ست ده کات و هوشیارانه ش ده پینکی ، ته م ده ره پینه سامانیککی به فه رو
هه مه ره نگه ، شاکاری (باروتامای) فه لسه فه ی ژبانی کورد بۆ عاله می سه ر
بروی زه وی ده رده خات ، له م سامانه دا ره فتاری تابیه تی و بیرکردنه وه ی گه لی

کوردو باری کومه لاییه تی و ژبانی روون و ناشکرا دیاره ، له به ر نه وه زانستانه
سه پیزاوه که (په ندی پیشینان) شاکاری گه ل و نه ته وه ی کورد رینکی خستوون
هه موو بارنک و سه رینکی ژبانی خوئی تیایدا نیشان داوه به فه لسه فه وه دوواوه ..!
جا بایه خ دان به کو کردنه وه و لیکولینه وه ی که لتووری میلی به تابیه تی
(په ندی پیشینان) میژووه که ی له کوردستاندا کون نییه ۱۰۰۰ ده بپین له سالی
۱۹۳۳ز ، به هه شتی (اسماعیل شاهه یس) ۶۱۲ په ندی کو کرده وه و به چاپی
که یاند له سالی ۱۹۳۸ز دا ، (هه زار بیژو په ند) ی خوالیخو شپوو (معروف
جیاووک) بلاو کرایه وه ، هه رچه نده له کاره که دا نه میان ناتو وای زوزه ، به لام
له کات و شونیی خویدا به نرخ بووه ۱۰۰۰ (پیره میزد) یش له روژ نامه ی (ژبان و
ژین) دا (۶۴۴۸) په شپوه ی چوارخشته کی بلاو کرده وه و نه مان له م کاره دا
پیش نه مر (شیخ محمدی خال) که وتن ، به لام (خال) ی زرنگک توانی به جوانی و
زانستانه له سالی ۱۹۵۷ز کتیبینکی (په ندی پیشینان) بلاو بکانه وه ، که
(۱۳۰۸) په ندی تیندا بوو نه و جا له سالی ۱۹۷۱ دا هه مان کتیبی له (چاپی
دوو ه می) دا ژماره ی په ندی کانی زیر کردوو گه یانسدیسه (۳۸۹۳) په ند

له چاپی په که م دا (روخساری هونه ری ناوه روک و ناسنامه ی په ندی پشینان
ش نه کاته وه و ده لیت : (په ندی پشینان هه ندیکیان وه ک شاعر ، رنک و
پنک و ږه وان به رانیه رن، هه ندیکیان له شپوه ی پرسپارو وه رامدان، نه وانی که ی
هیندیکیانده له په رده ی ناموزگاری دان یا هتند ... کتینی (په ندی پشینان) ی
شیخ محمدی خال وه کو خوی نه مړه و که نجینه په کی پر له که ره ره ، چونکه
هه تا نیستا به پوخت ترین کاریکی کو کردنه وه ی (په ندی پشینان) ده درینه
قه له م له کوردستاندا که کرایي و زور ترین که ره سه ی تیندا کو کرابینه وه ...!

((کوله که زیرینه ی سی یه می))

بریتی په له بلا و کراوه ی (ده سنووس و چاپه مه نی ده گمه ن ی

کتینجانه که ی (خال) ..!

ته که رها و له (گوماری کوږی زانیاری کورد- به رگی په که م- به شی په که م)
ی سالی ۱۹۷۳ به ورد بینی و زانستانه وه نی ی وامین ، کاریکی تیجگار ژباړی
سه رده م و سه رچاوه په کی به هادار بو میلله تیک که تینوویی بو پیناسه ی
خوی و که شه کردن و خاوه ن وزوه مانه وه دینه به ر چاوومان ..! هه ر میلله تیک
که خاوه نی میژویه کی پرووناک و پینشکه وتوو بی ، ده بینی هه میشه روشنبیرانی
به په روشن بو توندو تول کردنی ره گک و ریشه ی ره سه نایه تی میلله ته که ی ،
له به ر نه وه دونیا ده که رین و ناسه وار ده پشکنن هه تا ده سنووسینک ،
بلاوکراوه په ک ، پروا نامه په ک ، که لتورنک ، که په یوه ندی هه بی به هونه رو
نه ده ب و میژوو روشنبیری دیرینی نه ته وه که یانه وه ، له هه ر کوچیک و ره قه
ی نامه خانه ناوداره کانی نه م په ږه و په ږی گیتی دا هه بی و بی ی بزائن
توماری ته و ده قه که له پوره ده که ن و ده پخه نه وه ناو دونیای روشن و
زیندوی ده که نه وه ، به م کاره ره گی میژوی نه ته وه که یان له قبولایی
ره سه نایه تی قه وی ده بیت و نه و نه ته وه به به ژباړیه دیرینه که ی نه و جا هی
نوی یایه تی له سه ر بنیات ده نی و به هه موو هیزی که رداوو توفی وه یشومه ی
بنیات تیکده رو روخینه ره رگیز ناتوانی بناغه ی نه و میژوو له ق و له نک
بکاو بیهه ونی ...! له به ر نه ، په ده بینین و ده بیستین که لاره خونین که رم و
خونین که رم و زانایانسان له ده ری وولات هه ول ده ده ن نه که ر ده سنووس

به ده گمن و به ها له سه ر كورد هه بئ و نامیلکه ی شاراو و نادیار به ر چاو
بكه ویت ، ته ماز ده میاشته وه و تواماری ده كه ن و وینه ی ده گرنه وه له سه ری
ده نووسن ..! بۆ په لگه ، له (كتنجانه ی قاموژگان رۆژه لات له نه كادیسی
زانستی سوفیت له شاری له نینگراد له سن جینگای به رخا ن گراودا ، كه ژماره ی
پئ دراوه ، ده سنووسی به نرخ وه چنگ ده كه وئ ده رباره ی ته ده ب و میژوو
ناودارانی كورد ، وه كو عه لی حه ریرو مه لای جه زیری و فه قئ ته یران و
مه لا با ته بی و نه حه دی خانی و عدلی ته رماخی و مه لا مه حموودی پایه زیدی و
نالی و مراد خانو داستانی شرین و فه رهادی خانای قوبادی و نووسراوه ی تریش
ده رباره ی میژوو ژبانی كورده واری به ر چاو ده كه ویت ..! نه مانه زانستانه له
لیسته ی تایبه تی ناویشانیان نووسراوه ، بۆ كه سن كه بتوانئ ده رباره ی پایه تینك ،
یا ده سنووسینك یا چاپكراوه په کی بئ هاوتا بنووسیت و لئ ی بدوئ و ساغی
بكاته وه ، ده بئ له ته وروپاو ئاسیاو زوژی نامه خانه بالاکان ، له م پایه ته یان تیندا
هه بئ كه ده رباره ی كورد نووسراوه ، یا زانایه کی كورد زبانی دیزین نووسییوتی
له و نامه خانه په جینكه ی بۆ كراوه بۆ ته وه ی به ر فه ناو چوون نه كه وئ ..!
نه وجا (شیخ محمدی خاں) ی مه ردو خاوه ن هوش ها تووه به كردار سه پاندوویه ،
چی ده سنووس و چاپكراوی به ده كچه نی به هاداری له نامه خانه زه به نده كه ی
گومان بریت ، چی به زمانی كردی یا عه ره بی و فارسی یا تورکی، هه موویانی
به شینوه ی به شینوه ی لیسته كردوه ، نووسییوتی و ناوی نووسه رونه و
كه سه ی پاك نووسی كردوو هو میژووی نووسینه كه ی ده رختسووه پروونیشی
كردوته وه ، كه ئاها خه ته كه ی خوشه یا ناخوئزته وه كاره كه ته واوه یا نوستانه ،
سه ره تای كتیبه كه یا كوئایه كه ی لئ ی قرتاوه .. ؟ كاغه زه كه ی چاكه یا
په بهووته ، ژماره ی لاپه ره كانی چه نلن ، به رگی هه په یا جزویه نده ،
په راویزه كانی چبیان لئ نووسراوه ، ده سنووسه یا چاپكراوه .. هندا .. به م رنچكه په
زانستانه و ورده كارپه ، داویه به گوئاری كوژی زانیاری كورد بۆ سوودی گشتی ی
به چاپ كه پاند راوه ، له به شی په كه می (قورنان و ته فسیره) (ووته كانی
پیشه مه ره) د.خ. (میژووه و میژووی ژبانه) (زانستی ناخاوتن) و
(شه رج زانی و نه مای شه رعه) (ناموژگاری) په (زانستی بیرکاری و نه ندازیاری)
په نه مه به شینگی زور كه م بوو، وه ك په لگه نامه هینامانه وه بۆ پروون كردنه وه ی

گزنگی دان به که له پووری نه ته وایه تی و دوزینه وه و ساخ کردنه وه و له سه ر نووسینی و له به ر گرتنه وه ی کاری هه موو روشنبیران و پسهوزانی نه ته وه کانی جیهانه ۱۰۰ وا کوردیش به هوی زاناو روشنبیرو پسهوزانی ده ستی داوه ته شه م کاره ۱۰۰ جا شاکاری (شیخ محمدی خاڵ) له م باره شدا تبیینی و وورد بیتی و پیزو چیژی زانستانه به کاره مه زنه که به وه وه ک روژی رووناک دیاره و هه ر نه مه شه ده بینه نه مری بو شینخی پایه داری زانست (شیخ محمدی خاڵ) جینگه ی به هه شت بی ۱۰۰

ساجد ئاواره

سه رچاوه کان :

- ۱- کۆناری زایناری کورد ۱۹۷۳
- ۲- له بۆاری فه رهه نگک نووس کوردی دا - دکتور نه وره حماتی حاجی مارف ۱۹۸۷
- ۳- په ندی پێشبان و قسه ی نه سه ته قی کوردی - دکتور شکریه رسول ۱۹۸۴
- ۴- مخطوطات فريده ومطبوعات نادره - دکتور مارف خه زنه دار ۱۹۷۸
- ۵- ره نهج له په ندی پێشبان کوردی دا - کاروان ژماره ۷۱ ساجد ئاواره

مایکو فیسکی له یادداشتہ کانی ئافره تیگ دا

وه رگیرانی:حسین أحمد

بۆ یه که م جار چاووم به مایکوفیسکی له (۱۳) ی ئایاری سالی ۱۹۲۹ ز

له یه کێ له گوپیانه کانی بۆبۆزنی ته سڤ له شاری موسکوا که وت ئوسڤ

هریک ناویک.. ئیمه ی به یه ک دی ناساند نه و کاته نه مه رولیک

بچووکم له فیلمیندا نه بینی که له ده رهینانی لیلی هریک بوو. که مایکوفیسکی

خواها فیزی لی کردین و روصیشت . ئوسڤ هریک ووتی (: سڤرکه ... سه یری نامویی

له ش و لاری فولودیوار قاچه کورته کانی ناکریت) نه وه ی راستی بی و هه ر

له یه که م سه رنجبه وه بۆم ده رکه وت که مایکوفیسکی به پالتاوه سپی یه که

وی قه بلاغه که ی که نه پتایه ته وقی سه ره وه .. زۆر له پاله وانه کانی ناو

(سیرک) نه چی و هپچی که و. له سه رتاوا ده نگه به رزمکه ی و جوتیتی قسه ر

کردنیم زۆر لاسه یر بوو چونکه قه ت رۆژی له زۆزان که سڤکی ناموم وه ک

نه م کاپرایه نه دیسو . که بیرم لی کرده وه توشی گیزاویکی سڤر بوم به لām

بی نه وه ی ه . به بیزرکه یه که م هه بی له باره ی جوژه خۆبه ستنیکهوه به کاپرایه

کی مه زنی ئازاهی. دوا ی نه وه هارونکانم کاتایف ، ئولیشا پیلینیک(که هه مویان

مروقی ناسراوم) هه روه هاش (پانشین) .. نه ندامی پیسی نواندنی موسکوش هات که

له پاشا بوو به میردم .. ئینجا هه مومان له سه ر نه وه رنکه وین که پینکه وه

نه و شه وه له خانوکه ی کاتایف به ونیه سه ر . هه ر له ویش بوو که پینکه

وه هه ستمان به جوژه مه یلیک بۆ یه کتر .. منیش نه و شه وه له و په ر

خوژی و کامه انی دا بوم .. هه روه هاش شه وه که مان به شیوه یه کی گشتی

خوشر بوو . هه ر له هه مان دانیشتنیش دا بوو که مایکوفیسکی رۆوی ده مسی

تینکردم و ووتی : نه وه به راست نه لۆ چون ئاواهی گوزایت ؟ .. نه م به یانبه که

پینکه وه له بۆبۆزنی نه سپه کاندای بوین ... ئه ته و ک قازنکی ناشیرین

هاتیه پینش چاووم به لām ئیستاکی له جوانی دا بی وینه یه . درای تهوده مه

ته قه یه .. رنکه وتین له سه ر نه وه ی که سه ی به یانی جارنکی تر به یه

ک هگه ینه وه ... نه وجا پینگه وه جووین بو پپاسه .. له و پپاسه یه یوم ده رکه وت که کدس له مایکوفیسکی بی حه یاتر نیه به تاییه لی که له ناو کومه لی نه دیب و نوسه ردا نه بی .. چونکه نه و کاته ده نگی به رزده کات و توره ده بی به لام که ههستی به تینکچوونم ده کرد له وه لوسکه وته ی خیرا نه هاته وه سه رخوی و په فتاره که ی به ره و نه ره و نه رمی ده گوزی و ده سستی نه کرد به پاسی له باره ی شته وورده کان و به س .. چن پرسپارنکی لی نه پرسیم له باره ی شانوه هه روه هاش نه می ی نه کردم له وانه ی که له لاهه وه تی ده پهرن . پاسی چن ولاننکی ده کرد له وانه ی که نه مهه نه م دیوون و هه رچه نده ناشپرنه مروف له جاده دا به دنگنکی به رو ناخه فتن بکات . به لام نه و گوی ی نادانی .. نینجا نه یوت : نه من بینننکی به هینزو بیرنکی تیژی هونه رمه ندنکی بی ونه م هه یه .

کوت و پر هه ستنم به خوشیه کی بی سنوور کرد که خومم بینن له ده وو به ری مروفینکی مه زن وه ک کایکوفیسکی . به پانتی له ناو ده ریاری بی ونه بی نه م کابرایه نه ک هه ر تووش بووم به لکو هه ر قووتی دام و نه گه رجیش دنم له گه شتی خوشه ویستی نه م کابرایه . سه رمه ست بوو بوو به لام خیرا بووم ده رکه وت که نه توانی به ناسانی جله وی دلعی ده ستهکی وی مه سه له که ته نها بوو خوی نه گه رایه وه و به س روژیکیان و له یه کی له پپاسه خوشه کافخانه وه پینی گوت : نه لی ی چی .. هه ر نینستا بچین بوو ماله کد م ؟ منیش نه م زانی ماله که ی له (گندروف بیربولک) بوو چونکه جارنکیان که مایکوفیسکی سه فری کرد بوو .. (لیلی بریک) ... بوو نه و ماله ی ده عه وه تی کردم به لام پینم سه پر بوو که زانیم نوسینگه به کی که شه نگی تری هه یه له جاده ی لوپسانکا ... سه ره پای نه و نه پارخانه خنچیلانه یه ی (گندروف) .

له و نوسینگه یه ی (لوپسانکا) .. هه موکتنبه کانی خوی ی پپاشاندام .. نینجا هه ندی له هوتراوه کانی خوی به ده نگه به هینزو دلگهرو کارتینکه ره که ی بوو خورندمه وه هه روه هاش که می له دیالوگه کومیدیه کانی به شینوه به کی پر له کالته جاری بوو خورندمه وه .. هه ر له ویش بوو که به روونی بووم ناشکراوو که مایکوفیسکی نه ک هه رته نها شاعیرنکی به هره وه رو مه زنه به لکو زیاتریش نوینده رنکی هینده به توانا خاوه ن به هره یه هه رته بپشته وه نه م دپشته مان بوو به هوی نه وه ی که زیاتر په گی خوشه ویستق و دلناری نه م کابرایه له اوچه کانی

دلما دا بکورتیت به شینوه په ک پان به شینوه په کی زځ... . پوم ناشکرا بودم گه
نه مهه ناتوانم ده سستی به رامبه ر به خوشه ویستی نه م کابرایه ده رهم .. نه وه ی
راستی بڼ ووشه گانم له ناستی هیزی نه ښه کدی بڼ ده سه للات بوون گه ره ش
مایکوفیسکی زانېبېڼی نه مهه ده ند به خوشه ویستی نه و. سه رمه ست بوو بودم ..
پوښه به کسه ر له پاره شی گرتنم و به نه وپه ر خوشیه وه له ناو ژووره کانددا
نه یگیزام .. پاشان سه یری خوی له تاوښه کردو ووتی به من . فبرونیکا
فیتولودوښا لایا شیرکافت به دل پان نه ا : به لأم که ده ولَم دا جه ن وشه په کی
شیاو پو ولأمه که م پروژمه وه په کسه ر ده ر دوو ده سستی خسته سه رشانم و
ده م وچاری به جاری نیکک چوو و به موتبه که وه پروی لی وه رچه رخاندم ووتی :
ده سته که تم به ری .. خوم نیسنا له باتی نو وه لأمی پرسپاره که ی خوم نه ده مه وه
چونکه نه زانم نه تو چه ند ده ستمه ندیت (حساس) یت . ماوه په کی زور له و
نوسینگه په ماینه وه .. نیتسر دوی نه و به په ک گه یشتنه مان ... پروژ نه بوو
سه ری لی نه ده م له نوسینگه که ی له جاده ی لوبیانکا ... شه ونکیان بېښمی له
کاتی پوښتنه ده م به ره و ماله ر له پی گورویانی لوبیانکاوه .. ده رمی بڼی خیرا
خلپوه وه به په و لام په سه مای (مازوکا) له ناو نه و جاده قه له پالنه . خه لکه
که ش که نه و ډیمه ته ی ن بڼی زورپان لا سه پر بوو . مایکوفیسکی قه له و
نیسقان نه ستور به ته نها سه مای نه کرد بڼ هووده .. به لأم ده نگاهه کانی
زور جوان بوون . نه وچا . ډیمه نیککی کومیدبایی نواند . نه و کابرایه خواوه ن میزاجینگی
سه پرو سه مه ره و زور زور گوزاو بوو.. قه تیش له بیرمه ناپیت له ده لوستیکی
مام ناوه ندیدا بېښتیت . پان کابرایه کی پرو خوش وقسه خوش وپر له زبان و
کامه راڼی وچالاکی که به شینوه په کی دلگیرو کازتیکه ر شیره کانی نه خوښنده وه
پاخود به ناوازی گوزانیه وه پوی نه وپښه وه .. پان کابرایه کی موزن و پروگرژ و
بڼ قه رارو که م دوو سه رسام له وانه ش بوو که ده کاتوزر بپایښته وه بڼ قسه .
پان پو هه تا .. هه تان .

ته نها دوو گول

پاش کوتایی وه رزی شانوی .. له کوکاکوس له گدل ژماره به کسی گه وده له نه
کنه وه کان گه پامه وه .. واپنکه وت که به شه مه تده فیه رنکی کوتی کورسی
خړاپ بگه پښه وه پوښه که گه یښنه وه موسکو به جاری وانددو بوو بوون .
ده و له مه ر نه وه ش پو که ده ر په کی له نیمه خیرا خوی به ده مام بکات

دووه خوئی بشوایه. آجا من له و بهراییه دا بوم که دایکم له نیسکه ی شه
 مه نده فده ره که چاوه پښم بگات .. هه ر له و کاته ش کوت و پر گوښم له چرپه په
 ک بوو نورا .. نورا .. بزانه کې هاتوته پيشوازیته وه ا نه وکاته ی چوومه
 هوته که وه .. تووشی سه رسورمانه وه بوم چونکه مایکوفیسکی ام بینی و دوو
 گولاله سووری په ده سته وه بوو.. هینده جوان و ښک و پښوښی بوو
 تاراده په ک مه هه ستم په حجوبی خومم کرد له دپه نه نارنکه که ی
 سه فده ره که مان .. له دواړو دا بوم ده رکه وت که مایکوفیسکی په پوه ندی په دایکم
 گرد بوو بو نه وه ی نه پیته نیسکه ی شه مه نده فده ر .. چونکه خوئی ده په ویت
 په و نه رکه هه لښت .. مایکوفیسکی نه وه شی پښ ووتم که ده زی له وه ده کرد
 که ده چه پگه گول له که ل خویدا بوم پښنی په لام نه پښنا چونکه نه پید
 ویت وه ک موتایه کی عاشیق پیته پښ چاوی خه لکه وه . نه مه ش نه پکرده
 هوئی گالته و که پ له لای خه لکه که وه .. پویه نه نها په و دوو گولاله
 سووره په ده ستا .

له پوژنک له پوژانی زستان په نو تومبیله که ی پردمیپه پیتروفسکو رازموفیسکی ..
 زستانیکی سه خت بوو .. تا راده په ک قسچه کاغان خریک بوو بهرچین
 له نو تومبیله که .. دابه زین و په خوشی په کی ته واوه وه له ناو نه و په فده ..
 یارمان کرد .. نه و پوژه که یف ووزر هه بو .. نینجا دارنکی په ده سته وه گرت و
 له سه ر پوخساری په فرکه .. نوسی .. [نورا - فولودیا] له پی ی که پاته وه
 له ناو نو تومبیله که بو په که م جار پی ی راگه یاندم که وا شه بدای خوشه
 ویتیمه (لېلی). زور چه ره زه بوو) له سه ره تای مه سه له که هیچ جوزه
 پرسبارنیم ناراسته ی مایکوفیسکی نه کرد له باره ی په پوه ندیه که ی په هوئی
 (بریک) ده .. که خیزاننکی په ک دل بوون . تاراده په ک نه من هه ر چه نده
 هاوړیان بوم دلنا نه بوم کئ میردی (لېلی) کچپانه ... پوژنکیان هوئی
 بریک چووبوون بو لښنگراد .. منیش له و کانه ی له مالی مایکوفیسکی
 حوزیکوف بوم . یانشینی میردشیم ته و ده له سه فده رنکی کرده بو ده ره وی
 موسکو .. پویه فیلاویر داوای لی کردم ته و شه وه ی له که لرا په رمه سه ر له
 خانوکه ی .. منیش پووی ده مم کرده مایکوفیسکی و ووتم .. چی نه لی ی نه که
 ر کوت و پر په پانی زوولیلی خوئی کرد په ماله وه و منی له گ لئا بینی . نه
 وجا مایکوفیسکی له وه لامرا ووتی : نه زانی نه لی چی ؟ .. نه لی نه وه تو له

گدل نوروچکادا ده ژیت .. به خو له ده لیربرونه که تدام زور مسه رکه وتوویت ده
ستیشم به خه مینکی نهینی له دووتوی قسه کانی دا کرد که وا لیلی به و گوی نه
دانه ته ماشای ده کرد له به ر

ته وه ته ئی عاطیفه ی بزواندم و به قوولی برینداری کردم که زانیم لیلی ده ر هینشتا
شونینکی تاییه تی له دلی دا هویه پانشان ده رکم به وی کرد که شته کان به و
شینوه به نه بون که وا ده هاتنه پیش چاومه وه .. چونکه مایکوفیسکی به شینوه به کی
نه رمی ته واو له گه ل لیلی دا نه جولایه وه سه ره پای نه وه ش نه و نافره ته
تا که نافره ت بوو له ژبانی مایکوفیسکی د به لأم خوشه و لسنپه که ی بو نه و
نافره ته تینسته چوو ناخی راپورده وه . مایکوفیسکی به شینوه به کی مروقانه ی
قه شه نگه وه .. له گه ل لیلی دا ره فتاری ده کرد و پزینکی تاییه تی بو ده بوو ..
و ده میشه گوئل .. بوی ده نارد که له گه سته کانی :ا نه گه راپه وه نه ویش که
یفیسی ده هات که دیاری بو ده هین . ته نانه ت جارنیکانیش نوتومبیلنکی بو هینا له
ده ره وه . وپی ی پینشکه ش کرد نه گه رچیش لیلی به شینوه به کی باش و پر له پز
ره فتاری له گه ل مایکوفیسکی ده کرد به لأم سه ری گینژ کرد بوو به
داواکاری بی کوتاییه کانی و ده روه هاش ناوانیک به توندی نه چو به گویا سه ریاری
ته وه ش زور حه ز له گله یی بوو . مایکوفیسکی چی بگردبا و ره خنه له به کسه ر
بو نه و ره فتاری ناماده بوو ته و جاش جلّه وی خه یالی خوری بو پیروکه ی
سه یرو سه مه ره شل نه کرده وه .. ته نها بو ده لپه ستنی شینک بو نه وه ی ته و
کاپرایه دلگیر بکات .. جارو بارنیکش به ده نگینکی به رزه وه تی ی نه خوری و نه
یگوت پی ی :

ته تو پایه خم ناده پتی .. ته تو منت خوش ناویت جارنیکان مایکوفیسکی دانسی
به وه بوتام که وا شه پدایه تی ... شه پدای (لیلی) به
دوو جار مایکوفیسکی خه ریک بوو خوی بکوژی به لأم که تفه نگه له ی نا به
خویه وه نه ته قی . بوئم ده که وت (لیلی) انه وه نده گرنگی نادایه خوشه و سینه که ی ..
هه ر وه ک جون من نه وه نده جیردی نه بووم له هه مان مه سه له . . نه مه له
سه ره تای مه سه له ی هه ر دوو لا بوو . به لأم نه گه ر هه سستی بگردبا که وا
نافره تینکی که خه ریکه جینکه که ی ته و له دلی مایکوفیسکی دا بگریته وه ته وه
نیتر نه پکرده ته و شه وه ی که سیاوه حشی تیندا کوژا چونکه لیلی ده پوسیت
بیته به که م نافره ت و دوا نافره ت له ژبانی کایکوفیسکی دا پاخود به که م و

ناکه نافرته له دلی ته و شاعیره . مایکوفیسکی له چه د ډیرنکرا

- په که م شاعیر هوو .. نه م مایکوفیسکی په له سه ده ی بیسته م دا که وا هه مو تواناو په هره کانی خسته خزده تی شوژی سوسپالیز می په و ده .. هه مو هوتراوه کانی . هه مو هه ست و نه سته کانی په خشی په شوژی چه ماوه ر له جاده کاند ا نه ک هه ر وه ک هوزنه ټانک په لکو زیاتر وه ک سه روکینک بو هیزه کانی مروثا په تی .
- ناواوه چی .. ده نگک که وړه پینشه وا . نه مانه هوون نه و صیفه تانه که وه صفی خوی پی ده کرن .. هه ر به و شپوه په ش وینه که ی له بهری خه لکرا مایه وه .
- وهه رچه نده نه م شتانه باوو پلاون له . پاره ی که سینتی نه م هوزنه شانته په لام که ره ش په قوللا په تپه که ی که سینتیه که تیفکرین
- مایکوفیسکی گرېندراو [معقد] و میزاج گوزاو که خوی په نه ریته کانی کومه ل نابه سینته وه له سه ره تای که نجیدا . . چووه باوه شی (ته کمبیه کانه وه) و له پاشا (موسته قبه لپه کانه وه) په لام له کوتاییدا .
- خولبای دروشمه کانی جوانی نوځوازی (الحداثویه) هوو
- هینده نوځوازیکی پی په روا قالبه کانی هوو له سه ره تای سه ده ی بیسته مدا تپارده په ک هه مو قالبه کانی هونه ری کوتی پی شیل کردو دوری خسته وه له پاپوزی نه م چه ر خه ی نیمه
- نه وحا توانی زوو له و گیزاوه خوی قوتاریکات و جینگه و ړینگه ی خوی پساریزی له کاروانی شیعری نویدا
- ژبانی شه خسی خوی له شاکاره داهینه ره کانی که متر نه هوون له پروی گری و پی نارامیه وه .
- پینوه ندپه کانی له که ل لیلی و نولسپ برنگ که وتته په ر تیرو توانهی خه لکه وه .
- نه لسانه ی خوشه ویستی که ی بو (لیلی برنگ) وه ک تاکه خوشه ویستی خوی .. تاوه کو نه مروش هه ر ماوه ته وه .
- چه ند نافرته ټنکی دیش له ژبانی دا پولیان هه هوو وه ک نه کته ر میزونیکا یوونیسکی که نزدیکتون هادزی ی هووه له دوا ساله تراویداییه که ی ژبانیدا
- یادداشته کانی که له سالی ۱۹۳۸ دا نوسراوتشه وه مایاراست و له موژه خانه ی (مایکوفیسکی) دا هه لی گرتن . . تا پینش ماوه په ک که م له م دواپیه دا .. که وتته په ر تیشکی پروتاکلی چاپه وه وله گوټواری (فیروزی) . ویره ییدا ..
- که تاپیه تپه په ره خته و ویزه وه .. پلاو کرانه وه

دوای نه وه ی که من گه راپه وه له (کوکاسوس) او به یه گه یشتنمان له نیسته گه ی
شه مه نه فه ره که . بوم به روونی ده رکه وت که زور حه زی لینه و شه
یدامه . منیش هه ستم به مه یلنکی به هیز بژ نه م کابراپه کرد
نه خشه کښان و راپه راندن

پاش گه رانه وه م له شاری کوکاسوسن و به یه ک گه یشتنمان له نیستگه ی
شه مه نه فه ره که ماته ماشام کرد .. مایکوفیسکی به ته راوی گیر ی
خوشه ویستیمه ونیش مه یلنکی ته واو به ره و لای شاعیره که راپه کښتس ی به یه ک
گه یشتنه کامان دوو باره و س ی باره بورنه وه و له نه وپه ر خوشی دا بووین
بیریشم ناینت پوژیکیان له سه ر شتینک هه چ شتینک تینک چووین
به لأم خیرا گونپاو مایکوفیسکی به کی جارن نه ما شتینک هه بو د میشه له
ده روونی د که توش پارایی و نیگه رانی ده کرد ... کاتویری دورودریژ داده نیتت
بی قسه .. بی ده نگیه کی

ته واو پالی به سه ر هه مو شتینکی دا کښاپرو وچه ندم کرد وکوشام بهیستمه
دووان .. نه م توانی هه رده هاش نه م زانی هونی نه و هه لوسته ی چی بوو .. که
هه ولیم له گه لیا نه دا . پیزانم به کسه رده ستی نه کرد به گالنه و گه ب ونوکه
گیرانه وه .. نه وه شم تینسین کردا نایه وی له نه تگ و چه له مه کانی
بمشداری بکه م و چاره سه رینکیان له گه لیا بژ بدوزمه وه و به ده گمه نیش جله وی
بژ هه سته کانی شل نه کرده وه . پښان له گه ی میزده که ورا باش وانه رم بوو
به لأم نیسته نهغیر ته و هه سته ی که له ده روونی داوو .. که میزده که م
شه ریکه تی له خوشه ولسیم دا خه رینک بوو توشی شه و نخوونی پکات
هه میشه ش شینکی هه رته دوزیه وه بژ نه وه ی ده م و چاره ی گرز پکات نای
چه نده شیم بژ نه وه ی نه و باره ی بگوزم نه وجا خیراش بی تاقه تیه که ی نه ده ما
و شه و کابرا مون گرزده ده بووه مروئینکی چالاکی پر له خوشی و کامه رانی .

پروخوشی و قسه خوشی و نوکه بار و هه مو ده ورویه رکه ی به ره نگی ژبان
پوښاغنه نه کرد .. زور به یه کتر نه گه یشتین به لأم له زور به پاندا له گه ل
خه لکی که دا بووین مه سه له ی چاوپی که وتنانه . میرده که من لیم خانه
گومان کرد . هه ر جه نده به نه وپه ر پیزه وه ته ماشای ده کرد .

به لأم دای لیهات. که داوام لئ پکات که پشکه ره ر په ته نها من ونه و
 بهونه بۆ پیاسه .. بۆ چه ن شونینکی دیار بکراو . منیش به ته نها مه ونه و
 بهونه بۆ پیاسه .. بۆ چه ن شونینکی دیار بکراو . منیش به مایکوفیسکی
 که پانه که وا ده بۆ به به که پشته کافان نهی بۆن .. سه رباری نه وش هه ر
 له وکاته دا رولینکی که ووه یان دامی له شانویی ^۱ ساله کانسی که نهیمان) و
 به چنگهینانی رولینکی ناواهی له نیسی موسکو . به راستی پروداونکی گزنگ بوو
 بۆ هونه رمه ندینکی لاو وه کومه مه .. له و کاته دا له سه ره تاد مایکوفیسکی زۆر
 که یف به م پروداوه هات هه رده هاش ده به ها چیروکی سه یر سه یری دروستکراوی
 بۆ نه گهزامه وه له پاره ی جوتهی به یشاندانی به که م شه و .. هه مو شه ونکیشی
 چه پکه به کی گوللی بۆده ناردم به نیمزای (دوسته نه نا سراوه که) .. به لأم پاش
 چه ن رۆژنک و به هوی سه ر قالمونم له و روله ی شانویه که . سه ودای نه وه م
 نه بوو بهیسنم .. ته مه ش به جاری سروشتی مایکوفیسکی له که لندا تنک دا
 بۆ به ته واوی لیم دلگیر بوو . که روله که من خوننده وه له و شانویه ووی :
 زۆر رولینکی پوچ و بۆ ناوه روکه .. هه وه هاش سه پاره ت به تیکرای شانویه که
 نه وه شی ووت که قه ت بهزی ناینت شتیکی ناواهی بهخوینسته وه و جارنکی دیش
 سه ر به و شانویه ناکات بۆ بهین شانویه که . هه وه هاش نه وه شی بۆ ووتسم .
 به گشت .. ته نها هه ونکیش نه بۆ نه وه ی بهته ده کته ر .. پاشتریش نه وه به
 هه ر له م هونه ره واز بهینیت چونکه به هره به کی ته توت پینوه دیارینه ئینجا بۆم
 ده که وت که وا ناتوانم به رده وام له که لیا .. کاته که ش زۆرشیاو بوو له بوته وه ی
 بهیاری وازهینان به م چونکه مومکبه نه بوو به رده وام به له سه ر دروکردن ...
 تاوه کوینسته ش تیناکه م بۆ به لاهه وه مه سه له ی ده ست هه لگرتنم له میزده که م
 یایشن له وکاته زۆر فورس و سته م بوو هه رچه نده هوی نه وه ش له وکاته زۆر من
 نه بو له وه ی که وا میزده که م له کبس بچی چونکه ده منک .. بوو پینوه ندی
 هه ر دوو لأم ته واو نه بوو که شووم به یانشین کرد .. ته مه تم نه نها (۱۷) ساله
 بوو پینوه ندی هه ر دوو لآمان ته نها پینوه ندی دوو براده ری باش و هیچی که ...
 نه وه پش هه ر وه ک نافر تهکی بچووک سه یری ده کردم و هیچ جوژه خوینه کی
 له ژبان یان له ئیشرا به ده ی نه ده کرد منیش گویم به ژبانی و بئیروکه کانیم
 نه ده دا .. به لأم له که ل مایکوفیسکی دا .. مه سه له که به ته واوی جیباواز بوو :
 که مه شووم به یانشین کرد ته مه تم ته نها هه رده ساله بوو پینوه ندی هه ر دوو

لامان .. یه هاوړنه تیه کی باش هوو ویه س نه ویش خواوه لئاگری .. وه ک ثافره ټینکی
 که نهچ په فتاری له که لئاده کرد ته نانه تیش هیچ بایه ځینکی به ژیانم یان نیش وکارم
 نه ده دا منیش نه وه ی راستی بی ته وه نده گرم نه ژیان یان بیروکه کانی نه ده دا.
 به لأم له که لئ مایکو ټیسی مه سه له که به ته وای جیاوار هوو چونکه پڼوه ندیده که مان
 جیلدی هوو هه روه هاش نه و توانی جله وی لایه نه مروتخانه په کم بگریته ده سته وه..
 سه ره راځیته وه ش قه ت له هه ول و کوشش خړوی نه ده که وت بو ته وه ی بهم کاته
 مروتینکی به نرخ و به چاوپوشین له وه ی که ته مه نم بیست و دوو سالان هوو ..
 نه من زور رام له سه ری هوو پروایه کی نه گوزم له دل به پیدابوو به هه مو
 شټینکی .. ده زیم له وه هوو که وا زیاتر بتوانم بچمه ناو ناخ و ده روینه وه نه ک
 هه ر نه وه شی به لکو نه م ویست بزائم چی نه کات و چی ناکات .. ته وه ی راستی
 بی ته مهه زوزیشی له که سینتی مایکو ټیسی و سروشته په قه که ی له که لئا ..
 ده ترسام .

پوژیکیان داوای لئ کردم له (باشین) میزدم وازینم و خیرا میسرده به خړوی
 بکه م وده ست له شانوشی هه لگرم .. به نه م داواکاریه کوت و پړه ی .. سهرسامی
 کردم ده له سه ره تای سالی ۱۹۳۰ ویستم نه و برپاره ی بی را که بینم که وامن
 له داهاتوودا . نه به به خیزانی و ده بی له وه دلینا بی به لأم نیستا نه ا .
 پیم گوت :- باشه نه تو دلنیاییت له وه ی که وا نه و پوژه نریکه ؟ .. نه من ... به
 شی به حالی خوم .. دلینام توخوا وانی به . ؟ دواي نه وه شی له توانا مانا
 هه یه نه چنشه په ک بو نه م مه سه له یه داپنن و نه و جا . جی به جی ی بکه بن .
 نه لئ ی چی ؟

منیش پیم گوت . به دلنیاییه که وه نه لیم . ده بی نه خشیه ک بو نه م
 مه سه له یه داپنن و به جی ی ټشین نه خسه و پاپه راندن .

که نه مه ی بیست .. هه سقی به نه وپه پ به خته وه ری کرد نه خسه و
 پاپه راندمه که شی هوو مایه ی نه و یاسایانه ی که خومان له قه ره یان نه دام .. له
 نه پارمانه چول و هولته که ی که له نریکی دوو پپانه که ی شانوی موسکو هوو ..
 هه ر له ویشه وه که وینه جم و جول بو نه و مه به سته .

[گوزانیه که م له ټشکه دا خنکاوه]

نه زاتم - که وا .. پڼوه ندیده که مان به ورسپاری خه پاله نه خوشه کانی و
 مردنه کاره ساتیه که ی نه هوو .. سه ره رانی نه وه شی نه و ده مه قرانه ی نیوانان

ته نها پارچه په کی پچړوی یو له و باره مورسه ی که وا له ژړلېدا له و کاته دا
 ناله ی ده هات له و باوه ده م که وا ساله په چن گبروگزیکی پوون ده سستی
 پس کرد سه باره ت په مایکوفیسکی چونکه هوتراوه گرنسکه که ی له ژیر
 ناویشانی ^۱ په لوتکه ی ده نگمه ده [یو نه وه ی که وا له وانه په
 سه رکه وتښکی که وده ی یو مایکوفیسکی په جنگ پهننا بایه . نه و پلپوونه وه
 په ی له ناو خه لکنا .. نه یو له کاتی خړندا .

نه وه ی په کاری تیکرد مه سه نه که وخته که ی یو له هه ندی پواردا . سرباری
 نه وه ش جوړه که م ته رخه مبه ک دایگرت په هو ی نه وانه ی که زور پښی لی
 نه که تن هه رچه نده باشی لی نه زانی چون خوی له جنپو تانه و ته شه ر قوتار
 پکات هه ره هاش نه پتوانی خیرا هه لسته وه سه ریږ هه مو نه وانه .. پالیان پپوه
 ده نا یو نه وه ی په گرمیه که وه له که ل یاری ناله باری کات.. ململاتی پکات . په لام
 نه وه ی که پشی شکاند نه و جوړه یی ده نگی په سامناکه یو . که نیشه کانی
 توشی ده یون له لایه ن په خه گران و هه ندی له پوشیرانی سه رده هه که نه م
 هوښانه ش وایان لی کرد باری نه ندوروستی خراپتیریت و زور جاریش
 توش هه لآمه ټینکی قورس ده یو په هو ی قورسی نیشه کاینه وه . شتی که ش له
 باره ی نوسه ری هوتراوه کانی (لینین) ه وه .. په روونی نه وه ی یو ده رکه وت
 پاشی ټیپه ربوونی ده سال په سه ر شوشی نوکتوبه ر نه م شورشه وله نیوانی سی سالی
 داهاتوی دا نه توانی په تواوی ده رک په و راستی په پکات که وا نیشتمان ..
 پڼکه په کی نوی که توتنه په ر که شایانی پژه زیاتر له نه حشه ی پینح سالی
 په که مه وه و نامه که ی وه ک پښواپه ک و لایه نگیرنکی که وده ی شوشی ماته وانی
 میلله ت حالی پکات که کی په نه وه ی توانی له پوژه سته م و ناخوشه کاند
 پڼکه ی خوی بهیت په ره و دواپوژنکی پر له پوونکی هه روه هاش نه پتوانی په
 ناسانی له (منب)ی سوفیت په ثاره زوی خوی وه ک لایه نگیرنک ووه ک پاله وانیکی
 سوشیالیزم په لام کایکوفیسکی نه وه ی نه کردو ولای نه وانه ی دایه وه که
 دواپان لی ده کم ده ست له و په وت و هه لوسته هه لپگری . پوه ووسی :

په لی ژبانی پر له پوژسیت

خوشخو په سرودتړه

په لام من هه سستی شوش هه موگیانی داپوشیه و گوزانبه که م له پښکه دا

خنکساره و منیش وه ک فیرونیکیات - نه لیت نه مزانی پینوه ندیده که ی نینوان
 هه ردووکه مان هونه ک هوو . بو مایکوفیسکی بو ده وه ی خوی له ته نگ و
 چه له مه کاندای

- چه کوشی و بزمار.. پینش هه موشیکی که به بولد نه و رایه ی که له نینو
 هه ندی خه لکه ساده که نه وه هوو که وا مایکوفیسکی مروئیکی قد لیه و
 پینوه ندیده کاتی له گه ل نافرته تاندا پیس و چه په ل بوون . نیسته ش هه ر له
 بیرمه که په یوه ندیده گه مان قولتر هوو زوو زوو په کترمان ده بوسیت له گه لما.
 باسی هکات .. به نیدیعی ته وه که خوی راسته کابرایه کی خونین گه رم و که م
 نه سه رته به لام ته وانه ی که تیرو توانجی پینوه نه نین راست ناکه ن . نه وه ی
 راستی نه من ته له ژانفا تانیستا صودفه ی که سینکم نه کردووه له په وشت
 باکی و بی گه ردی هه لویت له گه ل نافرته تدا وه ک ته م (مایکوفیسکی) به
 کابرایه کی خه یالووی وه ک نه و .. هه زی له و نافرته ته نه کرد . که خوی هه لی
 ده بژارد . هه ر چوتیک بی .. مادام خوی هه لی بژاردووه نه وروتنکه نافرته تانه .. که
 په کترمان ده بینی لیم نه ده گه را گه ر.. دیاریه ک یان نیشانه په ک له من وه رنه گرتیا
 وه ک بستیله یک.. یان ده سته سرنک یان ده ستکیشیک . جازنکیان چاروکه په کی
 دامی ته وجا کردیه دوو که رته وه .. په کینکی دامی وته وی دی خسته سه روی
 چراکه په وه له نه پارتقانه که ی (لویانکاوه .. نینجا ووتی به پارچه که ی لای خوم
 هه میشه جی گیره ..

پوژیکیان پی ی ووتم : نه تو نه زانی هه ستی مهه چسی په به رامبه یت ...
 حزشیی نه که م به شیعر نه وه ده رهم نه مهه شیونکی زووم له باره ی دلداریه وه
 نویسه تاراده په ک .. هه ست په وه ده گه مو نه مهه شتینکم پی نه ساوه له و
 باریه وه نینجا ده ستی کرد به خونندنه وه ی هه ندی له شیعره عاطیفیه کانیه وه
 نه وجا میژانی ووتی : بی نه قلی نه وانه ی که ده لین مایکوفیسکی شوپشگیر
 کابرایه کی فشه که ره .. ده بی دلینابیت له وه ی که وا مهه نه توانم و له باره ی
 مانگ و نافرته ت بنوسم منیش هه ز نه که م له و جوژه نویسیانه به لام نیسته
 ناتوانم .. چونکه کاتی نه وه نه هاتوو جاری بزمارو چه کوش پینش هه مو شیکی
 که په . . به م زووانه ش ده بی شتیک له باره ی (نه قین) ه وه نیوسرنت نینجا
 به دنگیکی به رز . . ده ستی کرد به خونندنه وه ی هوتراوه ی له (هه رته ی
 ده نکمدا) :

خوشت نه وڼم يان نه ؟

نه مهه ده ست خوځم ده گوښم

په نچه په نچه م ده رده هښم .

وله کوتايدا ووتی : له م هوزاوه په م توڼ مه په سته .

[تو هه ر هښتا کچوله په کی هاشيت]

سه ر له به يانی پوځی (۱۳) ی نيسان ته ماتوانی په په ک بگه ين تاوه کو ښواره ..

هه رچه تده له ده وروپه ری ښوه پوځا قه له فونی پوځي کړدم پوځ ته وه ی بهينه بينینی

پوځپوځين ته سب پوځی چواره ی نيسان .. په لأم نه مهه پښم راگه ياند که وا له که ل

(پانشين) ی میژدم و چه ند ته کته رڼکی دی ته پوځم پوځ ته وی هه روه هاش نه شم ويست

قه ت پښته ته وښند ر له هه مان ښواره دا . . له که ئی پانشين پوځيتين پوځ کاتایسيف

وله وښدا . . (مایکوفيسکی) مان دی .. پوو گرزو نارام تيا نه ماو .. په جوته ..

له خه لکه که . جياپرونيه وه و په پوځ ده نگی .. (سه رنج) مان گوزپه وه خه لکينکی

زور له وښدا خپوځونه وه .. (پانشين) يش په ناره خه تپه کی که وا په نيمان تونک

پچي وغه لپه په ک په و پوځه په وه يقونی په لأم ټيمه ته وه مان نه کړد کی سه رنجی

خه لکی پوځ راپکښين ته نها له ده فته زی پيره وه ربه کانی دا شتمان پوځ په کتر

ده نوسی ... جنیومان په په کتر ده دا . ناوه ناسوره و قسه ی سه یر سه یر که

پنویستی نه ده کړد پوځ پيلين په په کتر . پاشان مایکوفيسکی که شاه وه و چووه

لای باره که پوځ شامبانيا خواره ته وه .. منيش په دوايدا چووم و له ته نيشته وه

هانشتم و ده ستم په داهيتانی پرچه که ی .. کړد .. ټينجا . پښی گوت ... پوځ لښم

دورکه وه وه نه گيتا ښستا هه مو شتيک په میژده که ت ته لښم ته وچی کانه ..

مایکوفيسکی زور پوځ مانا پوو .. توږه و په داه فتار . . خبراشی هه سيم په وه کړد

که وا توانای ته وه م نپه له وه زیاتر (تحمیل) ی بکه م سه وه پای ته وه شی ته وه م

پوځ ده رکه وت که وا مهه کپروده ی مروقيکی نه خوشی ئ توږه م . مروتيک ناماده ی

ته وه په که هه مو شتيکی پوځ مانا پکات پوځه خبرا ويستم هښمی بکه مه وه ..

زور تاسک پوځوخوش پووم له که لایلا . په لأم پوځ سوود پوو ته و په فتارم چونکه

ناگری ښودلی زیاتر بلنسه ی سه تده .. تیر ته وه پوو که ده مانجه په کی هه لکښا

ووتی ته کوڅم و هه ره شه ی لی باش ته وه ی که لوله ی ده مانجه که ی گرتنه من و

ووتی هه ر ښستا توښی ته کوڅم . که زانيم مانه وه م له که لایدا په تکه زیاتر پالی

پښه هښست پوځ ته وه ی پوځ عه قلیه کی که وده تر پکات . . و له ناو هوڅه که

سه رنجیکی ورنزی تونگی ... به و جا داوای لوی کردم ده سته نجه مه سه سه ری ...
 پاشان ووتی: پیم گوت ده بیر پروم ... چونکه له سه تونی ده وینودا .. له سه ر
 شانودا پولیکم ده یه نه و جا سیکه ده به ره و لوبیانکا که وتنیه بی ... هه رله ویش بوو
 داوای له شوفیره که کرد یوه ستنه چاوه بی بکات زور له من دلگیر بوو .. له و
 پروایه دا بوو نه مهه کاتی زور به ده سار نه ده م . پراووسی قهرار بوو .. نینجابه
 توندیه که وه ووتی : دیسانه ده شی هه رشانو . نای نه مه چهن رقم لی یه لی .
 باهروات قبروسیا .. نه من توقیرم لوی پراوه و . ناتوانم له م زیانر چاوه رتیت بکه م
 لیت ناگه ریم پرویت بوته وی .. ناهیسلمه جاریکی دی .. نه من به جینهیلی .
 ده رگاکه ی واخست و کلیله که ی گورفانی یه وه .. نارام تیا نه ماوتاراده یه ک نه وه ی
 له بیرجوو .. شه فقه و پالتاره که ی داکه نیت . له سه ر کورسبه که دانیشتم سائینجا
 نه ویش هات وله لای پیم دانیشتم ده ستنی کرده گریان .. منیش پالتاو شه فقه که یم
 بی داکه ند .. نه و ده ستنیکم .. نه و ده ستنیکم به سه ریدا هینا نه ویه ره ویشم
 له که لی دا بو نه وه ی هینتی بکه مه وه دوا به ددا .. خیرا به رزاو بی هه لسا
 له ناو ژووه که ده ستنی به پیاسه کرد . نینجا ده بی قهت له م شوینه ی نینستام
 نه جولینه وه و هه ر له ویشی بینه وه بی نه وه ی هیچ جوژه زوونکرده وه یه ک ..
 بو (یاشین) ی میردم بنیزم . نه و جا ووتی : له مه ولا شانو نیه . ده بی جاریکی
 تر بیر لی نه که یته وه .. نه لمان خوم نه پوم و به به رنوبه ری شانو .. با
 چاوه نواری نه بن چونکه له مه ودوا . پینوستیبیان پیت نابی و شانو به ی توش هه ر
 به رده وام ده بی . هه ر خوشم نه چمه لای یانشین و حال و مه سه له که ی بو
 نه گیرمه وه وداوی نه وه ی که له که ل شانو میزده که تذا .. شته کان نه بریمه وه
 تو به ته وای نه کویته ژیر سینه ری خوشه ویشم و سه ربه رشتی دلداریم . به لام
 جیاوازی نیوان ته مه فغان زور به لام له مه ودا وه ک که ننجیکی پرووخشی به ر له
 چالاک لی له که لئا نه جولینه وه به لام نه مهه وه راسم دایه وه ووتم .. به لی نه من
 توم زور خوشی نه ویت به لام قهت نه وه به خوم رانابینم شیکی و بکه م وقهت
 نه وه م بی ناکریت یه م شیه یه .. له که لئا بم و پزم بی نه وه ی (یانشین) ی
 میردم ناکادار بکه م . نه مهه .. نه وه ی پاستی ی ریمزم زوره بو (یانشین) و
 وه ک مرونی جینگه و پینگه به کی تاییده تی له دلمدا هه یه .. منیش ناتوانم ساواهی
 له که لئا به جولینه وه هه رده هاش پیم ناکری له شانو ده ست هه لگرم .. نه من شتی

وا چون نه که م ... نه که ر منی له شاتو وازینم .. ژباتم نه پینښه په گ پاره
 په تالی و بی تیشی بارنکی ناواشیش ژباتی هه ردولاسان نه خانه
 مه ترسی و پارهیه وه . هه ر له بهر هویانه ش بوو ووتم ده بی له شاتو ناماده
 بم بو نه وه ی پوله که ی خوم ببینم . ج نکه نه م ته رکی سه رشان و پیشه مه ..
 دوی ببی پوله که م بو مال نه که دغه وه و یانشین به به پاره که م ناگادار نه که
 و وله پاشی نه وه پینکه وه .. بهر و نه پارغانه که ی ته که ونیه پی بو نه وه ی
 نه وینوازه به به پیننی په که ی شاد بین مایکوفیسکی قایل به م پایه ی من نه
 بوو له ستر نه وه ی خوی پهری له سه ر دابوو مایه وه ... ده وسیت کوتابی به
 هه مر شتی پینت خیراو په که ر دوی نه وه . نه من ووتم ناتوانم به و شیره
 په ی نه و ده وسیت هه لسوکه وت بکه م پرسى لیم : پاشه . تو ده ته وی پروی
 بو شاتو .. وانی په ؟

ووتم : به لى ووتی : له ریش .. دپاره ده ته وی یانشین ببینیت ووتم : نه وه
 م له خه یالدا هه په ووتی وه ها ..؟ پاشه پرو .. هه رنسته نه بی پرویت ؟
 ده ی پرو ووتم : جاری وه خته .. چونکه له ماوه ی بیست چرکه وا نه توانم
 بکه مه .. شوپنی خوم . ووتی : نه خیر نه بی هه ر نسته پرویت لیم پرسى
 به لام نه مرز نه تبینم .. وانی په ؟ ووتی : نازانم ووتم : به لای که مه وه .
 سه عات پینح .. په یوه ندیم له که لدا بکه ووت : وا .. نه که م .. وا نه که م
 نه وجا .. هه لسایه پینوه و ده ستی کرد به پیاسه کردن له تیو ژوره که .. نه
 وجا به پاکردن . چوو .. پولای نویسنکه که ی . گویم له حنشی قاقه ز بوو
 به لام هیچ شتیکم به پیش چاو نه ده که وت . به لام نسته له بویم ده رکه وت
 که وا په ره کان روژانی (۱۳) و (۱۴) نیسانی له روژمیره کی هه لدایه وه ..
 ټینجا چه که چه ی نویسنکه که ی هینایه ده ره وه وو فره ی دایه سه ر نه رزه که
 دوی نه وه سه رله نوی ده ست کرده پیاسه کردن له تیو ژوره که دا .. ووتم : به
 ریم ناخه یت .. تا بهر ده رگا که به لای که مه وه لیم نرنک بووه وه .. و ماچی
 کرده وه ده نگه که ی .. زور نه رم وخورش بوو ووتی : کیژوله که م .. نه خیر
 .. خوت پرو . خه می منت نه نی ټینجا به زه رد خه نه په که وه ووتی : -

پاشان په یوه ندیت له که لدا نه که م . نه ری .. بارت پی په بو گری ی
 نوټومبیل ووتم : نه ا بیست روزلی دامی دوی نه وه پیم ووت : په یوه ندیم

له گه لدا ته که پت وا ينه ؟ ووتی په : په لى په لى به جى بيم وجه ند هه
 نگانک .. چرومه پيشه وه په ره و . . جاده که . هه ر له و کاته دا .. ده نگی
 گوله په ک هينمى و بى وه نگی چرکه که ی شیتال شیتال کرد بومه له رزه ی هه له
 وسپته که ی ناسمان و زه وه ی دایه دم په کدیه وه .. ده شم کرد په قبزه و
 هاوار کردن .. دام له دهگا که په لأم نه متوانی بیکه مه ، .. دپاره هه ولی که وره
 م وسه ر سامبوونیکى که وره تر دایگرم پيش نه وه ی بتوانی بچمه ژووره وه ..
 خولاسه .. چروم ... په لأم چیم بېنى دوکه لى گولله که هه ر هینستا له ناو ژووره
 که دا په نگی ده خواره وه و مایکوفیسکی له سه ر په ره که پراکیشاپو .. پارچه
 په کی خوښی گچکه .. له سه ر سینگیدا هیلانه ی کردېو .. بیرمه رامکرد پوته
 وه ی په ته نیشته وه زدهنیشم .. په قبزه و واوه یلى ته م لاوانده وه .. ووتم :
 چیت له خوت کرد . چیت خوت کرد ؟ چاوه کانی کرابوونه وه .. هه ناسه ی لى
 پرواپو .. چاوی له چاوم دوور نه ده خسته وه .. هه ولی ده دا سه ری په رزکاته
 وه په لأم نه يتوانی .. دپارېو ده یوست شتیک په من بلیت په لأم خیرا
 پروناکی ژبان له چاوه کانی کوژایه وه دم وچاوی و ملی .. زه رد هه لگراسانه وه
 .. له دواپیدا لاریووه وه . ټینی خه لکه که .. هاتنه ژووره وه . و په په کتر په
 یوه ندېان کرد .. په کینکیان ووتی : خیرا که (توتومبیل) ی (اسعاف) بانگک
 بکه .. رامکرد په بى هوشی .. چروم (اسعاف) هک پېنم .. ته ویش خیرا هات
 ته وجا په راکردن .. په سه ر قالدېرمه که سه رکه وتم .. له سه رووی قالدېرمه که په
 کى ووتی (درنگک گه پشتیت .. مایکوفیسکی هرد) نه و سالانه په خته وه
 رتزیه و نا خوشتریهه سالانى ته مه نم بوون .

په خشه رو راډیو و ته له فزیون

هاشم جه باری

له بهر نه وه ی ماوه ی بیست ویه ک ساله له ته له فزیون دا په خشه رم و
خاوه ن تاقیمانته په کی باشم له م پواره داو له م پڼگه په وه په یوه ندی په کی
په راغراوانم له گه لږ پیته ران دا هه په و په رده وام پیته ران له هه ر ده رغه ټینک دا
بسی جزوه ها پرسیاری کاروبارو هه لسی وکه وتی په خشه ر چورتیتی نه لجام دانسی
ده نگ وباس و په رنامه و ده په ها پرسیاری ترم لږ ده که نه په راده په ک گه پشتمه
نه و پروایه ی که پښوخته وتارنگ ده رباره ی په خشه ر پښوسم ، هه رچه نسله
له وانه په هه ندی خوښه ری په پزیز بللی ټینجا تدم مه سه له په به نیمه چی ا ..
به لأم من ده لښم : نویسن له م پاره په وه نه گه ر سودی نه بی زبانیشتی نیسه ،
به لکو به پڼچه وانه وه جزوه زانیاری په ک له م پواره ی فیش وکاری په خشه ردا
که له بهر چاوو گوی ئ زوزیه ی هه ره زوزی پیته ران دایه په ده ست ده دا .
به ر له پاسکردنی په خشه رو پولی په خشه ر له ته له فزیون دا پښوخته
په لجه بو هه ندی قسه و پوچون دریز بکه ین که ناوه ناوه هاتونه ته رو ...
که سینه ما داهات هه ندی که س وتیان تدم داهاته هه تا په شانز له نار ده بات ،
کاینکیش که شرتی تومارکردنی ده نگ داهات وتیان تدم داهاته ده پیته هوی
پشت گوی خستنی (قه وان) ، هه مان قسه و پوچونیش ده رباره ی راډیو و
داهاتنی بی ته ل و کارکردنیان له پروژنامه گه ریتی سه ریان هه لدا .
به لأم تدم هه مو پوچون و بیرکردنه وانه راست ده رنه چون ، چونکه تدم
هه مو داهاتانه پونه هوته کی گرنگی په یوه نسلی کردن به کومه لاته وه و پونه
په یوه ستی نشان دانسی داهاتنی هوته نادد میزاد له پواره کانی ته ده ب و زانست و
هونه رو پوښتیری گشتی و راگه یانندن دا ، له مه ش زیاتر هه نډیکیان پونه پالپشتی
نه وی تر پوښتونه : له ټینسگه ی راډیوذا قه وان و شرتی ده نگ له ده رهینتان و
پښکه ش کردنی جزوه ها گوزانی و موسیقا و دیدار و تومارکردنی ناهه نگ و پونه
کان دا به کاردین .
به لأم به نیسبه تی پروژنامه گه ریتی ، نه وه نه میشت گه شه کردو

په ره ی سه ند و بوه سه رچاوه ی ده نگ وباس و لس دوان و لیکو لینه وه ی
 پوژ نامه گه ریتی که رادیو له جوړه ها به رنامه و ده نگ وباس دا پستی پی ده به
 ستی .. هه مان شتشی به نیسبه تی رادیووه روی دا که به شینوه په کی ناراسته وخو
 بیر ی گوئی گر به ره و پوژ نامه راده کیشی .. چونکه گوئی گر که له رادیووه گوئی ی
 له هه والیک ده پی ، ثاره زو ده کات به شینه پی و له وشینه ی خوئی ده په وی
 له پوژ نامه ش دا بیخوینیته و . ، به م جوړه ده بینین رادیو یاریده ریکه بو زیاتر
 فروشتن و له چاپ دان ی پوژ نامه .. بو به لکه نه و پوژ ی روداوکی سیاس ی
 هه پی ده بینین خه لکینکی زور هه ول ی کپنی پوژ نامه ده ده ن ...

سال هات و سال پوئی ته له فزیون داهات ، هه ندی وتیان به داهاتنی
 ته له فزیون رادیو به ره و نه مان ده چی ، له مه ش دا به هه له داچون چونکه
 رادیو پالیشتیکی گرنکی ته له فزیونه ، له به ر نه وه ی ته له فزیون به پی رادیو
 ته نیا وننه به کی پی ده نگه ..

لیره دا بومان ده رکه وت که شانو سه ره رزو خاوه ن میژو و شکومه ند
 مایه وه و زیاتریش به ره ی سه ندو پینشکه وت .. سینه ماش وه کو سه نعت و هونه ر
 کاری تی نه کوا و ته له فزیون نه تیوانی له ناوی بدات چونکه سینه ماش وه کو شانو
 به ردی بناغه ی ته له فزیونه ، هه مان مه سه له ش به رامبه ر رادیو که
 ده سه لاتیکی کاریکه ری له بواره کانی راگه یاندن و کیشه ی نایدیو لوی دا هه په .
 به کورتی : ته له فزیون ناوینته ی سو جوړه هونه ری سه ره کی په : (شانو
 .. سینه ما .. رادیو ..) لیره دا نه م پرسپاره سه ره له ده دا .. شونی په خشه ر
 له ته له فزیون دا کوئی په ؟ ..

بون ی به خشه ر له ته له فزیون دا ، له رادیو گرنگتره ، چونکه په خشه ر
 له ته له فزیون دا روی راسته وخوئی ده زگای ته له فزیونه و ده رچونی له
 ته له فزیون کار له ژبان و ره فتاری له شه قام و شونه گشتی په کان و نیو نه و
 که سانه ی په ده م وچاو باش ده پناسن ده کات .. راسته په خشه ری رادیو
 تاراده په کی باش له لایه ن گوئی گرانه و . ده ناسری ، به لام ته نیا به ده نگ نه ک
 به په نگ ، نه مه ش به نیسبه تی په خشه ری ته له فزیون پنیوستی ی به زیاتر
 ناگاداری ی ره فتارو سه ره سستی که سایه تی هه په تاکو له به رده م خه لک دا
 ریک وپنک تر پبولینته وه و به شینوه په کی جوان و خووره وشتیکی بالاوه ره فتار
 له گه له خه لک دا پکات .

په خشه ر بږ ته وه تی بینه ران له سه له فزیون ، یان له شه قام و شونډه کشتی په کان دا ده بیین به دلیان بی پیوسته نه م مه رجانه ی تیندا بی : (ده نگي باش ، ده م و چاری جوان ، خوننده وه ی باش ، پژمان زاتین) ته مانه ده مو په خشه ری سه رکه وتو پنگ ده هیڼ .

لیزه دا پیوسته پلې یڼ ، ده نگي باش له خواوه په و به هونه ری راهینان و په روه رده کردن دوست نابې . ده م وچاری جوانیش ده ر له خواوه په هونه ری نارایت ناتوانی ناشیرین جوان پکات .. به لأم چوښتی خوننده وه و رژملن زاتین به راهینان و خوننده وه و ده ولدان ده سته به ر ده کری ، جگه له م مه رجانه ش ، روښیری ی گشتی بږ په خشه ر زور پیوسته ، واته په خشه ر ده بی روښیری نه ک خوننده وار جیاوازی له نیوان روښیریو خوننده وار ش زوره .. نیستا پرسپارینکی تر سه ره لڼده دا .. ثایا په خشه ری ته له فزیون نه کته ره ؟

په خشه ر پیوسته شاره زای له هونه ری نواندن ده بی ، به لأم ده رگیز ته کته ر نیه .. چونکه گرنګترین باهه تی په خشه ر که له ته له فزیون دا ده بخوښته و . ده نگ وباسه ، ده نگ وباسیش ده بی په خشه ر به ده نگ و جوزی خوننده وه ده ری بهری ، به مه وجینګ ده م وچاری په خشه ر کاتی خوننده وه ی ده واله که بی لایه ن بی ، چونکه په خشه ر هڅه که بږ که پاندنی هه واله کان به بینه رو ته کته دی کادی دراما نیس .

پنداوستی سه ره کی ی له هه ر په خشه رنکی رادیو ته له فزیون دا ته وه په په خشه ر که بږ گوی گرو بینه ر ده دوی ساده و راست گوی ، په خشه ری لی هاتوش نه وه په بتوانی ده سه لات په سه ر (ده ق) دا پگری مه به ستیش له ده سه لات گرتن په سه ر (ده تنجاق) دا نه وه به له سه ره تادا باش له ده قه که پکات ، ټینی پښکه شی گوی گرو بینه ری پکات .

گرنګترین خال به نیسه تی په خشه ری رادیو ته وه په ده قه که به جوزینګ بخوښته وه که گوی گر وازانی راسته وخو قسه ی له گل ده کاو له سه ر کاغه ز ناخوښته وه . لیزه دا نه م خاله له به رده م کامیرو له ته فزیون دا زور پیوست توه چونکه په خشه ر غوی له به وچاوانه و ناتوانی کاغه زه کانی بشارته وه و هه رچه نده هه ندی ده رهینه ریش ثاره زوی شاردنه وه ی کاغه زو سیکروفون ده که ن ، به لأم به پای هه ندی ده رهینه ری تر واپاشتره کاغه رو سیکروفون دیارن ، چونکه نابې ته و راستی په بشارنه وه که په خشه ر وینه په کی زیان ده ر نابې به لکو وتارنک یان

ده ننگ وياسينک پيشکه کات که بينه ران پيشتر ده زانن ناماده کراوه و له سه ر کاغه ز نوسراوه ته وه .

په خشه ر بو نه وه ی بتوانی نه و بابه ته ی ده پخوښته و له بينه رو گوی گری بگه په نن پښسته زور باش له بیرو بوچونی نوسه ری ده قه که بگات و باش وشه کانی ده قه که تیښگات ، چونکه به م تنی گه پشته ده ترانی وشه کان ده رهبری .. خالیکیش به نیسبه تی په خشه ر گرنکه نه ویش نه وه په په خشه ر پرسبار له خوی بکاویلی .. من بوکی ده دویم ؟ لیره دا ده توانی له بیرو مېشکی خوی دا ونه ی فراوانترین و گه وره ترین که رتی کومه لآن بکیشی و بوخوی دوپات بکاته وه که بو کومه لاتیکی فراوانی بينه رو گوی گر ده دوی ..

په کورتی ، نه مه بو نه رکی سه رشانی په خشه ر، ټینجا نه گه ر په خشه ره که کوردهی ، یان عاره ب ، یان بیانی . په لأم به نیسبه تی په خشه رانی رادیو ته له فزیوتی له مه پخومانه وه که تانیستا ده په ها ره خنه و ناره زایان به رامبه ر نوسراوه و وتراوه ، ده لیم : من له گه ل زور به ی نه و ره حنا م، راسه هه ندی په خشه رمان هه په ته نانه ت من خوم که قال بوی نه م بواره م له وه رگیزان و خوښدوه یان ناگه م ، په لأم بو ؟ .. له ولاتان دا په خشه ر ته نیا خوښنده وه ی بابه ته که ی له نه ستودایه به بی نه وه ی ناگای له وه رگیزان و ناماکردنی هه بی ، په لای که مری ده بی ماوه ی شه ش مانگ له ژیر تاقي کردنه وه دابی و به شداری ی له و خولانه دا بکات که بو پی گه پاندنی په خشه رو پيشکه ش که ری به رنامه سازده کرین ، که چی له رادیو ته له فزیوتی کوردی دا ده بی په خشه ر خوی نه و بابه ته ی ده پخوښته وه وه ری بگېږېته کوردی ، جاری واهه په پېښج ده قه ماوه بابه ته که پيشکه ش بکات که چی هینستا وه ری نه گيسراوه ، بی گومان له م حاله ته ش دا وه رگیزانه که ی کړج وکال ده بی و له وانه په خوشی نه زانی چ ده لی من لیره دا پشت گیری نه و په خشه رانه نا که م که نه مه په توانایان و له ناخی دل و هه زم ده کرد په خشه رو وه رگېږی به هره دارو شاره زامان هه بوايه به لأم ده ستی نه پونی پشکی ..

لیره دا به و که سانه ی که ته نیا نامانجیان توانج تنی گرتن و له نوخ داگرتنی په خشه رو به رنامه کانی رادیو ته له فزیوتی کوردی په (له گه ل لاوازی ی هه ندیکیشیان) ، ده لیم : تانیستا چه ندیکیان به ده نگمانه وه هاتون و له م باره په وه ده ستی پارمه تی یان بو دریزکردوین ؟ ... نه واسنه ی که خوښان بو ماوه په ک

له بوارى راديو ته له فزيون دا کاريان کړدوه و به رنامه يان پيشکه ش کړوه ، نه گه ر
 ته نيا مه به ستیان خزمه ت کړونه ، يو وازيان هيناو به رنامه کانيان چه نئ سه رکه
 وتوبو زمانيان چه نئ پازوبو ؟ خو بېنه ر هينستا زوږ به ي نه و به رنامانه ي
 له ياده و ډنټه وه په رچاو !! ده په ها جار ناگانامه ي وه رگرتنى کچه په خشه ر
 له ته له فزيوتى کوردى پلاوکراوه ته وه ، په لأم چه ند که س له و به پښانه ي ره خنه و
 توانج له کچه په خشه ره کان ده گرن (که به راي من له گه ل) - هه ندئ لاوازيشيان -
 له بوارى کاره که يان دا ، زوږ پيروژن و جينگه ي پښوستايشن) ، ده ليم ا چه نينک
 له و به پښانه خوشک وکچ و ژبى خوښان يو کارکودن له م مه يدانه پيروژه دا ناردوه ؟
 يو نه وه ي زياتر له وتاره که م ده رنه چم ده گه پښه وه ده ليم : ده بس
 په خشه ر ده رپى هه ست ونه ستى گوى گرو بېنه رپى به لأم به خوږه وشتى بالاو
 ره فشارى دلسوزانه و خوشويستنى هه موان و پښلینانې گه ووه و پچوک و ژن و پياو
 تاكو بېنه ر زياتر له ته له فزيون نزيك بېسته وه و نه ديب و نوسه ران و
 خاوه ن به هره و شاره زا هيزاکانيش رومان لى بکه ن و ده ستمان بگرن يو
 پښخستن و په ره بيدانې تواناى په خشه رانمان و گه شه کړدن و پيشکه وتنې
 به رنامه کانمان .

تېبينى : ۱- له م وتاره دا تاراده په ک سودم له وتارنکې به پښ (حافظ القباني)
 له په خشنامه په کى ناموژگه ي راهينانې ته له فزيوتى دا وه رگرت .

۲- په خشه ر : مښع

سروودی خه ج و سیامه ند

محمه د به دری

هو ، هو خه جی

شه و ده رنگه و ری هه لديره و

منیش تاوا چاوت لیمه

جولانه مه ، دیم و نه چم

بهرو خه جی

خو ده ریاژه

خو رزگار که

ئیتیر به سه چاوه روانی

تو نازانی ؟

چاوه روانی

بالتده یه کی ئاواره و به ره لایه

زورنایه که

به دریژیی نه م زیانه جه نجاله دا

نه قیژینی و ده نگی نایی

چاوه روانی

که مالیکی درنده یه

ده عبايه کي بي ها وتايه .

چاوه پرواني

ته رزيکي وشک و تينووه و

هه رچي دادو فرپا ته کا

باران نابي ؟!

چاوه پرواني

گو ميکي ليل هه لگه راوه

چاوه پرواني

که رده لووله ، ره شابه يه ؟ !

* * *

هو ، هو ، خه جي

شه و دره نگه و ره شمالي خه م

به سه ر خه رماني تاواتدا هه لدراره

رووبار ته پرواو

که زاوه ي خواست و تاره زوو

له و بيابانه تاره دا

ون کراوه ...

منيش خه جي

له نيواني ته م ته رزو ته م تاسمانه دا

هه لويه کي بال شکاوم

ته م دره خته ش

که خوم پیا هه لواسیوه
جاری ته بینته سینداره و
به ره و نه مان راوم ته نی
جاریکیش تیشکی ئاواته
مژده ی مانه وه و نه جاته .
پیئته که نی
ته لی

خه جی چاوه ری یه
گیانه خه جی
ئا ته وه تا ، ته ماشای که
ببینه چون پیئته که نی
ببینه چون پیئته که نی
* * *

هو ، هو ، خه جی
شه و دره نگه و خوت ته زانی و
ئاگاداری

که نه ریتی کورده واری
وه ک به رده که ی ته لحه د وایه
که نه ریتی کورده واری
ماروو دوپشک و ده عبایه
که نه ریتی کورده واری

ته لیسمینکه

مه گه ر خوا خوی پی بزانی

کلیله که ی له کوئ دایه

تو خوا خه جی

به سه تیتتر چاوه روانی

تا به یه کیش ته گه ینه وه

خوات له گه ل بی

هه رچه ند حه زیشم له وه بوو

خوتم له گه لتا به ره و مه نزه ل

بچوومایا ..

به لأم چبکه م

که رووبار مانی گرتووه و

بالنده ی به خت ی ده روونم

هاوار ته کا

چه زم ته کرد بچوومایا

حه زم ته کرد بچوومایا

* * *

هو سیامه ندی له نیوان

مان و نه ماندأ سه رگه ردان

هو به فره پاک و خاوین و

بیگه رده که ی لووتکه ی ژیان

هوڻ جوانه مه رڱي نه مرو

کانگای سوزو به وه فایي

هوڻ گيروده ی داوی

تازارو ته نیا یی

دلنیابه

ته وه تا کاروانی شه فه ق

ملی به هه ورازدا ته نی

بالنده ی به خت و هیواشمان

وازی له گریان هیتناوه

وه ک به فره که ی کویستان وایه

وا خه ریکه پیته که نی

هه وراز کرنووشی بو ته باو

لووتکه ی ژینیش

موزی شادی پینوه ته نی

موزی شادی پینوه ته نی

دارعه رعه ری زیندوو

له تیف هه لمه ت

دارعه رعه زیک ... له به ر مالمان
یاری ده کرد .. له گه ل بالدارو مندالان
شه وی ... نه یاری ره نگک گوگرد
ته ورینکی له گه ل خوئی هاورد
دارعه رعه ره که ی په ل په ل کرد
کردی به پشکونی ناگردان ... !

منالانی گه ره ک هه موو کونوونه وه و
گشت زه وی یان
دایووشی به لقی گریان ...
ره گی دارعه رعه ری براو
هاته زمان :
نه ی منالان
له جی ی فرمیسکی داخ وژان
نه گه ر خوینی نه و نه یاره

بهرژننه بن ریشالم
چه که ره ده که م دووباره
که لا ده گری په ' وپوی نوی ی
خه نده ی تالم ...

له وروژه وه مناله کان ... هه رچی شاره
چی بن به رود چی پال شه خه ل و داره
چی نه شکه وت و ... چی کونساره
چی پینوارو کوپ و که لاوه و ته لاره
ده که رین بو نه و نه یاره
تاخوینه که ی بهرژننه بن نه و داره ... !

* من له هه لو عاشقترم *

* مه هاباد قه ره داغی *

کینلگه ی زامم
خه رمانی گه وره ی چه قوینه
گومی خوینم
شینوه ی نه رژه نگی
سورترین تابلویه
سه ریشم پایته ختی بروای پیر شکویه
کفن ئالای شه کاوه ی
سه ر کارگه ی گیانی نه به زینمه
له خوین ده ست نویژی هه لگرتن
هه توانی گه وره ی برینمه

مه هاباد قه ره داغی

۱۹۸۹/۴/۲۹

کفری

ته م خونچانه ش

* شیعی مہ سعود

پہ ریشان

- ۱ -

* ده روازه « ۱ » *

له پاژه نینی مژده ی پشت
ساباتی حه وته می ناسمان
هه رچی دینوه زمه و نه هه نگی پرو زه رد هه یه
جووتی بالی میروو لانه ی لی ده پسکی
ته نانه ت گه سک به ده ست و
جام له پیش و
نان له سه ریش

- ۲ -

* دارستان *

گیاندارانی ناو ته م دارستانه چره
هه میشه یه کتری ده خون

دارستان و

ناژه له کانبش پینوستیان
به خه وینکی زوړ قول هه په
- پایز هیشتا گه لی دووره
- به هار دوورتر .

-۳-

* روژ گیران *

دوای ده ف وه ستان
ده مبینی له ناو قه رسیلی
یارپړه وی
پیش مزگه وته که ی کاوله دی

(۱) ده رواز / مه به ست له ناوی ته و ده رگابه ی (تیماسی کاظمه) له به خدا . که
تافره تان له ونه
ده چنه ژوودی و پی ی ده کوتری - باب الدروازه -

چرای هوټټراوه

کورتہ شاعر

شيعري : حه مه ي احمد رسول .

باران

له جه سته ي تووه ، باران نه باري
بوتي گولاوي كازيوه ي عه شق ، له گه ل خوي دينو
دلويه ي باران ،

له جياتي گه لا .. دپكي حه سره ت و
ناوميندي و خه م وا نه وه ريني !...

ماچي پاك

هه رچه ن روژگار بيتو بروت

هه رچه ن سالي چه رخ وه رسووي
سال له دواي .. سال

مومينكي دي له رووناكي ته مه نم بكوژنينته وه
هه رچه ن ته مړو دوننيم له بير به ريته وه

چون نه توانی ... شلپه ی ماچی
کیژه شینته که ی دراوسینانم ، له سه ر گوتا پسرینته وه !
سپه ینی

چ مه خسه ره یه ک
به سه ر پروخساری جیهانا دادی ؟!
یان چی پروو نه دا ...
له بری نه وه ی له سنگی مندا
درکی نازاری هه ناسه م بیبری
باله دلندا ، داری (گول) بروی !

تریفه

له قوولایی شه وه زه نگا ، هانا نه به م
بو تریفه ی نه ستیره یی ..
زور له دوور نه گما به دیده م
په ل بو چله پووشی نه به م !
له گه ل چاوی بی تخوویی
زمانه دا ... سه ما نه کا
له گه ل تریفه ی به هاری ژانی منا
هاوزار نه کا ... !!

چرای هونراوه

هه وری ناسمانی ، نووستوو

دووکە ل له ئاگر تۆزواه

کووتری ژین ، کوست که وتووہ

دار چناری .. له خووه را به لایا دی

چرای شیعری ، کز نه سووتی !

چای تو .. دلی من

چای تو

په ترس و حه سره ته

وه ک چای بالنده ی تاساوی

نینو چنگی منالی ..

- په گی نه و تازاره ت .. نه ی کوانی ؟!

دلی من

هاژه ی دی ، هه میشه نه نالی

نه ی کی بی شه پوولی سوژی نه و ده ریایه ، رامالی

-ده نگی نه و ته وژی ده روونه .. نه ی کوانی ؟!

>> چای تو .. دلی من ، نه په نگه و .. نه ده نگه

کی نه لی هه میشه ده روونم .. ده روونت نه نالی !!؟

نه مری ی

گولیش هه ر پیر نه بی و .. نه مری

به لام له سه ر له پی ده سته کافما

پیش مردنیان .. بوتیان جی ده مینو !!

گریان

گونم له گریانی منالینکی ته زیبوه
زاری لاواننه وه ،
گوز ناگاو .. خوننی شیعر مه پیوه !
دووپاره پوونه وه

چاوه پوانیت ، ..
نه ستیره ی ته مه ن ، نه ژمینیت
پینکی .. دووپینکت خوارده وه
شه و په رژینه ، هه ر بیداریب
جگه ره بی .. دووهه مینی کوژانده وه !
بو تاپینده

ته ی شه مال ، به ره و کوی
ته وینلی کام شاخ و
ناسمانی کام وولات ته ی ده که ی
ته ی سروه ی سوژی من
ده روونی تو هه رده م .. هاوه لی سه فه ره
له مه و پاش با بو من هاوده م بی
سبه ینان که هاتی ، له گه ل خوت سه رهوشی
هه تاوی خنکاو ی ته م عه شقه خاموشه م ، لابه ره !

چاوی شیرین

ده مه و عه سرانه و به فر ته باری
له ناکاودا .. چاو هه نگوینی تینه پ ته بی
که چی سه یره ! له ده ره وه و له سه رمانا هه لئه له رز
له ناخه وه شی وا ته سووتیم
به لی و ... نه خیر

دیومه گه لی جار
پوله له حه ژمه ت مه رگی دایکا
بیابان و ده شتی نیو هه وران ته ی کا
به لی من دیومه
دلۆپی شه ونم ، . قه تره یی پوتدک
کلپه ی سووتانی سه راپا شاری بکوژینیته وه
نه مدی سینه ری مانگی نیو سه راب ،
بدره وشینته وه ..!

>> دیومه گێژه ن ، سه ری پووتی بنارینکی
له مینخه وه هه لگرتوو
دیومه ناگر ، وه ک ته هریمه ن
به نیو شاده ماری دره ختا پوچوو
نه من .. نه تو ، نه ماندیوو
ماری برسی ، پاسه وانی رنبوارینکی نووستووی ژیر داری بی
توش وه کو من که نه تدیوو ... بو ناپرسی ؟ <<

په رجووی * دل

چ سیحرنکه ا

به و پاییزه ناشنای توښم و ده زم لینه

یا وه رزی سروشت بی مه یله

یا دلی منه و بی واده ، وا سه رشبنته ا

ترسی بینهووده

چونکی نه ترسیت ،

جیهانی روشن دارستانیکه وه ک قه ترانی شه و

هه ر له به ر نه وه ی چیدی نه ترسیت

چه ند سالی په به ق ، چاوت نه چووه خه و ا

- هه ر له ترسایه

خه می بینهووده ، بوته قه فه زی

تیایا بالنده .. ده نگی ده رنایه .. ا

۱۹۸۸-۱۹۸۶

* په رجوو : موعجیزه ، موعجیزه .

رِه وانِه ویلّه که ی ئه بونه واس

هونراوهی

عوسمان محه مه ده ورامی

زور مه ست و کاس
رِه وانِه زور شینتو که که ی ئه بو نه واس
وریا رِه وان ،
دار شه قینکی شه ق و گران
یاریده ی هه نگاوی ئه دا ،
میز به میز که وتبووه گه پان
به ناو هه موو باره کانی سه ر دیجله دا
گه شتی ئه کرد ،
بانگی مه ستیی خوی هه ل ئه دا
پینر به پینری ئه قووسته وه
هه موو پینکینکی دیرینه ی

پیری موغانی لسته وه
 له گزنگی
 هه تاوی هینمن و نه رما
 له به ر تینی
 تیشکی نه سارد و نه گه رما
 ناخی هه ناو گهری نه گرت
 کلپه ی شیعی به رپا نه کرد ...
 پیری بی په ی
 تینکه ل قرچه و ناله و نرکه ی
 مرواری پرونی هه ل نه رشت ،
 ورد و درشت
 هه مووان که وتنه گیزی زریان ،
 پینشبرکی بوو بوو شیعی جوان ، ...
 به رانیه ری دیوانه یان پی نه کرا
 به جاری ده میان داپچرا
 له نه نجاما
 هه ناسه ی هه لبه ستیان نه ما ، ...
 که که یشته په یکه ره که ی پیری موغان
 که وته گریان ،
 له دوای هه لونیست و هاواری

له چه ند قوتاخینکا جاری
 هه ر که نه بزووت
 سه ر په نجه ی شیعرى هه ل نه نووت ؛
 له پر جنوکه ی شیعره کانی
 نه که وته وه
 ناو هه ناو و هه ست و گیانی ،
 دیسانه وه شیعرى ژبان
 وینه ی وه شتى گه شی نیشان
 نه رم و نیان ،
 وه کو ئاوازی به هاری
 په وان په وان دانه باری ؛ ...
 بى لان ، بى زه وی ، بى ئاسمان
 دوور له سامان ،
 زور هه ژار و زور لات و لووت
 په ش و پرووت وه ک سه لکه بزووت
 پیڅاوس ، تا بلینی په پپووت ،
 دا هیژراو و ، چلکن ، په شیو
 شیواو ، کو لکن
 هه ر وه کو دپو ،
 سه ر و ریش و سه کوت ژاکاو

له جیهان بوون دابراو ؛ ...
 له باره گای خواى هه لبه ستا
 له نزرگه ی تایبه تیی شینت و مه ستا
 هه ر ته ی نرکان ،
 هه ر ته ی نرکان
 ناله ی ته گه یشته که شکه لان ؛ ...
 ده نگى به دلی هه ل چنیبوو
 ورد ورد هه ناوی چنیبوو ،
 وه کو بورکان ، هه پ له پر دا
 شیعرى گپ هه ر قولپی ته دا ... ؛ ...
 له گه ل سوزی دل ته زن و کاریگه ردا
 گول بارانه
 به سه ز کوپ و ده ور و به ردا ،
 دابی ته م کوپه شمان وایه
 هه رچی پنبواری شه یدایه
 چه پکه گولیکى هوتراوه ی
 هه مه به ن گ و زور پاژاوه ی
 دل و هه ناوی دیوانه ی
 رژگاری وینل
 بو یادگاری که شکه لان گیل ،

بو' به ربه سستی
 میزده زمه ی ده رد و په سستی ...
 نه بی' بکا به به روکا
 له باره گای شیعرى جوانا
 کړنوش به ری و بی' به چونکا ،
 دواى گیر بوونى دوا تکا
 جا نه توانی'
 به دل' ژوانى گیانی بکا ،
 بی' په روا ری' بگریته به ر
 بو' سه رچاوه ی گه شی هونه ر

بهغداد : ٦ - ٢ - ١٩٨٤

دوو دلی و

دوو بریار و

دوو ری

(محسن ئاواره

ته ژنوکانی ، که وتنه له رزین
له به رچاویا ، ویک هاتنه وه
بازنه ی ئاسمان ، زه وی به رین

پاش ته لوه ستی

- ته وه ی نه مده ویست وا روویدا
کزه بای سارد ، وه ک ده مه مووس
پوخساری جارانی تینکدا
پووی وه رسوپاند
ته ماشای دواوه ی خوی کرد
نیوه پی ی پتر بریبوو

نه مجاره یان ، پرووه و بلندایی پاما
چاوانی وه ک ، قه تاره ی بزنه کینویلان
به هه ورازی پکک هه لگه پان

به فر دای کدر ، کلۆ کلۆ
ده هاتنه خوار ، تیسکه په مو

(با) ی سارد ، سه مای پی ده کردن
کوشی خاکیش ، دای ده کردن

هه موو گیانی ، قورس داهات
قاچه کانی ، له دوای نه هات
نه به ره و خوار ، نه هه وراز بر
له گه ل هه ست و خودی خویدا
که وتنه مشت و مر

- به پی ی خوئدا نشینو بجه وه
یان به و به رزایی به هه لگه پئم .. ؟
له نینوانی ، دوو بهریار و ، دوو سه ره پئم

به ره و هه وراز
ماوه ی که مه ، قوناغ کورته
به لام سه خته ، پئی ی دوو به خته

به ره و خواریش ، سه ره و لیژه
تا ده روئی نه ورایی و نشیو
وه لی رینگاکه ی دریژه
ماوه .. پینگا
پینگا .. ماوه
بگه پهنمه وه .. سه رکه وم
سه رکه وم .. بگه پهنمه وه

دوو دلی قاچه کانی له زه وی گیر کرد
سه رو دلی دینا و ده برد
به یاریکی ده ر نه ده کرد

هه ر لینکدانه وه ی بی نه نجام
نه خشه ی زوژی به ته نافی مینشکی وه کرد

به فر ده باری و ده باری
به فر خیراتر له جارن ، دینته خواری

سه رو پوته لاک سپی بوون
هه ر نه یده ویست ، دایوه شینئ
به فر رینگاکانی وون کرد
وا خه ریکه ده یبه زینئ

له جئ ی خویدا
سه رکه وم ... بگه ریمه وه
بگه ریمه وه ... سه رکه وم

به فر تا نه ژنوکانی هات
به پارایی و ئی قه وماوی
به لای راست و چه پ داده هات

ته ونی خه یالی وپوژاو
وه ک که شتیه کی ناو گئژاو

به ره و کام لای ده برده وه
به فر په شی ده کرده وه
خوی و دوو بریارو دوو پی
بوونه په یکه ریکی به سته له ک له یه ک جئ !!

من ههست ده که م
دلّم درووست کراوه
بو

خوشه ویستی گشت نه م
جیهانه .. !!

مولیر

له یاداشته کانی (تاسیم به ختیار) ۱۹۷۲

عباس عسکر

- ۱ -

پرد

ده نگیځ له دووره وه دیت ، نه گه ریته وه
روومه تت وشکه .. بیابانه .

دارودرخته .. !!

چاوه کانت ، ورپنه ی پی پڼه نانه

نه ستیره ی کاروانی غه ریبانه

به ده ردی نه ټینیکي تاسه

شه که ت کروان . !!

په نجه کانت ، پرڼ له چزه .

پرڼ له ته وزه . !

هه ر دوو لڼوت ، پرڼ له بزه

پرڼ له قسه . !!

زه نگوته ی خه م به ملته وه کی کردی

به ملوانک.

پښم بللی ، نه شی هه زار سال بی چاوه روانم

سه یری کردم

سه یرم کرد .

نه لوه ن ووتی ، هه زار ساله توښ نه دڼوه

ماچی کڼویم له روومه تت نه چڼیوه . !!

زامه کانت گولا له ی هه وری بیابانه

نزیک بیه وه ... باسم بو بکه
 ووتم ته لوه ن ، هیشتا ماوه.
 قسه ی دلم ته فسانه یه نه درکاوه
 په رویالی ... نه سووتاوه
 نهینیه کانی ... نه وتراوه
 به لام چبیکه م ، هه ستنی دلیان
 کردم به به رد
 کردم به چه رم

گشتیان وتیان ، نه م دلداره
 نه بینت به گولستان .
 پر له نیزگز ... پر لاله له م شار به وشار ،
 له م دی به ودی ، بلاو ده کات بوتی خونچه
 پیشکه ش ده بینت ، به شاخ و مه ل
 زه وی و تازه ل
 به دل زاران

دیان وتیان
 خه می نه م دل قرچاوه ، قه دکه نه وه
 بال و په پی ، بده ن به ده م نه هاته وه .. !!
 فاکه روویار ، سه یری نه کات

هه سستی تازه
پئی باز نه بی بو شه وئی .

*

چون نه مزانی ، نه م شانویه
په رده گانی ... وشه گانی
ژنه چاو چلکنه گانی له تاریکیدا
تابلویه کی ره نس بومیان
سازان .
* وه رزینکی تر *

۱۹۷۳

خوی ده زانی
رهمه ی عشقی ، له ده نگی دانه وه ی
ره هینله ی سامالدا
چ هوتراوه ک ، ده گیرینه وه
له پرشنگی ، خه ونه گانی ، ده گه زیت ..!!
بو سه مایه کی گرناک و دل ته زین
تو بللی ی ، به ر له مردنی دا
هه ناسه ی سروودی ، دوتینکی ده شته کی
وه ک .. بارینه یه کی هینمن

په خش ببیت .؟!
 له سه ر کوتایی پردی ته مه نی دا .!!
 کی ده لی
 نه م عاشقه ، گره وی کانگای دلی
 میراتی دلدارانه .. ؟!
 کی ده لی
 رووخساری ، نه م مروقه
 له تلیشی نه م تابلویه دا
 هه میشه ، هه نگاهه کانی گیروډه ی
 ناوی کوشی ، سه ر ده فته ری کوټه واره کاند
 نه مه ماوه یه که
 به ده م جلّه وکیشانی ناواره یی
 بی په نایه
 بی هه نگاهه .

خوزگه

ژیر

گه ر به خته وه ری به جوانی بوایه
کی له م دنیایه
ئه نیشته وه سه ر
تروپکی هونه ر
وه کو ئنوه ی جوان
ئه ی خه فه تباری په نا بو گریان ! ؟

خوزگه بیته لی
یا گه رووی مه لی
پازی ده روونی منی ئه گه یان
به کووره جوشی دلی شکاوت
خوزگه هه ناسه ی
برزای تاسه ی

گه یشتن به پروت ، نه گه ییه دامان
برزانگی ته ری فرمینسکی چاوت

* * *

خوگه پیته کان
نه بوونه وینه ی په لکه زږینه
خویان نه نوان
له دواى بارانی شه سستی دیره که ت
به تاسمانه وه تیتیان نه گه یان :
له بوته ی دلۍ منا نه سووتۍ
له خټه وه ری تو
تاوۍ کلپه یه ، تاوۍ پشکوۍه
تاوۍ ژبله مو

* * *

خوزگه چریکه م سه رتاپاسه ری
دنیای نه هه ژان
هه رچی گیاندارو چی بینگیان هه یه
نه هاته له رین
تاكو له دنیای تاوازی خوشی و
به سته ی تاهه نگ دا
توشی نه بزوان ، توشی نه خسته

سه ماڻھ ٺپه ڀڻ

* * *

خوزگه بو شانه ي قڙي بي شانه ي
ٽالوڙي شينو او ، چنگي هوشي من
وه ڪو ته ليسمي ته گه ييه سه رت
خوزگه بو نه خش و بو پازانه وه ي
ٽارداماني رهشي ، ده ستي هونه رڻم
ته نايه ٽالي پوشاڪي به رت

* * *

خوزگه ته بوومه
يه ڪه م نوننه ري شانوي پيڪه نين
بزه م ته نايه
سه ر لينوي گه شي ناسڪي شيرين

* * *

خوزگه هه موو ڪه س به بي داڀران
وه ڪو ديوانه ، يا وه ڪ شهم بوايه
له جيگه ي ڙاري خه م و په ڙاره
هه ميشه باده ي ماچي ده م بوايه

* * *

خوزيگه ٽازيزم
وه ڪو په روانه دوو باٽم ته بور

به بی سره دت و وچان و نارام
 نه سوورامه وه
 به ده وری چرای که شی شینوه تا
 تا کوتایی ژین ، هه ته نه سووتام
 * * *

خوزگه چي ئیسکی له شی من هه یه
 نه یانکرده دار بو تابووته که ت
 هه ر به و داره وه له ژیری گلا
 پینکه وه هه تا پوی قیامه ت
 * * *

خوزگه له جیاتی گل گوشتی جه سته م
 نه کرایه خوڻ و نه نرایه سه رت
 خوزگه بو خه ونی زیندوو بوونه وه
 نه بوومه مومی رینگه و رابه رت
 * * *

خوزگه نازیزم
 هه ر له ئیستاوه ، وه ک وه کاله تی ،
 بو پینمایی و زیان دانه وه ی
 دلی شکاوت ، به ره و نووسینگه ی
 نامیری هه ستم ، گوپو زاتینگت

نه نایه به رت
به لکو بو پوی
لنپرسینه وهی دادگای یه زادن
به رامبه ر چه رخ و کاری ناکرده ی
جیهانی کیشه و زورو سته م و
پیچه وانه ی کار ، منیان دانایه
به پاریزه رت .

چاخه ری

قوبادی جه لی زاده

زامی بن زگ و سه ر پشتت
ده لی ی کولکی خونین نامیزی قه سابانه
توردووی میشی تینالاون .
ده زانم کوچ .. هه لگران و هه لديرانه
کوچ .. مه رگ و هه ناسه دانه .
چارم نی یه ، ده بی دیسان
له وه ری ته م بژوینه شینه ت بکه م .
راسته گوتم ؛ من قه ره ج نیم
به لام چبکه م
کراسینکی قه ره جانہ ی گولہه ناری یان له به ر کردووم .
ده لی ی روحی نه فره تلینکراوی سیزیفه .. دووله ت بووه
پارچه یه کیان تینکه لاوی خوننی من و
له تینکیشیان ناويزانی ، قاچ و هه نگاوه کانی تون !
ری ی ساکه گوزو نشینویش
که هه ناسه ی سواری من و شرقه ی نالی تو ده بیستن

ده بن به پازو مه رگه پي.

ده زانم تو چ قه ره جي قه لب به خوښت نه ديوه ..

من قه ره جي رشانه وه ي سه رده مينكي شه ل و کونرم .

نه من ته مېوورنک ده ژه نم .

که لله سه ري مروځينکي هه زارميرده.

ژي ي له برژانگي خانزادو

نرکه ي مه م و قيژه ي سڼوي ي دل به کيړده .

ده زانم تو چ قه ره جي کڼوبه کوټت نه ديتووه .

پرياسکه ي من ، پر پښاسه ي په ره سينلکه و

نه وان کوتره باريکانه ن

گه رداوڼکي هه ناسه ره ش په رو بالي تينک شکاندن .

نيوچاوانمان سوز کراوه ..

نه من شه وي سه ر به قولی خه وڼيکي په مېه يي ده کم

نه توش روژنک به ئاسووده يي ده زه پيت .

بېووره گه ر پښمان له به ردنک هه زره لي و

که ندالنيکمان پر کرده وه !!

نه م سه فه ره ش - براي گوي دريژ -

بېووره گه ر ،

دوا وښتگه و .. دوا سه فه ر نه بښت !!

کداری ساری

په ی چه رخی که ردوته روژی په ک ره نگه
 گا ده شادنه فاوگا نار دته نگه
 گا ته رمه چیو په نیر گا سخته چوسان
 ته وقیانوسیکه ن پر له نه خنکه
 * * *

کاره وانی ژین ماوه ی تی نه ژیت
 گهر له تی ماوه تیژینوت وبریست
 بریت ریگای ژین به کرداری نیکی
 نه وسا مه زانی به نه وُمید ره سبیت
 * * *

که ردون ده میگدن له ماوه ی ژبان
 هزاران فرسدت تیدا دوو عه یان
 سه گهر نه گرننی له ژین باجو ویت
 له دل مه مانو چیو دافی گران
 * * *

له ی ژینه بیلا درنونت پاکه بوو
 کردارت زلات دوبرت رونال بوو

چيُو مۆم پ-، روناى ميلدت خوه ت سوزن
 نه قه لان پى گه ل مه لو ه ندو خاك بوو
 نه گه ر له ي ماوه باجى وييت سه نى
 له ميناي ژيان نوشه ي هه لكه نى
 ونه ك هه ر چه ندي سامان كوؤ كرده
 گشتى مه مانو پي شه خصى هه نى

*

*

*

باجى دييت به سين به ره فتارى پاك
 تاله تاريكى گور ريگات بوو روناك
 له ماوه ي ژينت هه رجه ند هه ول كوتى
 هيؤچ نيه ويى وگه رد نه جفت ونه تاك

*

*

*

ديلى دست به ستى مالى دونيا نه وو
 رفيق ناكه س چه ته دگومرا نه وو
 ياساي راسته قلبى له دل داوه ر كته
 نائه وميد له رزق وروزي خودا نه وو

*

*

*

له چركى دونيا پاك گه درنونت
 گومان نه شك دنى كوماچه ي سينونت
 وكو مۆم به سوز پى روناھى رى
 له خه لتى زيان پاك نه وكه خيونت

وگه رد هام جهنت مبهريانی که
گه له هوکاره ی باس نیشتمانی که
به کردار نیک هوکاره ی گه ل که
ته رکی ته مای ته رکی دونیای فانی که

*

*

*

له ماده ی ژبان ماوه ی ته مینی
له ی ماده ی هه ربای باچ لیش به سینی
ته گه ر نه سه نی که ژین باجی ویت
ونه گ له دیومات چیه شتی نیه مین

من هیلانه ی عیشقیکی

هه لفریوم

صلاح محمد

هه ردوو ده ستت وهک ژوره که م
بو چوله که ی
دلی سه ر لقی کچنک ئیواران
بکه ره وه
نه با سه رما
گوزانی یه کانی ناوسنگی ره ق کاته وه
ده نگدانه وه ی عیشق بیبه ستی
دل وهک سوالکه رنکی بچکوله
وینستگه ی سوژی که سی نه بی
که گیانی پر بو له گریان
بو تاوی له ژنریا راوه ستی
ته نیایی وه ک به فر ته باری
رنگاکان به رگی بوکینی

منوشه ويسته که ی من نه ک
 ته م نه کو من ،
 بگره شارنکیش دانه پوښی
 بوڼه تابي وه ک فده ناره
 چريسکه له گيانم هه لئه ستي
 هه رچه ند له م ده ريا شينه شدا
 به له می تو ناگا به من ،
 تا راوه ستي
 تو ده خنکي ی
 به لام چيروکي ته م عيشقه به کي نه لي ی ؟ !
 رو نه چی
 رو نه چی
 رو نه چی
 به قولايی روبرنکي شيتا نه چی
 مه راقينکي هه رگيز بچوک نابيته وه ،
 که وره نه بی
 وازينه .. وا
 له که ناری ته م چولستانه ی ته مه غما
 (با) خه ريکه . که لاکانی روحم نه با
 چاوه کانم وه ک په پوله
 : س له ده وری سه رت که رنن

تو ته واو نابی نه بیسه،

چون نه سوتین.

(با) ش نه که یته گورستانیکې کوچه ری

تا تاره قه ی ماندوو بونی

نامویی خوتیان پی بسری

نیستا شه وان

کوتری دی

له چاوانم نه خواته وه و

له شه قه ی بال نه داو نه فری

نه وه نده لی ی وورد نه بجه وه

سوزنکی شیتانه دام نه گری

په نجه فانم وه که میروله

برسک له هه موو گیانم نه بری

کاتی ته ماشای خوم نه که م

بومه ته چه ند هیلانه یه

که سی نی یه تیا، بگمیني

بو یه نیستا ویرانه یه

نه ی کوتری عیشقه بی ناو نیشانه که ی من

به گیانی تو،

ویرانه یه

بروایکه،

ویرانه یه ، ویرانه یه
 نه وه نده تو له من نه چووی
 نه مته زانی
 ده می هه موو ده ماره کانت لا دانیم
 تا لیم وون بووی
 نه ی هه موو ناسمانه کانی بیرکردنه وه
 بو به ته نها سه دای شه قه ی
 باله کانی
 نه و خوشه ویستی یه ناموینه نه ده نه وه
 چونکه ناتوانن کوتم که ن ؟
 یاتازه شم بکه نه وه ؟

زریان

شیعری : أحمد باوه ر
که لا ر

بروابکه ن
نه گه ر زریان له زمانی هه ژارانی
بزانیبا

قه ت په شمالی تینک نه ده دان
نه گه ر زریان لانه وازو ته ریوانی
نه م زه مینه ی بناسیبا

خوی ده کرده هیلانه و کوش
خوی ده کرده په ناو هه یوان
خوی ده کرده نان و ناوو
تویشه به ره ی پینگای دووریان

* * *

بروابکه ن
نه گه ر زریان وه رزی سه ختی به سته له کی
بناسیبا

قه ت نه ی ده هینشت خوری به هار
له سه ر لوتکه و که ناری شار
ئاوایی

قه ت نه ی ده هینشت ده ستی خه زان
که لای داری ئاسوده یی
هه لوه رینی

* * *

بروابکه ن
ئه که ر زریان بیزانییا به رده هه سان
چون داسولکه تیژده کاتن
ئه که ر زریان بیزانییا
کوتره شینکه له شوین خه رمان

وورده دانوو
چون هه ل ده گری و
بو هیلانه و بیچوه کانی
چون ده یباتن

قه ت نه ی ده هینشت گوئه که نم میرگ و جاپو
کوشی که رمی نه م هه واره به جی بیلئ !! ؟

کورتہ چیروک

لہ فین

عہ بدوللا سہ راج

کورتہ سپی یہ کانی زہ رده ی تینوارہ کہ بہ کاغز ده چن کہ میزد منسدالینک
یجہ توون لہ سہ ر بانسی مالیانہ وه هہ لیداته خوارہ وه . دواپین تیشکی پوژ وه ک
تہ وه بیپہ لہ ی بی' ، کہ شه کہ ی شیدار ده کرد . کہ ناری دیوارہ خوساوو تلوقکی
دره خ هہ لله رزیوه کان زیوه ر ده بوون . ناسوی خوزاواش شه لال' و خہ لتانی خونین
ده بوو . ناله م کاته دا ، ناسمانی تہ و تینوارہ یہ زہ ریاجہ ی جیوه بوو .

تہ ز بہ دیمانه ی تہ و شوخه سہ رسام ده ہم کہ لہ ناوتہ و شووشہ بہ نده دایہ .
چاوه رہ شه کانی تہ وه خہ رامانه وه کو تہ زووی کارہ با رامده وه شینئ' . بہ ژنیکسی
رینک و پاراو .. گہ ردنیکسی قازیقولنگانه ی سفت و بی' گری' .. کہ راسہ کہ ی ده ق
وه ک تابلویہ کی نوی' ؛ تاوتوی لہ گہ ل' چاوی رینواراندا ده کرد . تہ وه ی کہ مہ ند
کیشی کردم و گوشتہ نیگامی وه رگہ رانده کن خوی'، بزه یہ ک بوو لہ و بزه پم
نہین و داخراوانہ ی کہ چہ ندان بوچوون و لینکدانه وه لہ هہ میز ده گرن . ده رحال' ،
تہ و شوخه م بہ موتالیزایہ ک هاتہ بہ ر دیدہ . لہ عاست خوم سست بووم ، بہ لکو
سہ بووم و نیگام لہ مولہ قدا وه ستا . باش چہ نده نگاوینک ، ناووم لیدایہ وه و
بہ خوم گوت : ((رینکہ وتہ . رہ نگہ نیدی وه کو دوو هیلی هاوشان تہ بیبنمہ وه -
جا با روخساری تہ بیبنمہ وه ، چده بی')) هہ ر خوم بہ خوم گوتہ وه : ((چون' ؛
تہ ی ..)) تہ مزانی کہ سہ سوژمہ نده کہ ی ناخم ده یہ وی' چی بلئ' بہ کہ سہ

هــ شمه نده که ی هاته رییی ! بویه له حویه وه ، وننه یه کی په ښار پراکینه رو
نه فسوونوایی بو ده نه خشانده وه ک نه وه ی ؛ نه و نازاداره په چاو خه نده باراتم
پکات و په مرواری دگانه کانی قه پی حه ز له گیانم پگرت ائیر زور نیگاری
په نگینی له و باهه تانه ی کیشا بو په وت و له نجه و کړشمه و نازی . خو له مه پ
په پکانی موټله و هه ودای قوه په شماره په شپوه که ی هه رمه لی . مه مکانی وه کو
جووتی باره که وی بزووه نه سره وت ؛ کیشا که تووشی داوی سینه ی بپوون ، بویه
هه ر ده م فرکه پانه و نارام ناگرن له و به ندایه تی په و له قه بو قه بویان
ناکه ون .

((کہ نیگای تینگری ، تو کہ ویتہ ۵۵ ناسہ پرکی و ...))

((داره به نی به ژن و بالائی چون ده بنه بژوین و جه راگای چه لاتندی هه سته
تامه زروو تینووه کانت .))

((ده پزانه هزردو کمان پوینده ته په ک جه مسه ر پو نازاردانی نه و
به سه زمانه ی که پښتر نارام و گوښه گپرو بی خورته پو))

((تۆنلارمه بۆنمه ن ده كه يت و به خېردى داپ و نه ريت و ناپين
نه شته رگه رى ده كه يت !))

هه تاكو ئيزوكانه ، ده نغم له خۆم بېږيوو ، وه لى كه په كرم دانوام ! بگړه كرمى ناو به فرى سالى خور نه ځيو ! په كسه ر واچله كيم و په ده نكي به رز گوتم :-
(1) نافرته له گشت كات و شونښكدا ، په رستگاري خوښه ويستېو روږگاي

دلہ شہ یداکانہ . دلنیک کانگای . نہ ٹین نہ بوو بینگومان ، سرووشان
 ناگریته خوی و تہ فراندی تیندا جی ناپیتہ وه . بسا به بالی تہ ندیش و
 خہ یال بئی تہ لہ تہ تہ وعشقه ده بینته ماکي مستی پہ یقی گہ
 گرتوو یان پہ خشانیکی جوشین .. هیچ نہ بئی یاداشتینی ورشہ
 داری لہ پاش ده مینئی . نہ وانه گشت چرکہ یه کسی لہ بیر نہ چسوی
 تہ و مریہ ن لہ ورووژانی هہ سته دانه مرکاوه کانی دا .)) تہ ده زانی تہ و
 بیر کردنه وه و گفتوگوئی ناوه وه م ، کاتنکی کورتی خایاند ا به لکو چه ند چرکہ
 یه ک ہون کہ ؛ لہ ناکاو چرکہ ی ملزچکہ یه ک بینہ نگي یه ک ی هہ لبرکاند ا به ناگا
 هاتم . وه ک بلئی ی تہ و چرکہ یه ، به تالہ موویہ ک به ناسمانہ وه گری دراپیت ، سہ رم
 بلند کرده وه . کوتره سہی یه کان تہ م سہ رو تہ وسہ رتہ راتینیان تیندا ده کرد کہ
 پیشتر به ورده ی کاغزم چواند کہ مندالینکی فہ راژی ی چه توون پہ رت ویلاوی
 کردینتہ وه . لہ و لاوہ ش ، هہ روئیکی بئی شینو ی خولہ مینشی ؛ سکی داپروہ یان
 خانگ و گوسہ بانہ کان ، به جزینک مینارہ ی گہ رہ کہ کہ واده هاتہ پیش چاو کہ لہ
 ورگی تہ و هہ ورہ مؤنہ چه فی بیت ا تہ م دیمہ نہ ، بز ماوہ ی تروسیکہ یه ک تہ سہ
 لای دام و جوششی ژوروہ وه ی ہینوراند وه ک چوں شای کوبہ لہ یه ک ده
 پرؤنیتہ سہ ر پہ نگری گہ شاوہ . ناوہہ لانہ ، خاموش بووم و دامرکامہ وه نینستاکہ
 کیژہ کہ ی ناو شووشہ به نندہ کہ م لینوہ دیار نی یه اده بئی لہ رہ گہ زی مار بئی و
 جینگای بز نہ بیت ا خہ نہ نکہ حہ وای لہ گہ ل مارہ دیرینہ کہ دا هاویبر بسوون لہ
 تہ فرہ دانی ناوہ م و ده رہہ پاندنی لہ و به هہ شتہ دلآرایہ ی کہ پروباری هہ نکوین و
 شیرو نارانس چمی وچی ، راست و چه پ ده یبرن ا نا لہ و ساوہ ، یه کہ م تزوی
 یاخی بوون چیندرا و ہنیادہ م کولی لینواو لبوی تہ شکہ فجہ و پریاسکہ ی زامینکی
 گہ ورہ ی کہ وتہ تہ ستزو ، به نیخہ نیخ تہ م تاراوگہ یه ی تہ ی ده کات . تاکہ
 ونستگاہ کہ بز پشوودان و هہ لینکی حہ وانه ورہ ی هہ بیت لہ م دوزخی ژبانہ ،
 سہ یوانہ رہ نگینہ کہ ی تہ ٹینہ کہ وه کو جادوو ، تہ و ہنیادہ مہ کلؤل و داماوہ
 ده گہ پرنیتہ وه تہ و به هہ شتہ ی کہ ده رکہ یان لی داخست . ناوہنکی دیکہ
 ده ده مہ وه . تہ وه تا لہ جینگہ ی خویہ تی ا تہ مہ چی یه ا پیشتر بز ون بوو ا
 وا بزہ یه ک ده کاتہ پہ پولہ یه کی پہ مہ یی و بز لای منی ده نیسری ا ده ی ..
 ده ی لیت داوہ .. دیارہ لہ م شارہ خہ ندانہ و لہ م پاشاکہ ردانی یه دا ، دلان زوو بہ
 یه کدی شاد ده بن ، سہ رہہ پای تہ و پہ تایہ هارو ہاجہ ی کہ بلاؤ بوژتہ وه لہ مہ رہ

ناوسندنی گیرفان و تاساندنی گیانی هابکاری و به زه یی و چی ! نه میس خوپچه ی
 یزه یه ک له پروم ده بچرم و یزی روانه ده که م . نه و وه کو پلنگیگی نیوه راهینراو
 دینه ناو ناشیانه ی دیده کافه وه پلنگیگی په له په له ی ناو قه د هاریک و نه شمیل .
 ده لښ گوايه پلنگانی پښه بز ده سگیر کردنی نینچیره کانیان ، هه لمه ت و بازی
 نینجگار به رین ده دن . باشه ، نه ی بز ته م پلنگه ی من له م پاییزه دا په ق
 راوه ستاوه ! چاویس له من ناترووکیښی !

((بگه پښه وه - نه که پښه وه - نه ی چی زوو بگه پښه - به قسه ی فريو

نه خزیت))

دیسانه وه ، جروته که سه زور پلنگه ی ناخم ده رفه تیان بز په خسا که دیتیان من
 وا که وتومه ته گزومی دوو دلې و گومانه وه .

((پرې مه پرې)) پروکان په ک دواى په ک ، له چه شنی ده نگدانه وه ی
 دولنگی نيزان دوو که ژى سه خت و هه له مومت ، ناوها زالې بوو به سه ر ده نگی

نه روزی هوشم و راست وه رکه رام و دووسی هه نگاوم هه لهینا . ده نگی که سه
 هوشم نده که به ته واوی پرې ، که چی ده نگی که سه سوزمه نده که بووه موسیقايه کی

راکښی هه نگاهه له رزوکه کانم . هه نگاوښکی دیکه و له چه قی شوسته که دا وه ستام
 چاوم نووقاندو هه ستم له خوښ گرت . خوښ له دوښکی وادیت که نه و په ری به ،

سه راپا شانه و موخ و ده مارو موو لووله خوښه کانی گرتوته وه و جلّه وی گیان و
 بوونی به ده سته وه په . په پیتا په پیتا کیویدی چاوه تیراندازه کانی ده مپینک و ،

نوقمی ده ربایه کی سه رمه دیم ده که ن و ، له ناو شه پولی زفری تیزابدا ده تونجه وه .
 هه ر بهیر کردنه وه په ک له ناو که وه کانی مښکندا ده بیتنه ته راوړلکه و زوو به

زویی بز ده پیت ! له چه شنی زړه خه ونیک بی په پانی زوو ته م تاسا له یادم
 پره وینه وه . هه ست ده که م له زه وی جودا بوومه ته وه . هه ست ده که م په دم

گرتوه ، وه ک سروی به پان سووک و بی کیشم ! هه ست ده که م پښه ندی
 چنکات نیم و له گشت چاخه کاند ده ژیم .. له رابردودا ، له نیستاو داهاتووش .

هه ست ده که م که هه م وه کو مروښکی سه رفرازی سنوور په پښی دزوی به زن .
 له م که ین و په پته دا تومه ز هه ووه بووه که په په کچاره کی په نگی نه و

گوزه ره ی هه لمزوه و خه ریکه به نه پارانیکیش ! پتر بوونی خوئی بچه سپینی .
 رکم له باران بووه .. په خوښم گوت : ((باران له دوخ و چی په ک که لک به خه

که دینه رو کیلکه کان تینوو بن . په زه کان چاوی سه وزیان له جه گی تاسمان
 بهرن . نه مامه دارگوینزه کان جوانه مه رگ بوو بن به ته ک دایکه کوته ره و
 کوی زوخاله وه . په زو بیستان و شیناوه رد نه بوو ، باران گران و تووکی تال
 ده بی . نه و هینایه ش که هه یه تی له مه پ فه پی و تاوه دانی یه وه ، هیچ نه بی
 له کن یه کیکی وه کو من ، له هه ل و مه رج و په وشینکی وادا ، به پینچه وانه
 ده که وینه وه . دابارینی به خوړو شه ست و لینزه و په هیل و باهوړو زریان و
 کړنوه تونسم ده که ن . ده تالوزنم ، له وانه یشه چاوی یاخی یوون له تاسمان
 بگرم و سه رکه رمانه به لکو شینتگیرانه هه لسوکه وتی له گه لدا بکه م . تو ده زانی
 دیمه نی پوژگاری مون و شیندارو ته م و مژاوی ، پوژون پوخساری ناقول او
 خه فه تخانی شه مشه مه کونړه م ده خاته به ر چاوان ا به تایه ت دیمه نی . باله
 ته نک و لینجه کانی ا له ساتینکی وادا ، پروم وه ک دیوارینکی بویاخ وه ریو ،
 هه ستینک ده ناپری . ده سیزکه ، ته م هه ست و ده رپرئانه له وه ده ناخسپان
 داگرکودوه که ده پوایه له بارو دوخینکی وادا دوو که س به یه ک ده گن ،
 پیوستان به داپران و جودا پوونه وه هه یه پو ته وه ی هه ریه که یان هه ست و
 شهوری خوی هه لسه نگیڼی به رانه ریه وه ی دی . نه وه بوو من نه وه سنووره م
 شکاندو هه نگاهه کانم پوولای ته وم ده به ن ا ته وی له م کاتانه دا به توندی
 رآمده ته کیڼی ته نیا راستگو یی یه که مه و به س . راستگویم له گه ل ناخ و
 ویوډانی خوښدا ، به غوونه ی راستگوینی دوو چاوی گه ش له گه ل هاوینه که ی
 خوی له که رته نه پشوکیڼدا . چوومه به ره وه و یه کراست پوینه نه یښوک و
 بالاپروانی یه کتری . من له و ده روانم و نه و پشکوی جاوه کانی لینم ده گری .
 چه ندی خایاند . نازانم به لام هه نده م زانی ، ده نگیڼک گوینی ده رزی ژه ن کرد ا
 - کابرا .. پوچ وه کو داوه ل له پیش ته و وینه یه دا سپووی ؟
 هاقه خوم و نه مزانی چوون وه رامی خاوه نی ته و کوزگایه بده مه وه . ملی رینگام
 گرت و جار نا جارېش تاوېم له هه ر دوو چاوی شوخه که ی تاو جامخانه که
 ده دایه وه . له من واپوو که پشتی لیده که م ، خه ده نگی ته و جوته چاره ی ،
 ناوشانم ده سمن . خوژی هه ر که یلی ته و نه ټینه خه یالی یه ده پووم و ، نه و
 ده نکه که ژاوه ی خه یاله که می به ره واژه ناکرد . تو ده زانی خه یالیش به شپکه
 له ته مه فغان . ؟

کانوونی یه که می ۱۹۸۸

هه ولیر

خونچه چيروک

* سايير ره شيد *

۱- چيروک

خوته گه ر جيروکتووسيش نه بيت ده توانی ته م چه ند سه ره داوه بکه ی به
چيروکينکی ناسایی چونکه کاره ساته که زور لم وه دزيتره که من به چه ند ديزنک
بوت بنوسم به کورتي « لاشه ی کچينکی جلتانی خون ... ته مه ن چواره ،
پانزه به هار .. جي په نجه ی چه ند درنده په کی به شينه مروت .. شينه ی
راکشانه که نه وه ی ده تواند که به زوری کچيتی لي دزراوه .. » چی تریش که
به خه يالنا ديت بيخه يته سه ر نه م به سه رهاته راست ده که ی .
سه ره تار گري چن و کوتاييه که ی له مينشکی خوت دا به يه که وه يان گري بده ،
نه وسا نه گه ر نه ش بوو به چيروک نه وه دنيايه ده يی به زمان .

۲- ديوانه شيعر

شاعيره که دوی رنگادانی ديوانه شيعره که ی چوتيه تی به چاپ که ياندنی بوو به
نه ژديهايه ک و ه موو شه وان له گه ردنی ده نالا.. « چوتی به چاپ بگه په نم ؟
ده يی يارمه تيم نه ده ن ! » .. « نه به خوا نايده ن ، کاکي خونم با نه نگوستيله و
هه ندی له وورده واله بفروشم ، ئی خو چه ند کتينيکي زيادېشم هه ن خه ونه که م
دېننه دی .. » .. سه ره شجام کتينيکي فروشران و کتيجانه که شی هه راج کراو
په نجه که شی يی نه نگوستيله مابه وه بوزه ديوان هه ر چاپ نه بوو ، به لام
پاره که ی که وته . گيرفانی برای شوفيروکاکي مه يگير .

۳- نامیلکه

دوای چه تد مانگیک سه ری له کتینجانه کان دا بو نه وه ی نه ختیک له پاره ی فروشتنی نامیلکه که ی بکه وینه وه ده ست و لایه کی قه رزه کانی پی پر بکاته وه.. که چی خاوه نی په که م کتینجانه که سه ری لی داو به زه رده خه نه په کی که رم و توژنک شه رمه وه داوای نرخی کتینه فروشراوه کانی کرد ، ته ویش به فیزیکه وه پی ی راگه یاند که کتینه کانی بیاته وه چونکه قوژنیک چاکی له کتینجانه که داکیر کردبو .

۴- تابلو

له پیشانگا که دا خه لکی هه موو په ک به په ک سه رنجی تابلوکانیان ده دا ، ته میش تا داخستنی پیشانگا که نیگای چاوه کانی له په کیک له تابلوکان نه ده تو ، نه وه نده ی سه یر کرد تا تابلوکه بوو به به شینکی پر له کاره سات له ژبانی ته و وستی تابلوکه ته واو بکات بوته پری دایه نه و چه قوینه ی به پشینی نافرته که روو چوو بووه خواره وه .. وه کو شیت ده ستی بو چه قوکه برد که له جه سته که ی بینینه ده ره وه ، به لأم له که ل تاودانی ده ستی تابلوکه که وته خواره وه نه وسا که پایه وه دخی جارانی و هه ستی پی کرد تابلوکه گیانی به به ردا نیه . ۱ .

۵- په یکه ر

په یکه رتاشه که دوای ماندوو بوون و شه ونخونیه کی تیجگار زور قونافی په که می په یکه ره که ی ته واو کرد .. به لأم نه یوانی له به ر ده ست کورتی قالب رنژی بکات .. چه ند سالیک هاتوو چوری نه م لاو نه ولای کرد تاپاره ی بو بیرنه وه و گوره پانیک شاری پی براژننه وه .. سه ره نجام په یکه ره که ی بو منالانی که ره ک بوو به بوکه شوشه په کی چه ند ساتی .

۶- نه کته ر

خولای هونه ری که وتوو سه ری ، به رده وام بن هه نگلی له گوڤارو روژنامه بترازی چی ی چی تری لی نه ده بووه وه ، هه میشه لاسایی هونه رمه نده مه زنه کانی ده کرده وه ، دوای نه م سه رکیشه و سه رقالبه هه ر به کومبارسی ، به لأم دلی به وه خوش بوو دوای داوه نت کردنی ده رهینه ره که یان ده ورینکی

سه ره کی پین به خشرا .. که چی دووای دوو مانگک پرؤقه پین یان راگه یاند له به ر
چه ند هویه کی هونه ری شانزگه ریه که پیشان نادریت . ۱ .

۷- په راویز

نه مجاره یان زور له جاران به هه وه ستر دینه نی کرد ، نه و گوټاره شی پین بسو
که بابته ته که ی تیا پلاوکراپوه وه ، به نازیکه وه لاپه په ی به که می ووتاره که ی
خوی خسته به رده می ماموستا ، چه ناهی ماموستاش هه تا دوو لاپه په ی هه
لداپه وه تا گه بشته په راویزه کان و به که به به که ی خوننده وه و گوټاره که ی فپی
دابه وه پینشی و پینشی گوت ((تو که ی واز له م جزوه نووسینه بی تام و
چیژانه ناهینی .. کاکه ناخر لاوازه و خوشت نازانی چی ده لی ی ..)) . کاکس
نوسه ر به ولشکای هاته ده ره وه و به هاوپن که ی گوت ((ئی خو ماموستا گه لی
له نووسینه کانی من رازیه و به رده وام پینشم ده لی ناهه رین نه م کرداره ی
نه مجاره ی یانی چی ؟)) .. ((دیاره تاگاداری نه وه نیت که تو له په راویزدا
پیش نه و ناوی نه و ماموستایه ت پردووه که رقیان له به کتره و دانویان
به به کمور ناکولیت .)) .

تایي به رويي^۷

چيروک

. جلال مصطفی .

هه روه کي چوپچکا ژي دزاني دي ته حلي يه کا دژوار بيته ميخانه کي دارگران و خو لسه ر دلي قی واری په هن که ت ، له و تاييت نزم و بن سيښنده هیلان وهيلينيت خو ل جهيت نه فرازتر نژين ، ب هيقي يا هندئ هينکيت وانيت بچوک بپنه تپوک و تيژکيت وان چافيت خو ب روناهي يا روژي کل بوه ن
خه لکي گوندي ب ژن و ميرقه وه کي مينشا هنگيښي تينک دهاتن و تينک دچون ، قويتی زښتانه ي ته حل و دژوار قه دجه ماند . به لگيت زه ر بي نانه هيا خو ژ تاييت دارا دقه ره ستن و ب مه لولي دکه تنه نه ردی .. ترس دارثا لينک بو ب دژواري خو دهوار گوندي تالانديو .. خه م دينويت کرنين و ب که ريشه ل دوريت سلوی دله يزين . نه قه ده مه که سلوني چافي وي يي چه پي نه قړل سهر ، خه ونيت ب ترس د بينيت .. به لي دهيلا نه ددلي خدا و نه دويرا بو که سي نه گيريت .. وي سپيري تژ دلي وي گرک بو ده مي ژ خه و رابري ، ژناوي هات ناف ده ري :

شقيدي من دخه ونيئا دديت ناف ژ ته نویرا مه دزا .. ياره بي خير . هه ردو نه ثييت خو نخافتن و ده رکه ته ده ري خاني . گوند گوښتانه کا مته .. بساوياکوريرک وه کي ده واريته شه مېوز خوتينک وه ردکه ن و به ژتيت دارويارا ژنيقه کي دچه مين .. سه ري خو بلندکر نه سماني يي زه ربوي نه قريت دخوپنه ناف چافينن تينک پيچه دنيا يا ناري .. نه سماني نارباري و لي قيژيت ب سه هم راد هيليت .. چکيت باراني په قيشکا ل نه ردی چيندکه ن .. ناف ب له ز يابلنديت . لسه ر پي خو زفري دژورقه .. وي و ژناخو مليت خو دانه تينک و بو خر خرا

نه نه کیت وان نافی ژخانی دهافین . هه رو دو بچوک ژخه وراپون وک قیژیا دان ... دانه
جهه کی بلند ... ژنک شاش بو ..

پنلاکیت وان د نافیئا به رزه بون وخرخرا نه نه کیت وانه .. دا دچوکیت وانراو
خرخرا نه نه کی وی به .. دا دشوکتکا وی پا نه نه که هافیت .. ب چاف تاریکی
که هشته هه ردو نه فیت خو و له ر ملیت خوکر و ب هه وارکی قیت کره
ژده رقه .. شه قین و پره قین پت ژنه سمان دچن و گرگرا نه قریه برویسه یی
قه دده ن و روناھی پت که سک و سوو زه ر ژئی دچن ، به رپیت وان رون دکه ن ..
گشینا های دبه را گوھیت وان پا دهوریت و دکه هیته بن ده رسوکیت وان و دچیته
دین چه رمی وانفه .

ل په پی گوندی ژنکی کره هه وار .. قیویه کا بلند راهیلا .. ل سه رملی خوزفزی
که س نه دیت .. هه کو یی مه زن دناف چپکیت بارانی پا ده ستی داپیرام خونه وی
ب سه ر نافی که تی دیتی ژنی پیا کره قیژی : پیری ... ده نکئی وی ب سه ر
ده نکئی برویسه یا که ت و ل هه می دول و نهالا که پیاو ل که قرا ده نگفه داو
زفزی قه گوھیت وی .

سلوی چافی وی ته فر ل سه ر ده لیفا هزرکونی نه بو .. نه وشیاپسیار بکه ت
کانی خه لک کیسه ته قیای نه .. چه ند مانیه چه ند چونه .. دی کی
بینته قه وکی نه .. فان هزا هه می یانه وشیا بکه ت .. تنی نه وتینه بیت کانی دی
باری خو ل کیری دانیت کو ناف نه که هیتی .. گشینا های لی نه بیت .. برویسه
لی نه ده ن ، روناھی پت که سک و سوو زه رنه بین .

دافه کا زوها نه مایه دبه ... شرکیت ف پشت پاتکیت واندأ دچنه خاری ..
چپخیت نافی ژ رویشیت ده رسوکیت وی سوو دفتی و سچینلا دکه فن . هه ردو
کورک ب سینگ شاندن و سه ری خو داوی نه فرازیی پرک نه وی دچیته وی
شکه فتا دکه فیته چپایی پشتا گوندی . هه تا که هشته به شکه فتی برتله دوجار
ته حسی جارا دوی شیاخوفه گرت به لی یا ئنکی ده تی و ده تی چو .. هشنا بارانی
ئاخا شکه فتی ته نه که به .. کزی تیتله خولیا ناگرت شافانابه .. ده نکئی های و
برو سه یار لوپینا گورگا ل وارا ده نگ شه ددا .. هه کو ده نکئی گوگا
دکه هشته گوھیت زاروکا مویت سوو وان رادیونه قه و چه رمی له شیت و انیت
بچوک تیک دچون ..

یی بچوک گوت :

رېاپېر ته ژمنې برسي مه ..

ل ده رڼې شکه ښي راوه شتا ده سينت خو ف چافيت خودا نيتان و نافي ژي
ته مالشت .. پېنه ک هه هه لکېشا ، پاشي خه په رنت کرنت گوته به ختي خو
گورگاو برسي و روناھيت که سک و سوړو زه رو بروسي يا . نه زچ ل هه وه بکه م ا
هه لکه روژه کي من هزر نه کرېه کاني گورگک هه نه يان نه .. پابهوه ديروک
بو خه لکي گوندي هه کو ل روژيت ته حلي سلوي نه فر ل سه ر چافي ب گرپالي
گورگک ژگوندي ددانه پاش .. هه مي تشت ل به ر شيلي بون .. نه ز ژي بي تيښه
و برسي مه .. نه ف تيفانه دي ته کيښت .. ديمي وي سوړو ورهيت حه فکاوي
ستورېون سه ري خو شکه فتې ده رنيخت و تفکر . له شيت وانيت شين بوين ژ
سه رمادا لي تشته کي هسک نه مليه ټاگر خولنده ب جار خودکره دپوه کي
ته فسانه يي نه و نافي هه مي دکره قورچه ک .. جاري په ډ پښه چينبون و
کونج کونج ل ناني دگه بها ..

- پاپېر ته زې برسي مه ..

هه ر وه کي هه ست پي دکر کو نښي نابېښته هه .. هه ردو دانه به رسينکيت
خو وتږي هناقيت خو پېښا کر .. ژهه مي ره خيت نه سمان گرگړا برو يسي بابه ..
نان .. هسکاتي .. گه رم .. هون ل کيښه نه .. باوره نه دکر کو پرته کا ناني يا ل سه ر
رويي فر نه ردي ماي .. بي بچوک ژکه ل گري .. بوپېرپا کوتره کي ژکوژيت
شکه فتې ده رکه ت .. سه رنت خو بلند کرن چافيت وان فېسکه نسي .. ل نيفانسي
کوترې په رنت خو لېنکلان و ده رکه ت لورينا گورگا ژنيزيک هات .. دنيا تاري بو
نيزيک تر ليهات .. ژني پياکرنه فيژي .. خو ټينک وه رکرن .. بلند فېرن .. چونه ټينک
ب له قا .. شاخ پښه هاتن چونه ټينک ب قوچا .. نرېنه نافي چافيت ټينک
کوزبون .. وه ستيان رونشتن .. کرنه که ني ..

که نيه کي بلند .. بلند .. ل وارا ده نگ هه دا .. که تن نه ردي .. گيژبون .. دريژبون ..
تشته کي گه رم ف به ر رانيت واندا چوخاري .. کرنه گري .. گري .. گري .. گري ..
گري .. گري .. گري .. گرن دخه وچون .. نان ديتن .. باپيري خو ديتن .. روناھي ښت
سوړوکه سک وزه ر ديتن .. گورگک ديتن .. کوتر ديتن .. دنيا مه نگک و بي ده نگ بو
وه کي ناڅا ژناسي گرتي .. ل شه قا شه قا په پښت کوتري هشاربون ژ روناھي يا
ناڅي نه دشيان چافيت خو هه که ن .. له شيت وانيت حه زن جلکيت وانيت بچويک
دپانديون .. سه ر خو بلذکرن چافيت وان ب کوتري که تن نايه کي که سک به
رويي دد مي خوگريو ..

کورتہ چیرۆک :

خو تافیر کرن

فاضل عمر

زارۆكه ك ده هسالى گازی دكر : دهۆك ، دهۆك .. دهۆك دو نه فه ر. هه كه ر
چی نه ز پشتراست بوم كو نه ز ب وئ ترمبیلئ ناچم ، لی نه ز وه ك هه ر
رئفنگه كئ بقیئ سواریت ، چۆمه به ر ده ری و من لی نییری . دو كرسیك
قالا بون ، لی هه ردو ب دلی من نه بون به ك شكه ستی بو و یا دی ژنه ك
قه له و ل كورسیكا ل ره خ روو نشت بو نیشه ك یا قالا ژئ قه گرت بو ،
نه ف ژ ناكه كیفه . ، ژ ئالی دیفه نه ز نه ب له ز بوم ، له و نه ز مامه ل هئیا
ترمبیللا دی .

پیره میره ك هه فتی- هه شتی سالی ل ره خ من سواربو ، شه لواله ك دپی ی بو ،
دو قه میس و بلۆزه ك دبه ربون ، ئیله كه ك دهن شه پكیدا و چاكیته به ك تافی
ره نگی وئ بری دسه ردا ل به ربو ، به نده ك كاغزین پینچای دده ست داہون ،
نایلۆنه ك شین تی ئالاتهبو و به نكه ك باش لی گری داہو . دوروسی جاران
هورر هورر ل من نییری ، به ری بیژت :

- نه ری بابۆر تو به ری خوه نادئ به ئان په رومه ران . نه قه ده هه روژه
نه ز پینفه و خلاس ناہن .. هه رتینك دئ خیچه كئ لی كه ت و من هئینن نك
بی دی .

من ژئ گوئی : مام سوئی بۆچی به ری خوه نادمی !!

و هیله ی هندی گرنهشکین به نك قه کرن . من ژئ بۆ ترانه گوئی : مام سوئی
دقه دا ره فن ته هۆ هۆشك گری داہن ؟ لی نه ل من نییری نه ژئ به رسفا
دا . به نك و نایلۆن كرنه د كۆشا خوه دا و په پ داننه ف من .
- سه ر خیزی بت باپیر ، وا دیاره دئ چی به حه جئ .
- خودئ ته بهیلت ، مه گوئ : دئ چینه مالا خودئ و گونه هئین خوه دشهیتانی

وه ركه ين .

پيشتي من خواندين ، من وه ر پينچانه شه و لي زفراندين . من جهې خوه خوه ش كر ، پيره ميري جاره كا دي په پ ناپلزون كرن و گري هسك په كويه كو لينداهه و جهې خوه خوه ش كر .

سالان روي وي د خه و هيلابو ده ما بي ده ننگ بوي من هزرگر نفستي په لي وه نه بو ، مه ژي وي بي وي ل كارو . سه رهاشي و بيرانيين كه فن ، هه مي ، ببون كاسينه كا دووودريژ و مه شتوخې وي ببو قيديو وگيله شوكا سالان وه كي شلخا ميشان لي هات بو ... نه شه هه مي ل سه ره كي و ل سه ري دي كالزي دزاني نه ب مرنې بت نه ف شلخا سالان به لا خوه ژبنه ناكه .

هندهك ديمه ن و نه ماشه ، هه روژ ، دووباره و سينباره دبون ، مري خوه لي نه خوه ش دكر ، لي دحه پتاند لي وژدانا وي نيك ل دووي دي نيشا دكر . ل دوماهني چوپي نه ديقن كو وژداناخوه بي بنقينت ژ هه جي پتفه . ديسا پرسپاره ك هلاويستي د مه ژي وي دا هه بو : ته ري چما ده ما تولاز و خورت شانازي ب فان وينه و ديمه نان دبر و نهو ، پشتي ژ هيژكه قتي دلي وي دنيشين ؟

چافين وي چونه سه ريك ، كه فته وينه وه كي ستيران رشتن چه توهاته بيري ، ري گرتن ، كوشتن ، شه لاندن نامووسي شكاندن به س ل (كه لي بي كواشي) ب كيماي ، سه د كه س شه لاندنه و كوشتنه . په كويه كو دهاتن به ر چافان ! روژا سانچ نيسايه خوه و ريفنگه ك ره به ن ژدل پتفه شه پلي و قيباي جاره كه ت . من لي نيري هه ردو چافين وي زيف بون ، روي وي ته نكري كه قتنې هينكي ژنشكينه ب هه ردو ده ستان ستوي ريفنگي دگرت و نه دبه ردا تاكو ته زاندي ... ب دو چافين زيف و شه رمزار ل من نيري ، گومان دكر كو نه ز هزين وي ددزم يان زي دترسا نه ز دزانه چ دهزا وي دايه .

چافي وي بي راستي نقا و سه رهاشي . په ك دي كه فته په ردا مه ژي وي ؛ نه و نو له زگين لسه ري ((چه له به شي)) روونشت بون و رېواره ك ب هيسترا خوه شه كه فته ((كه لي دويانكي)) تيره ك تزي ل هيسترې بو ، دو سه لك تينكلا لسه ر باري شداندي بون . و گوتنا وي ژ كووراي يا ده مي زرنگيني نيكسته گوھين وي ؛ - تو ديبني له زگين ، نه في بي وه غه ري تري بړه ده شتي دا ب كه نم و زفري هزا وي دي ژنك كه ته نان و سه وك ، دي لبه ر ناگري سياتي خون ا به س نه ز بابي سلومه ، نا هيلم نه و ديندكه كي ژي بهوت . و ده ما مژوولا نكيسن وي

له رزین ، هینگی ستیرکا خوه ل رښواری دگرت و گولله ل مه شتوخسې سه ری ددا . ده ما که هشتینه سه ر ته رمی ، هیسترا وی لناف ته راشا دچه ری ، و تشته ک هه ژی شه لاندنې نه فې بو نه ژی دبه رو .

جهې خوه خوه شکره شه و چاښن خوه نقانن . من هرکر دی ب داری زوړی ده رکه هی مه ژی خوه گرت . لی من هند دپت ناخینه ک هاتی و ژنا شاهوینې گافان هاته بیرې ، هندی هاته خوه کو وی سه رهاتی یې بپه چنت نو ژمه ژی خوه بشوت ، لی نه شیا .. سې چارجاران ل من نېری ، دلی وی ب گومان بو ، هر دکر نه ز هرین وی دغوونم . که له ک پېغه چو رتنگه ک و ژنا وی هاته بیرې ، دپسا دقنیا هوورهورکین چپوکی ژ مه ژی خوه بشوت ، لی نه کاری . من لی نیستې و نه و ل من ، چاښن مه پینک که فتن ، لی وه کی کچه کا شه رمین سه ری خوه شوږ و ده ست کره په پښ خوه ، بو خوه گوت ؛ نف په رانه ده سپینکا خوه تافیر کرښنه .

سه ری بچته هه جی ، ژ گونه هان تی شووشتن ، هه چوه کو ژ دایک بریه شه .

من سه ری خوه خوارکړه سه ر ملی خوه ، ب تی یې چاښی لی ن نېری ... زانی نه ز باهر ناکه م .

تیبینی :

۱- خو تافیرکرن = التطهير النفسي ، تطهير الذات .

۲- که لی یې کواشی : که لی په ک چپایی بڼخیره ل ده شتا دویانی .

۳- چه له به ش : کومته ک ل هنداف که لی دویانکی ل چپایی بڼخیر .

۴- که لی دویانک : که لی په ک چپایی بڼخیره ، دکه فته راستا گوندی

دویانکی ل نالی ده شتا دویانی .

((په یږه))

ئیسماعیل ږوږه یانی

شمشیری کات شه وگاری له ناراسته وه دوو له ت کرد بوو که چی من تازه
خه م و په ژاره بپووه که والہ هه وړنکی چلکن و هه په شه ی شینلو کردنی کازنوه
ی شادی لیندہ کردم . بویه پرسپارنک له میشکم بروسکه ی دا .. منیش په کسه ر
ناراسته ی که سه وه ی ناوه وه م کرد .

-تو بلین یتوانی هه په شه که ی بخاته چوارچینوه ی کرداره وه ؟
-له کاتنک دا یوی ده کرنت ده ست به چاری خو ته وه بگریت و هه نگاوی کونزاته
بها ویت . دواپی

تو په کی قال بووی به لکو له دایک بووی نیو هه ووه
تریشقه تیسکی هه تاو و گرہ ی .. که رمیان په ی چی له دلہ ږاوکیه کی وه سادا
گینگله ده که یت ؟

- نه ی چاره ؟

-له قسه کاتم باش ورد بپیته وه چاره ت ده ست ده که ویت . خه ریکی ږنک
خستنی وشه کانی بووم نه وه نده م زانی ژنه که م شوینه که ی به چی هینشت و هات
به ته نیشتمه وه ږاوه ستاو به قامکه ناسک و دلږفینه کانی ده ستی کرد به شانه
کردنی پرچه که م . نه خیر کشته کی رسته که ی پی بچیم :
-نه وه له چی بیر ده که یته وه ؟ .

-له و شته ی وائیواره باسماں لینوه ده کرد .

-نوی نه وه نده له شت ده کوئیته وه .

-ده مه ویت چاره سه رنکی بو بندوزمه وه .

-جاری واز له وه بهینه . ده زانی حاجی برات دیسانه وه که وتووه .

-نینجا نه و که ی ساغی و نه خوشی دپاره ا

نه لیم چراکه بکوژنمه وه ؟

-تاره زووی خوتنه . دواى نه وه ی به جی ی هیشتنه وه له گه ل خوښ دا که وڼه قسه
کردن :

-به پانی زوو بچم بولای حاجی پاش برنگ دانیشن شته که ی بز ده گیرمه وه
بزاتم نه و چوتی بز ده چنت . کومه له وشه په کی که سک و برقه دار پالی به وانه
ی پشی خوڼه وه نا :

-چاک بوی چووی خوت ده زانی حاجی زور شاره زاڼه .. هه والی کینت ده ویت بز
لای دانیشه و ده م ورووی بکه ره وه . بست به بستى هه مووناوچه کانی نه م که
رهبانه ی .. دوو گاسنه کردووه . پالی فلاخه که س په سه رجه وت پشیت بز هه لده
دات . میژووی هه موو که رهبانی ناخښود ته نیو ده نکه کانی ته زیږه نه بله قه که
په وه . له بهرته چاره که لیت پرسی :

-حاجی بزاتم ته زیږه که ت له سه دو په ک تپه پوه ؟ نه و له وه لأم گوتی :

(له گه ل هه موو پرووداونک دا ده نځینکی بز زیاد ده که م .

(له وانه په پاشکونی بز دابنن ؟)

(ده م خوڼ خوڼیش هه مان بیرم لی کردوکه وه)

-۲-

حاجی توفلیج ناسا خوی جه سپ کردبو په نه سکه میبلنکه وه و له سه ر په که
مزی له جگه ره که ی ده ستی ده دا . وه کو چاوی پز که وتم په ده نځینکی پر
له گله پیه وه گوتی :

-پاش بوو هاتی .

-چی خیزنه ؟

-که وه نا ده میبلن .

په نه نیشته وه بوو به پرووی ونستکه ی توتومبله کان دانیشتم . ژاوه ژاوی بازاری
سه زده فروشه کان ته نگی په گت و گوکه مان هه ل چنی بوو . له ناګاو باید کی
تووند هه لی کردو ده گک و زه له که ی پینچ داو به ره و پروژ ناوای شاره که ی به
پز خست . ده رقه تپشی بز ولاگردنه وه ی پرسپاره که ی من ره خساند . نه وه
بوو نه و گوتی :

- نه مه ی توش هه مان گرفته که ی (حه مه ی وه ستازوواب) ٥ .
- باشه نه و چی کرد ؟
- کاکه په یزه یه کی زور درئو په یدابهکه پنی دا سه رکه وه و نامبازی گه واله که بپه ره وه .
- حاجی واپنده چنت تیزت به نه قلم دی ؟
- نه به خوا به راستمه .
- تو پنت نه گوتم (حه مه ی وه ستازوواب) چون چاره سه ری بو گرفته که ی دوزیه وه ؟
- له نامباز بونه وه به ولاره ده پنت چه جزوه چاره سه رنگ هه پنت ؟!
- باشه (حه مه) که ی واپیاو بووه ؟!
- تو نازانی نه و ناوکی مه نگک بوو .
- نه لجا کی ده لی گرفته کاتمان هاو توخمن .
- هه رچوتینک بی مرو نه گه ر به بیرو باوه پنی پولاینه وه نه چینه مه یدانی ژبانه وه نه وه له و کانه دا ناتوانیت زالی بی به سه ر هیچ ته مارو ته نگک و چه له مه به کی دا .
- خومیش هه مان بوچوونم هه یه له م باره یه وه
- که واپوو بهر به دوا ی په یزه به ی دا بگه ری .
- گه دانی ناویت خونم له ماله وه درووستی ده که م

نیسماعیل روژبه یانی

د واکالا

چیزو کښکې شانوي خومالی په له چوار دپه ن دا
باسی سه رده می دوا دواي پاشايه تی ده گڼر پته وه

عبد التواق بیمار

دیمه نی په که م :

ژوروی چاپخانه په کی که وړه دی په ک ، ته خت و میزی کون و دیواره کانی له
وینه ی کار په ده ستانی شوزی قد مووزی ۱۹۵۸ و وینه ی ته ستیرانی سینه مار
دیمه نی سروشت سواخ دراوه .)

چاپچی : (له ناوه راستی شانودا وه ستاوه ، ده ستی ناوه ته ناوکه دی ته ستووري ،
په شینه په کی کومیدییانه چاوو پرو له مراد که ده له ده ته کښی) :

قسه و قسه لوی پی ناوی .. نه که س پلنی حق ، پلنی نق .. وا ده وری
کوماری هات . (لاسای خوتبه خوینه کان ده کاته وه) وا شه وی تاریکمان
پوو په روژی رووناک . قد هره مانه کان نیسی خویان زور چاک ده زانن .

مراد : (که پالی دابوه وه . ده ستا ته ی که ده زانن چون ده بی
چاپچی : هر له سه ر خوتبه که ی خوی ده پرو . ده ستی په سمیلی داده هینی)
نژوداری نامینی که س نا توانی له مه ولا ته تگوست په خراپه پو که س
دریو بکات . دنیا نازادی په .

مراد : ته ی که قاره مانه کان وا ده زانن چون ده بی غدر له من پکرت ؟ له
نازادی و شه عب دا چون زه وی من که په فرمیسکی چار و په عاره قی
ناوچه وان له و ده لږو شاخ و داخه کردمان په و زه وی په .. چون ده بی
لیم دا گڼر کړی ؟ ها ؟ ده ی ده وه لای ته ودم پدو ده .. ده با بزائم .

چاپچی : ثاهه . هاتنه وه سه ر مه سه له ی یا سینی گولکې کوپه ته وده ی چو
چو ! ته وه ده مستکردی سه رده ی گونډ په گونډ پوو ، شوزی په غذا هه قی
په سه ر ته و شتا نه دا نی په . گویا شوزی هیچ نیشینکی نی په ته وه نه بی
بیت فایلی کونی توز لی نیشتووی سه د سالان ده ر بهینی و کون
نوی پکاته وه ؟

مراد : نه دی شورش مانای چی په ؟
چاپچی : شپته شورش مانای شه عبه و نازادی په . دوی ئیستیعمار و هېچی دی نا .

مراد : ئی .. هه ! ده زانم ئیستیعمار . خو کاعه لی ئیستیعمار .

چاپچی : هه ی به لاقی ځنوی په وه

مراد : پا به لاقی ځنوی په وه بی . شورش ده بی هه قم هستینی

چاپچی : هه ق هه قی چپته ؟

مراد : تنجا بوچی هه ق نی په ؟ زه ویی هی من نی په ؟ نه ی ئی کی په ؟

چاپچی : خواسه لامله ت کا مام مراد . وازینه ، شه وو روژ بیستو چوار

سه عات ، هه زده که ی بیستوسه سه عات و نیوو ۲۴ تانبه ی هه ر بو

باسی زه وی په که ی خوت ته رخان بکه یت .

مراد : (په توو په ی په وه وارینم ! ؟ وه ی سه لا له نه قلی خوت و ناغه ت .

وارده یت . وانی په ؟ وه لا هه تا نه م چاره ی من بترووسکی و هه تا نه م

رمانه م بکه ری و هنزی شمن و بازوم هه بی هه ر به دوا ی ده که وم . سکالای

خومی پی ده ده م . هه ی له منت نه که وی نه من له زه مانی کوژ په کوژده که

وازم نه هینا تنجا له زه مانی نازادی و شه عب دا دازی لی بینم ؟

چاپچی : (له بن سمیل ی په وه پی ده که نی) . هه تا که ی هه ر خوت بی نه قل

ده که یت . مال خراب ؟ ده که ی روژنک منداله وردکه ت په دوو بکه وی ،

عالم چه پله ت بوئی بهن :

خال مرادی شیت و یت

دیسسان به ره و شار ده چیت .

مراد : وه ی نه وانه ی واکه ن !! له گه ل تو ناماقولیان کرد . نه تو

بی عه قلی . نه من که م عه قل نیم ! نه وه ی چه پله بو من ده کوتی نه وه

له کینه ی من ناووسه . نا .. ها .. نا بی نه قلم . کوچه چه نا بی چه ناپان

نه ت زانیوه ؟ ها ؟ تو بی نه قلی .

چاپچی : به چی ده زانی ؟

مراد : به سمیل کانت . له کنه خوت وابه زور نی گه یشتوی و له هه موو

شتیک هوو په وه بو سمیل لی به رداوه ته وه .

چاپچی : هه نگاوېک لینی دینه نیشی . په پینه نیتکی نادیاره وه کوچه . مراده شپت .

مراد : جا بونجی شینت ده بم ؟ بونجی ما باوکی ناو قه پریشته نازانی نه و
زه ویانه نی نینه ن ؟ به ده ستی خویمان و به ره نجی شانی ره م نجبه ران
له قه د چیا ده رمان نه هیتاون ؟ نیستاش کاعه لی ته لاری له ناو دروست
بکاو نه شویم به لایه وه بچم ؟

چاپچی : ناخر مراده شینت . نیستا که سمان لاتی به .. به لام ناخر پنم نالنی
چیت پس ده کری ؟ ته گه ر شتیکت پس کرا با نه وده م ده ت کرد ..
زه مانی خوی . (ناویک) شاید د شاید دی داوه و ده لین هه موو شتیک
پراوه ته وه .. ته دی مه حکمه وه ختی خوی بهیاری نه داوه ؟

مراد : با . ته ما خوت نازانی شاید ده کان هه موو دروژن بسون ؟ ته ی له
ژوردی حاکم ده ستم له چاو راته کردن ؟ جنیمو پس نمدان ؟ ده مزانی کی
شاید دی بز ده دا . ده زاتم مه سه له چی به . ته توشی بانگ بکردبا
هه رچه ند فر ناگاداریش نی . وه ختی خوی ده ستم به قورعانی داده دا

چاپچی : (زیاتر لی ده چیته پیشه وه . ده ی خافیتی من ؟ . من .. مرادکه ؟
مراد : ته ری وه لئا تو .. تو .. ده نا نیستا هه ق وایه قسمت له گه ل من
وایی ؟ مه ی قه رموو زه وی و باخه که می بده به . با عافیتی کاعه لی بیت.
چاپچی : (به دوو ده ستی زل مراد له شانی به وه ده گوشتی و ده ی هه ژنی و
وه کو پروکه شووشه هه لگنپرو داگنپری ده کات .) ها . ها . ها . ده رویش
سمایل برای وه کو توی هه به ؟ ته ی له و وه چاخه ی ؟

(۲)

هه ر ریه نی چاپخانه که به ، به لام کات و روونکی گزپاون .
مراد : مه سه له چی به ؟ مه سه له ته ریه وه کو من تینی گه بهشتوم ته م
خه لکه له شورش نه گه بهشتون ؟ شه عب و نازادی سانای چی ؟ ته گه ر
نان و زه ی و سه ریه رزمی نینه ی تی دا نه بیت ؟

کاکه دنیا گزپا .. پایه به بیللا دنیا گزپا ؟ کوپنه باب و باپیرانی نینه
ناپینا بون هه رچه نه تووروش بین . هه موو ته م تالازی به ی نیستا به
گه روماننی دله که بین هه موو نی زه مانی پینشوه . ته وان وایان لی کردن .
نای ته گه ر وه ختی خوی نیوه ی ته وه ی نیستام ده زانی نای هه یش ؟

دانیشتو (۱) : نه گه ر بشت زانیا . فایده ی چی ده کرد ؟

مراد : نه گه ر پو کد س سووری نه بوايه ، من ده مزانی چیم ده کرد . ده نا به قورعانه کی عه زیم نه و دارانه ی له هه لښی گړدی چه قیون و نیستا هه مووی زېږ ده رده ده ن نه وده م هه مووم ده کردنه زه رگک له کله که ی عه لی په قوچم راده کردن هه ر به سه رچه لیم ده کرد . کاکینه . به و قورعان و به و خوايه ی نیوه پرواتان پیی هه به ، ناوله پی ده ستم چه ند مووی پڼوه به ته م گرده ش هه ر نه وده نده داره ی لی پوو . نیمه ره لجمان دا . نه و مالی کاول کردین .

دانیشتو (۱) : کا حوسین ، خو جارن خال مراد زور دوستی مالی ثاغه پوو .. هه ر له دیوه خانه پوو .

مراد : ناخر نه و وه خت دوور له تو بی نه قل پووم .

ثاغه به خوئی له دووی ده ناردم . رووی تی ده کردم : ده ی مراد دوو قسه ی قوله و خوشمان پونکه .

منیش پڼم ده یگوت : تنجا .. ثاغه .. قسه ی من ده بی چی بی ؟ .. نا .. ده یگوت .. خوشه .

دانیشتو (۲) : تو پلئی خال مراد دیواخانه که ی پو جوش بدا ؟ ناوه للا پوی ده پروخنی .

چاپچی : هه ی ده م خوش .

مراد : نه گه ر به ده ست من بی هه زار مالی هه بی هه ر هه زاری پی چول ده که م . چونکه نیمه به پراگه وده مان ده زانی و به تاییه تی من .. خوم له پیناوی نه ودا به قوربان ده کرد ا تا کونستی خستم .. پشتی شکاندم . ته ماع به رجاوی گرات .. ته سویه ی زه وی وزار په پداتوو به جاری نیمه ی بی به ش کرد . [قاله ی کوپی پرازای مراد دینته لای]

چاپچی : مراد هه سته ده ی وا بانگت ده که ن له مالی . نه مرو زورت جوش دا ، سه ماوه ره که هه لښه چی . [ده ست پو سه ری خوئی ده بات نیشانه ی میشک تینک چون پیشان ده دات .] ده ی پرا ده ی .

مراد : قاله که .. وه ره .. پایه . دانیشه [له ته نیشی داده نیشی] نه ری چاپه کی ناخوږه وه ؟

قاله : نا .. پایه گه وده . دایکم گوتی پڼته وه .

مراد : ئېنسنا دېنمە وه . قسە كان خوشن . ئېنسناو دە مىڭى دى رادىئوگە كوردى
قە دە كا .. ئە نجا گونمان لە شورش دە پېنت .. كوردە كەى خوڻ . [لە و تەنە دا .

چاگە ت و پانتول لە بە رنك دېنە ژوور [داخوا ئە مە كەى پېنت ؟

ئە فە ندى : سە لامووعە لېك

چاچى : عە لېكوم سە لام . فە رمون دانېشن .

[كاېرا . دادە نېشى و خە لگە كە يە كە بە خېرھاتنى دە كە ن ، ئە وېش

وہ لأميان دە داتسە وه . [و اېزانم لە هە ولېزە وه هاتوون .

ئە فە ندى : بە ئى .

دانېشتو (۱) : هە ر بە خېرېن .. خېرە هاتووى ؟

ئە فە ندى : ئېنشاللا خېرە ، خوت نازانى مووچە خوږى حكومت بە دواى ئېشى ئە م
خە لگە دا دە كە وېت .

دانېشتو (۱) : بە ئى راست دە فە رموى ، ئە كە ر پۇ ئېش ئە پېنت ئە دە هاتنە ئېزە .

بە لأم دە ئېنى مە ئومورى مېش كوژى ؟ .. پان .. نا .. ئاونووسى ؟

ئە فە ندى : تا ..

مراد : تۆ چووزانى ! بە فېكرى من دختوزى مە رو مالاتە .

ئە فە ندى : (پى دە كە نى) .. بۆچى سە روسە كوتم لە حە مە بۆزى پاش دختوزە كەى
بە پىتالغانە دە چى ؟

دانېشتو (۱) : نا جە ناب .. ئېمە حە مە بۆزە فە ندى وە زا فە ندى دە ناسېن .. نا
ئە و نېت .

ئە فە ندى : بە لأم هە روو كو بلىنى چاوه روانى مە ئومورنىكى حكومت پىن بۆزە
پرسپارە كەن . (تاويك) پراپە . من لە گە ل حاكم هاتووم .. پۇ كە شفى
مە حكە مە .

مراد : [رە نكى تېك دە چى . دە شىنوى] حاكم ؟ مە حكە مە ؟ بۆچى ؟ هەى مراد
بە قوربانت پېنت .

ئە فە ندى : كە شفە .. وه كو بلىنى پشكېنى پېش دادگاىە .

مراد : ئى هە . ئە م جاره ش مە حكە مە ؟ [هە ل دە ستېتە سە ر پى . بە
دە نگىنى بە رزو دە ست راوہ شاندنە وه] دېسان مە حكە مە ؟ ئە م جاره پان
كوشتنم پان باخە كەى گردى خە ج . يا كوشتنى حاكم و مە حكە مە .. پان
باخە كەى گردە خە ج .

دانیشتو په ک : ده تو دانیشه . مراد . هدی سه لامه ت بی چی بسوه و چی
پووی داوه ؟

مراد : نا .. نا .. نه مه دواچاره و نه م له جو مپوری و له شورش و له شه عبی دایه .
چی دی خوښ بی ناگیریت یان زه وی په که م .. یان مردنم .
چاپچی : یان خو شینت کردن .

مراد : نای .. هه پیش^۱ په ددانی په ده ستی خوئی دده نسوسن دپسان په قسه
ده م کوږیت ؟ هه ستم چاخانه که ت لی وزیران بکه م ؟
قاله : (ده کری) پابه که وره . (خوئی لی نزدیک ده کاته وه) .

مراد : (له خوئی دا ده پچری) . هیچم نایه ته په رچاو (هاوارده کا) من بی مالی .
بی گیانی ، هه ژاری .. نیدی په سه . تنجا نوره ی منه . ناخ چون نیمه یان
کوشت . شدرت بی په ده ردنکی بیه م تا ماوه نانی^۲ تارام نه خوا .
دانیشتویه ک خوا سه لامه ت کا . شاده په کی په هه ق پینه ، پینی ناوی بشوینیت ؟
مراد : ناخر . دپسان مه حکه مه ؟ کوپنه هه ر ناوی ته و ده عبايه بی تپانم له
قه لبی نامینیت .

چاپچی : ده پرو بزانه . دایکی قادر چی ده وی . ده پرو . با نه م په زمه ش به س
پیت .

مراد : (هه ر له سه ر قسه ی خوئی ده روات) دپسان مه حکه مه ؟ هه ر پاره و
پوولنکی هم م پوو هه مووم دا په مه حکه مه . نیستاش په زگی پووته وه هه ر
مه حکه مه ؟ (په گریانه وه ده که وینه زه وی) .

نه فده ندی : (له که ل^۳ په ک دوانیک پوی ده چی هه لی گریته وه) هه سته . کاکي
خوښ . نیمه پو^۴ ته وه نه هاتوین .

مراد : راست ده پینه وه . دپه نیکي ته مو موژوی که وا چانچانه که و دانیشتوان
ده رناکه ون)

زه وی گرده خه ج نالتوون

ده پژی زه وی گرده خه ج مراد ده کوږی

ده نگینک : مراد که ا کی دادت ده پرسې ؟

ده نگینک : مراد که ا هو مراد ا که کاکتبان کوشت له کوئی بسوی ؟ (مراد هه ل^۵
ده په پې و په پې له زه وی ده دار هاوارده کات . ده که وی)

ده نگینک : مراده شینت

چمدی به ره و شاری ناچنت

نه و چاره شار بو لای وی دنت.

مراد : (هه ل ده ستی . باش گوئی ده گری) ده نه وه بلی . به لای نه م جاره شار بو لای مراد دی . نه و جاره چونووی دینه لمان و سکالاگام ته ماشاده کات . هپچی دی سکالاگامه نانوسم . وا شار به ده نگمه وه هات .

دینه نه کدی چاخانه که روون ده بپته وه . وه کو جاران [دانیشتوویه ک : کورینه . من ناهه کی ناگرم . (چاپچی و کچه برازاکی مراد دینه ژور)

ژنه : وه ی مامه پو ! هه ردوک چاوام کوئ بن . ده ک پردهام وام نه دیتبای .

دانیشتوویه ک : ده کچی خوم له که ل خوتی بیه وه یا تاوینک بعه سینه وه .

ژنه : ده هه سته .. خوت فه وتاند ، نیمه شت به خه مانه وه کوشت .

چاپچی : راهسته . هه لی گرین .. له خوچووه . (ژنه شاوده هیننی ده موچای بی) ده رشیننی .

ژنه : نای خوی بی پاک . وه ی مامه گیان . ده هه سته وه ره پشتم . (مراد چای هه ل ده هیننی)

دانیشتوویه ک : راهه سته نیمه شانی ده گرین و ده ی هینن . تو پو .

قاله : نای مامه پو ! (ده بیه نه ده وه) . (خه لکه که داده نیشته وه)

نه فه ندی : خو من چیم نه گوت ؟

چاپچی : نه خیر ، نه خیر . تو چی بکه یت . به لأم نه م پیاره ته می مه حکه مه ی له که لله دایه . نای مه حکه مه بپت ده مار ده یگری .

دانیشتوویه : ده مار ؟

نه فه ندی : ده مار ؟ شپته ؟

دانیشتوویه ک : ناتوانین بلینن شپته . مه لأم ژیریش نی به . وا نه بوو . به لام وای لی هات .

دانیشتوویه کی دی : مه سه له دورو دروزه .

چاپچی : چه نه سبچه تی ده که م ، فایده ی نی به ، پاسی بو ده که م . جمهوریات و

نه وه ی رادیو ده بلی . دلی خویش ده که م .. رادیو نه وه ندن ی هیوا له دلی

کردوه جینی نه بپته وه . پنی ده لیم هاوکی خوم دونیا گوزاوه . هه موو شت

چاک ده بپت و چاکبیش به نیمه ده گات . به لام ناو لینی تینک ده چی .

کابراهه : زور ده ترسم . روژنک خوی به قه لیه که دا بدا .. یان ده ستینک

بووه شینی .

دانیشتویه ک نا . بی قه زا بیت . نا . مراد مه پری خوایه .
سوقی : مراد وه لی یه وه لی . زمانی دل و زمانی زاری یه که .
نه فه ندی : حالی چوته .

دانیشتویه ک : بی که س ، بی مال ، که سی نی به . تاقه کچینکی برای نه بیت .
سومی : خوای هه یه . خوا .

چایچی : نه وه ی هه یه تی هیوایه . دوا سکالای پیش که ش کرووه .
نه فه ندی : روزنیک ده بی هه ر گونی لی بگرن .

دانیشتوو (۱) : خه لک وا چاوی پریوه ته هه رای نه م خواره ، زور شتی نال و
- والاو سه وزو سورمان دینه پیش چاو که لینک قسه ی خوش ده بیه یی . تنجا
پا بزاین که ی ده گاته چی . نیمه هه رهنیده سه رمان له م دنیایه ده رده چیت .
چایچی : باش ده بی .. هه ر باش ده بی . [گویمان له غه لبه غه لبیک ده بیت له
ده ره وه .] ده م ده نگه ده نگه چی یه ؟ دا بسزاتم .. [یه ری له ده ری
خواره کاته وه . له پر روو به پروی مراد ده بیت . سه رقوت بی پیللو .
شه رواله که ی هه ل کردوده و خوی گوج کردوده و له ته نانیکیو ره قه به
ده سته وه یه . دینه ژووه وه]

مراد : زور باشه و زور باش ده بیت . ده نا به هه قی نه و زاده ی که به پرنکی له
قورعان زیاتره چوتی بانه وی . وا ده بیت . تازه پی یان گوتم هه ر که لیره
رویشتم . به لی نه وه مه حکه مه یه . تنجا چی یه . پا مه حکه مه بیت . ئیش
مه حکه مه . نه مه نوینه ری شورشه . شورشیش نه گه ر بو نیمه ی نه کا بو
کینی ده کا ؟ نه م جاره مه حکه مه به نه ک گالته . هه ر گوتیان مراد شینت
مه به ، نه وه نده نه زرو حاله مه نووسه . هه ر نووسیم ، به دوا ی که وسم .
وازم لی نه هینا تا سه ری گرت . تنجا هه ر یه ک دوو سه عاتی دی یه هه موو
شینک . پرون ده بیت وه . مه حکه مه پریاری ته وادی خوی ده دا . خزمینه
مرگینیبتان بده می .. تاریکی نه ما .. نه وا روژ هه لآت .. سه پرکه ن ..
شوروه یی یه هه ر چاو له زه وی ده چه قینن سه رتان به رزیکه نه وه و ته ماشای
ناسوی ده م که ل بکه ن .

نه فه ندی : پاوکم .. وه ره دانیشه . بهه سپوه . به خوا باببه نه تو شینت نی . تو
که لیک - نه گه ر شینیش بی - که لینک له و ژیره رزیوو به دکارانه

تینسک سووک و ماقوولتری . ده دانیشه .. ده ز ده که م قوت قوت به و راوینوه
خوشت ت پیروکی خوم بز بگیری په وه . ده با له پنج و بناوانی مه سه له که
تی بکه م ..

چاپچی : من پوت پاس ده که م .

مراد : نا ته تو ناپزانی . کاکي ذه فقه ندی ده ردي من گرانه . باری من نه وه نده
قورسه .. نه ها ده لینی ته و چیا شینه په له سه ر سه رم راوه ستاوه ، هه ردا
دام ده په ستی و ده په وی به ته رزي خوارام دا بیاته خواری و تقووم پکات ،
به لام من سه ری خوم له یو زاده گرم ، نساوناویش سه رزوي په کي له
پو ده که م و سه ری خوم له کاران ده له قینم . ذه و ده مه ی من شت ده بینم
و نه وان ناپیین پیم ده لین : شیت .

ده هوای خوم گونت لی بی . بزانه شینم ا ته وه ی

له شه وی دا له خه لکی زیاتر چاره نوژی روژ ه لاتن پکات به شیت داده ندی .

چاپچی : ده چاویده ته و دیمه نه سه پورته .. تا باش خال مراد بناسیت :

دیمه نی دووه م

((۱))

کاعه لی خان : کوره ده رویش سمایل ته وه کاره کردوته ؟

ده رویش : قوربان به کارنکی خرابی نازانم . ته وه ی کردوومانه سوودی گشتی تی
دایه .

کاعه لی : سوودی گشت ؟ کی په ؟ گشت منم . نیوه به بی نیمه کین ؟ نیوه

ده ستوپین . نیمه عه رزو ناموستان ده پاریزین ته که ر نیمه نه بین نیوه نین .

ده رویش : فه رموده تان له سه ر سه رو له سه ر چاو . به لا پیم نالینی چی
خراپان کردوه ؟ بناوانیکمان هه لپه ستوه ، ته و دوله بی خیره که له م لاو ته ولا
وه کو پشی که ر رووت و له پته وه میزاونکی پس دا ده رزی و نه وه رو
ته م به ر که نده لان و گردو هه له ت هوو بناوانیکمان لی هه لپه ست . تینستا
تینستا جوگا ناو له ولاو ته ولای دوله که پینچاپینچ په ده وری ته و گردوانه دا

چاوشارکي ده کات و ده تا ده پړی و ده تا دوا دلوی نه وا ده بکه پنه به راوړه زو باغ . پښم پښم نائی ناغه نه وه زه ری چی په ؟
 کاعه لی : ناقولیبیان مه که گالته به قسه که م ده که ی ده ی که م عه قلی ده
 رچی و په رچی . نه . نایه لم ا ناوی کانی په کان نی منه . لی ناگه پښم
 په نگاوی بده نه وه و بز خوتانی بیه ن ا بونچی شاری بی حاکمه ده ر که سی
 چی بیه وی به که یفی خوی پکات ؟
 ده رویش : قوریان ټیمه له عاست ټیوه خومان به خاوه ن مولک نازانین . باب و
 بابیرافان ده ر له که ل باووپایروانی ټیوه ده ها برون . خوشیتان خوشیمان و
 ناخوشیتان ناخوشیمان بوه . نه وه ی ده مانه خو ټی نیستان په .
 کاعه لی : ده رویش پی له ته خته ی چرووک مه تنی .. که پیست لی نا ..
 چروکه چرووک .. قرچه ده کات و ده شکیت . نه وده م گرمها به رده پی په وه و
 لنگه وقورچ ده ل ده دیرنی به ره و گوپستان گلزوده پی په وه و خوت پی
 ناگیر پته وه .

ده رویش : کاعه لی ، مردن و ژین به ده ست خواپه و ده ر خوی خاوه نی گوپستانانو
 منه تی به نده ی خوی تی دا نی په . په لام ، ناغه ، پاپیت پلیم نه وه پناونه
 کراوه ، ده موو شت نه واو بوه .
 په کینک : ټیشتاش چونی تو رات له سدر پی وا ده که پښ .
 کاعه لی : چون وا ده که ن ؟ ده پاپزانم ا نه من ده مه ونی بگاته زه وی په کانی
 منیش .
 په کینک ک خو زوز دوورن .. نه لام ده ر قه پناکه .. برا که وده له خپرو خوشی
 پی به ش ناگه پښ .
 کاعه لی : دوور نا دوور . خو وه کو ده رویش ده لی نایان گوپزپنه وه . ده شمه وی
 ناویان بگاتی .
 ده رویش : کاعه لی ا ټیشتالا ده گاتی ، کاعه لی نه وانه ده پښی ؟ وه لا هه موو
 پشیتیان کوم بزوه و تیره قه ی پشیتیان قرچه قرچی ده هات له ژیر به ری
 که وده و تووره که خول دا دیواری ته و پناونه ده روا په تاسان ده ل نه ستاوه .
 په پراستی به ری په نجی شان و پپلی نه و خه لکه به سته زمانه په ، ده پا
 له سایه ی سه ری ټیوه ش دا نانیکي به په حه تی بخوین .

کاهه لی : دروزه پندانی ناوی . ته من پیم گوتن . ده بی تاویان بگاتنی . وه ی خواو
له حالی ته گه ر قسه م پشتکتن !
[ده پوا]

((۲))

جوتیار (۲) : گزیت لی بوو کاک ده رویش چزن هه ره شه ی لی کردین ؟
ده رویش : کاکم کولاکنکی له به رتیک ته داوه و ده سستی به خول ته بووه ده به وی
له سه ر حازری بیسته خاوه ن به تی .
جوتیار (۲) : تنجا ته وه چزن ره وایه ؟
جوتیار (۱) : ره وار ناره وا ، دنیا هه ر واپووه .
ده رویش : هه ر وا نای . باشه برانیه .. نیمه وا پتاوانه که مان هه ل به ست و کار
ته وار بوو .. ناوه که زور زور به شی خومان ده کات و ناکات .. نسبی چزن
بیگه به نیته زه وی به کانی کاکه عه لی که روزه ری به ک دووره ؟
جوتیار (۱) : دورور نادوور ، چاره مان نی به .
ده رویش : مانای دایه له به شی خمان داپین و بیده پنه ته و .
جوتیار (۱) : ته عه ش وه کو : پاره دارانه ، دیوه خانه و بنگاری خانوو هه ره وه ز
و ره زهرین و شتی دی .. ده بی به یامی که پین . ده نا .. دیسه که مان لی
ده پنه وه خوری .
جوتیار (۳) : ده رویش ! تاقه تی گیزه و کیشه مان نی به .
مراد : هز کاک ! نیمه هه قمان نی به . کاهه لی چزن بووی نیمه وا ده که پین .
کاهه لی له خومان ناکه پنه دوژمن .
ده رویش : وس به . ده م پروت دوژمنی چی ؟ بی پره وه .
جوتیار (۳) : به لی ، کاک ده رویش تم و هه ویره ناو زور ده کیشی نیمه له
عزده ی نایه پین .
ده رویش : برانیه ، مادام گوترا ناوی ده ده پنی ، ته وه ده ی ده پنی به لان به بهزو
به نوره بی دادپین هه ر که سه به پینی جینگه و - شونی به شه ناوی خوی بز
دیاره که پین به مه عه له ت داوه به شی ده که پین تنجا چه ندمان به رکه وت
ته وه نده به ، زه وی به کانی کاهه لیش وا داده نیین .
جوتیار (۱) : زور پاشه

جوتیار (۱) : زور باشه ، هه ر نیتا دیاری ده که یه . یه کی به سه سات چه ند
سه عاتمان به ده که وی . نه مه ش به پیی دوور ونزیکي و پنیوستی زه وی یه که .
جوتیار (۳) : کوپنه ، نه که ر وا بکه ن کاعه لی ره نگیی خه فته ی به ک دوو
سه عاتی به رنه که وی .. ئی ده به خوی نه و به وه رازی نایی .
جوتیار (۲) : رازی ده بوو نابوو چش .

ده رویش : گونامی ئینه چی یه ؟ بابه . نه ویش یا به شدارنک بی وه کو ئینه ،
له وه زیاتر نه خوا هه ئی ده گری و نه پینه مبه ر لیی خوش دی .

((۳))

نۆکه ر : کاعه لی . چی بکه یه ؟ به قسه ی تویان نه کرد . نه مه چه ند رۆژه ئاومان
نه که یشتونئ ، پینشوش شتیکی وا نه بوو پیاو دلئ پی داکه وی !
کاعه لی : نه وه کام سه ر ره قبانه کلکی خزی ده بزئوی و ده یه وی به رهه لستق
قسه ی من بکات ؟

نۆکه ر : چیت عه رزکه م ، هه موویانن . سه رده سته شیان ده رویش سمايله . قوریان
هیچیان کراسی باهی خزیان به به ر خزیان نه دتیوه و تیر ئان نه بوون .. نه و
قسانه ده که ن . نه دی نه که ر یه ک دوو سائی دی به ری باغ و ره زه کانیان
بخون ده بی چی یان لی بی ؟ ده بی چون هار یه ؟
کاعه لی : نایخون . نایخون . که لله ی ره قبان نه رم ده که م . نه وان ده ره قه تی
من نایه ن . پی یان ناکری په لجه بازیم له که ل بکه ن .

نۆکه ر : نه دی نه که ر کردیان ؟

کاعه لی : ناخر چونی ده که ن ؟

نۆکه ر : قوریان ، قسه یان کردۆته یه ک . خوا ده زانی له ینه وه چه کیشیان
په پندا کردبی ، تنجا به ومه ل ده دوین و ترسیان نه ماوه .
کاعه لی : گوی مه ده نه وان قسانه . جاری پنه نالیی کی ده لی نه وان خاوه ن نه و
زه وی و زارانه ن ؟ بزچی ده بی ئی نه وان بی ؟

نۆکه ر : نه دی ئی کی یه . ناغه م ؟

کاعه لی : ئی خۆمه که لخو ..

نؤکه ر : هه ی ده به ر زارت مرم . چۆن ؟

کاعه لی : نه و جاره بهچمه شاری هه موو شت ده بهرشته وه تنجا که لیژنه ی ته سوپه هات به ناوی خۆماتی ده نووسیت و ته واو .

نؤکه ر : ئاخو بۆ لیژنه که ی ناسه لیژن ، مۆری ناکه ن و ده لێن هی کاعه لی نی به . کاعه لی : کۆ ده وێری وا بۆ ؟ به ک به ک نه وانه م پێ بۆ که زمانی نه وه یان له ده م دایه که روژی خۆی هه له زمانی به ک بکا ، با چاره یان بکه م ، چونکه شایه دو شود ناماده ن و شایه تی ده ده ن هه موو شت ده بهرشته وه .

نؤکه ر : ئاغه ا ده رویش سهایل چ لی ده که ی ؟ غه فوو ، پیووت ، هه ویز ، کاکل ، مه نده ، مه مۆ و ..

کاعه لی : به س به س ، ناوی قاره مانانی رۆسته می زالم بۆ مه خوینه وه ، باوه کو تو نه ژنۆم نه له رۆی .

نؤکه ر : هه ی هه یفت نه کرد ئاغه م .. ناله رزم ، چی نه مر بغه رمووی کراوه و چۆنی بهته وی وه هایه .

کاعه لی : ده بهر . ده رویشم بۆ بانگک که ن .. با چاویکی لی سوورکه مه وه . نؤکه ر : ده ی هه هه ، راکه ، سه رکه وه بانگیکی ده رویش بکه بایسته خزمه ت کاعه لی [هه مه ده روا]

کاعه لی : با له پێشه وه ته و سمیل کلکه سه که ناقل که م . تنجا نه و سوار چاکانه ی دیش که ناوت هینان ئاسان . گویت لی پێ له که ل نه و ناکه س به چانه درێژه پێدانی ناوی . پێی ده لێم ئاوه که به رداوه وه . نه که ر کردی باشه ، نه که ر نا ..

نؤکه ر : هه ر لێره ده بکه مه قوریانی تو ...

کاعه لی : بهناوانه که تیک ده ده م و لی ناگه رێم چۆره ئاویکیان بۆ بهچیت . هه رچی چاندوویانسه هه مووی وشک ده که م .

((ع))

مراد : کوپه کاکه ، له که لی شه یتان وه ره خواری . ئێمه چیمان پێ ناکری ، له که ل نه وان به چ ناکری .

ده رویش : هه تیر . چ بکه ین باشه . ره زو باغی خۆمان و ته و خه لکه به سته زمانانه له به ر خاتری کاعه لی هه موو وشک که ین ؟ ئاخو پێم نالێم له پێناوی چی ؟ مراد : کوپه براله له پێناوی برا که وره یه تی ، نه وان سه ری که وره ن ، ئێمه

ره عیبه ی نه وانین ، نه گه ر چه نگیسکمان لی بده ن بچینه کوی ؟ هاورئ
وه به ر کوی به رین ؟

ده رویش : نه وان . تا وان ؟! نه وان کین ؟ تا وانیش وه کو ئینه به نده ی خوا نین ؟
کوړه نه گه ر ئینه یه ک بین و له سه ر هه ق بین نه وان چي یان پی ده کری .
پیاو به . پیاو ! هه تاکه ی هه ر ده ماری سووکی و نژکه رایه تیت له جه سته دا
ده بزوی .

مراد : له گه لت نایم ، کاکه ، واز له و ئیشه بهینه ، تا کاعه لی سارد ده بیته وه و
ته و دم دوو قسانی له گه ل ده که ین مه سلته تی یه ک له نیوان دا ده کری .
ده رویش : مراد پشتم به رمه ده . به قسه ی زورداران تسه فره مه خو . نه وه
وازیشم هینا ، هه موو تاوه که شم دا به ر ، نه دی زه وی یه کافان ؟ نه تو نازانی
گوتوویه تی هه مووی به ناوی خوی نووسیوه و هه ر نه مرؤ ژ سبه ی لیژنه ی
نه سویه دی و له سه ر ناوی ته و تاپزی ده که ن . ئینه ش ده بی و
سوال که وین ، یان بچین له سینه ری کوشکی کاعه لی دا وه ک کسوکان
وه رکه وین ، داخوا ناغازن که نگی که وچکه شوریا به کمان بز ده نیزی . هه ی
له منت که وی مراد . نه وه له بز هینده دوو دل و که م پاوه پیت ؟

مراد : ناخر کاکه ، هه ره شه ی لی کردووی .. ئی .. نازانی هه ر شه مانای چي یه ؟
ده رویش : گویا ده یه وی بناوانه که مان لی بشکینی ؟ چون ده توانی ده له و
شه وه وه بترازی بزخوم هه موو شه ویک پاشه وانی ده که م ، بزاتم کی ده ستی
بز دریژده کا تا وه کو مارگه زانه ده ستی سر بکه م . وه ره . پشتم به رمه ده .
له که ل کاکي خوت با پاسه وانی بکه ین .

مراد : ناخر ده ت کوژن .

ده رویش : دم کوژن ؟ با بم کوژن . خو به خوینی خوم ده یچه سپینم که نه و
زه وی و زارانه مولکی کاعه لی نین . با له قه برده رم بینی تا له کن لیژنه ی
نه سویه شایه تی بز بده م . کوړه مرادکه . عه بیسه . شووره پی یه نه تو وا
ده لی . تنجا با بم کوژن . نه من چیم هه یه و کیم هه یه . نه و تاقه کچوله
نه بی . ده نه ویش پاش مردنم با خومه تت بکات هه تا به مینردی ده ده یت
پاروه نانیک هه ر ده بی بنجوات . هه ی له منت نه که وی . مراد .

مراد : هز کاک . گه فی لی کردووی . هه تا به منیشی گوت بخت بلینم وازی لی
بهینی .

ده روئش . نه من وازی لئې بهیتم یان نه و وازمان لئې بهیښی ؟ وه للا سه یره ا به لام
 شووړه لې په مراد چی دی له دیوه خانې له سه ر پینلاوان داده نیشی چاوه پروانی
 وه ی هی که نگین کاعه لی لوتغی له که لت ده بی و به دوو قسه ی خوش له
 ذیمه ت جودا پکاته وه .. کوږه ، خو تو مندال نیت ، شاخ هه تا که نگي
 تی ناگه ی ؟ (ناونک بی ده نگي) هه ږه شه ی لئې کردووم ؟! تنجا چی په
 نیش له پیان ده قه ومی ! نه وه پستیک لا پناوانه که به رناده م ده با که م
 بوړی ده سستی یو بیات .

((۵))

(تاریکه شه وه ، ده نگي بزق و قوږاو پلکه تیکه ل به ده نگي خوږه ی نه رمی
 ناوی جوغان ده بن . هه پرا نینکی به کول .
 ده روئش : که ریم ! نه وه نه ستیزه ی به یانه . ناسمان سپینی تی که وت . هینده ی
 نه ما وه به ربه یان دایی . نه که ر ده پژی . پژی .
 که ریم : نا نه خیر . ناوړم . یچمه کوئ ؟
 ده روئش : برزو ده مائی .. نه وشو نه نویستی . پژی سه رخه ونکی یو بشکینه .
 که ریم : با هه تاو هه ل بی .
 ده روئش : چ پاس نی په . که م دیار نی په .
 که ریم : وا ده چم
 ده روئش : له سه ر پی خوت مراده م یو بنیره .
 که ریم : به لئې .. (ده روا)
 (ده نگي هه پرانه که زیاتر ده بی) .

(گونمان له ده نگي ته ق و شه قی روپینی ناور به رده لان ده بی . ده نگه که
 نزیک ده پښته وه . گونمان له دهنگي پاچه به به رده ده که وی)
 ده روئش : داخوا مراد له خه وی سه د خه و دایی که ی وا زوو راست ده پښته وه ؟
 ته نیایی ناخو شه . ده بواپه که ریم پی نه داباپه . هه ی له منت نه که وی مراد .
 چوڼ وا بی خه می ! (ده نگه که ده بی به دوو ده نگک) . ده لپی پی مه ږه
 له زه وی ده ده ن ؟! نه و پاچ کاری په چ وه خسی په ؟ تو بلې به و
 تاریکورونه کن بی له و ده وروپه ره بیل کاری پکات ؟ هوم ولووده ا پیروژ ا
 مام یادگر اهزو نومه را ناوه للا . بی ده هه ر نه وان لیره نزیکن . کوږه

کي ٻه وه ؟

(ده نگی به ردو ٿاسن لينک دان به رز ده پيٽه وه) ته وه کي ٻه ؟ بڙچ وه لام
ناده يته وه ؟ کوڙه خڙ ته وه ده نگه که له سه ر به سته که وه دي ! تڙ پليي
هاتين بناوانه که تينک بدن ! يه ک ني به .. دووه کوڙه ٿيوه کين ؟ راوه ستن
وا هاتم . شه رت بي به پنجه ږه لاشا نيکت پينمه خوراي . ده راوه سته .
(ده نگه که هه ر به رده وامه) راوه کات . هه پراڻه که ده نگی لي هه ل ده ڀري !
هه ي له مني غه ريبي مال ويران ..

ته و ساله که ده چمه وه کاوله که فته ني . (له تاريخي دا)
ده راوه سته بڙم . تاوا له فاقيت ده نيم . هه ي چلکاو خور . هه ي سه گي هه له
پاس .

ده نگیڻ : کوڙه ، شه فه . کوشتمی .

ده نگیڻ : به ري ده .

ده روڻش : به ري ناده م . هه ي خوانه ناسي کافر . ده ته وي مالي ته و خه لکی
خوايه کاوڻ بکه ي !

ده نگیڻ : خنکاندمی . شه فه بم گه يه !

ده نگیڻ : به ري ده ده نا ده ت کوڙم . ده . راوه سته . ته جه ل شينتي کردوی .
(ته فه يه کي تفه نگ دي)

ده روڻش : ته ي هاوار . ته ي هاوار . بم گه ني . بم گه ني .

ده نگیڻ : لينده بابڙين .

ده نگیڻ : با ٿيشه که ته واو که ين .

ده نگیڻ : هه ي ناپه سه ند ٿيشي چي و ته واوي چي . ٿيستا به سه رمان دا
ده ورووڙين . هه تاو هه ل دي ده ناسرين خوت کڙکه وه با بهڙين ده نگی
هه نگاوي دوور که وتنه وه يان .. ده روڻش دپته وه به ر روناکی . شه رواڻه که ي
به خونين سوور هه لگه راوه .)

ده روڻش : ناي هاوار . ته ي هاوار . (مراد په پيدا ده بي . يه ک دوو ته فه ي نرمي
ده مانجه دپته به رگوي .)

مراد : کاکه چ قه وما !

ده روڻش : کوڙرام .

مراد : هه ي کونراييم دايه . وا مه لي . چون تو وا ده لي ...

ده رویش : ده ردم کاری یه . ده زانم ده مرم . نه مانه تت کیژوله که یی .
مراد : کاکه ! کی بوو .

ده رویش نه وان بوون . من ده مرم به لأم نه که ی واز له زه وی یه کان بهینی .
رای بز نه ده ی . نه گه ر له سه ر مه حکه مانت بهگیری .

مراد : کاکه . کاکه . وه ره خوت به سه ر شاتم داده که م که م پی هه ل گه بنن
بهینه وه مالی . تا ده رمانت ده که ن . یان نا . نیستا گوی درژونکست بز
دینم ده ت گه په غه وه ژاوی . کاکه قوریانت بم . کاکه . نه وا هاتن . ده وه رن ..
وه رن . (خه لک له م لا له ولاوه دین .)

یه کینک : کورپه نه وه ده رویش پینکاوه !

یه کینک : هه ی مالی ویزانم ده رویش .

یه کینک : داخه که م ته وار بووه

مردد : ته وار بووه یه عنی چی ؟

یه کینک : مردووه . هه ناسه ی لی پراوه . گوايه تی ناگه یت ؟

مراد : کورپه ، ناخر چون ده مری ؟ چون کاکم ده مری . نه ی هاوار . کاکه بز . کاکه
بز . (سه ری یه سه ر سنگی یه وه ده نی . راست ده بیته وه) . کاکي من چون
ده کوژری ! کاکي خوم (ده ست ده کا به پینکه نین) .

یه کینک : نه ی ، چون ناکوژری یه کینکی وه کو تزی له پشت یی ؟ پشتی به تو
نه ستوو نه بوو ؟

یه کینک : نافه رم قاره مان . نه میر روسته م !

یه کینک : ده ی وه کو ژنان بوی پگری . یان نا . پی بکه نه . وه کو پی که نیت

مراد : (قاقا پی ده که نی) ئیوه سه هوون . بوی چی چی بووه ؟ گرمها . گرمه یه ک
هات هه وره تریشقه بوو و پرووسکه ی له زه وی دا . کورپه نا باهه . ته قه یه ک
بوو .. ته ق . ته ق .. ته ق .. ئی زه لأمینکی وه کو کاکم به رده بیته وه و
ده مری ؟ قه ت وانی یه ! (پی ده که نی) .

یه کینک : نه دی نه تو له کوئی بووی ؟ بوی ته قه یه کت نه کرد ؟ بز ورته یه کت
له ده م نه هاته ده ری ؟ هه تا هه تاو هه لئه هات له خد و هه لئه ستای ؟

یه کینک : هه ی شیری پیشت که ندوان . شیری رژی ته نگانان ده بزائم چیت کردو
چ ده که ی ؟

مراد : کی کوشتی ؟ ئیو کوشتان .

یه کینک : بۇ خۆت وابلئ .

یه کینک : بۇ خۆت وابلئ .

مراد : هه ر كه س بېت ، كوژه ره كه ی هه ر كه س بېت ، ده ی كوژمه وه . یا من ده بم یان ته و (ده گری) . هه ی كاكه پزاهه ی پشتی شكاوم .

یه کینک : ده خۆمینه واز له و باسانه بېتن . یه کینک بچی گونیدیونک بېتن .. یان وه رن با هه لی گرین .

مراد : من کوشتوومه ؟ نا . نا . من . نه م کوشتووه !

جوتیار (۲) : ده ک خوایه ته و زوله هه ل نه گری . نه وه ی ده روئشی کوشت . ده یه وئ ئیمه ش بکوزیت . ده ته و زوله هه ر بۇ خاوه نه که ی بگه پئته وه ! کچوله که ی ده روئش دی) .

کچه : هه ی بابه پزاهه ی داکه پز .

مراد : وه ی كاكه پز ! (کچه له باوه ش ده کات) . (لاشه ی ده روئش هه ل نه گرن . له دواوه یان مرادو کچوله که ش به پئ ده که ون . تاریکی . ده نگه حه یرانه که دپته وه :)

« هه ی له منئ . هه ی له منئ بهی که س و غه ریب و مال ویزانی »

(که رووناک ده بپته وه مراد به په شیناوی ده بیین . له که ل ته واو بوونی هه ر

ده نگینک حاله تینکی شله ژان و راجله کین و هه له که سه ما ده نگری .)

ده نگک : مرادکه ، له کوئ بووی که کاکتیان کوشت ؟

ده نگینک : مرادکه . پشتت شکا ده بزائم چ ده که ی ؟

ده نگینک : : مرادکه . کی دادت ده پرسئ ؟

ده نگینک : مرادکه ی بهی ده سه لانت . له جه نکه لی درندان دا له شه وی تاریکستان دا

بۇ کوئ ده چی ؟ چیت بهی ده کری ؟

ده نگک : هۇ مرادکه ی غه ریب . مرادکه ی بهی که س .

مراد : نا .. غه ریب نیم . بهی که س نیم . توله ی ده شتینم .

دیمه نی سی یه م

- ۱ -

(ژووری دیوه خانی مالی کا عه لی)

کا عه لی : ئافره ت بوو به چی ؟ چپشت هه ر پئنه گه یشت ؟

ناغه ژن : پې ده گا . جارې سه پرت يې .

كاعه لي : هه ي به لاقې خېوي په وه . هېشتا نه گه يشتووه ! وه لڼا وا پزانم له به رده مي مېوانان دا روو زه ردم ده كه پت . تنجا كه ي تسز له وه گه پراوت سه رم له ناو پياوان دا به رزكه پته وه ؟

ناغه ژن : مېوان و مېوانداري تو هه ر نه پراوه . من خوم ، زينه كي كچم ، كاره كه ران مردين له به پاني په وه تا ئيستا هه ر څه پيكي . ټنكخستني داب و ده زگاي مېوانداري تزين . ئيستا ش چه نايې په له من نسي ده كا . كچه گم پشتي شكا . له به ر مېوانداري تو ناگاي له دونيا نه ماوه . كوپه خو دنيا گوراوه .

كاعه لي : ده ي ده ي ده زانم .. ثاوتت هاته دي ! بوجي چيم له ده ست ما ؟ هه رچي پوو نه براهه وه ÷ تيكت نه دا ؟ ژني وا هه يه كه ده چينه مائېك هه ر رزق به سه رماله كه دا ده پاري . هي واش هه يه ...

ناغه ژن : ده ي .. هي واش هه يه وه كو من ماله كاول ده كا ؟! پياوه كه ! ده پسي بوجي ثاوتني من كاول بووني ماله كه ي تو يې كوئر چي ده وي ؟ دوو چاوي ساغ ! گوايا كي يې هه زنه كات له مالي خوي ناوام و به ختياړ پړت ؟ نه دي كه ده لېن دنيا گوراوه .. هه ر نه وه يان ناوي ؟

كاعه لي : ثاوتت .. نه تو باسي دنياو گوران و موران مه كه به ختياړي ؟ به ختياړي چي ؟ بوجي له دنياوا هه يه ؟

ناغاژن : هه ي قوربانته بم خوايه ، من سه رم له كاري تو سورماوه ! له څه لكي وايه عه لياغا ناغاي هه موو ناوچه كه په و نه مرو نه هي له ده سته .. و به ختياړه .

كه چي هه ر خوا خوي ده زاني چه ند دل تاره هه ت و كلزله !

كاعه لي : خوا واي كردووه . كه ووه يې و ناغا په تي ده داته هه ندي كه س تا پاري څه لك هه ل گرن و پيوه يان ماندووين ، ئيتر ماندوو ده بين .. څه لك نائمان ده خوات .. ئيش پو عاله م ده كه ين ، پرا گه ووه په تسي يان ده كه ين ، ده يان پاريزين .. له سه ر نه وه شه وه رازي نابن و چاوي هه سوويمان پسي هه ل ده هينان . (زينه ت دېته زووره وه) . كچم . كه وچك و شوشه كانت ده رهيناره ؟

زينه ت : نا . پابه .

كاعه لي : خوزكه وه كو شارستان ميرو كورسيماو ده پوو

ناغاژن : هه ر نه وه ماپوو .

کاعه لی : نه و میوانانه عه شایه ر نین . شارستان به لوزغه تن ، ده ترسم پاشمله
باسمان بکه ن .

ئاغاژن : نانیشمان بخون و باسیشمان بکه ن ؟

کاعه لی : نه تو .. نازانی

ئاغاژن : پیاو که میوانی مالیک بوو ، هه رچی پی' درا مه منوونه و سوپاسی خودا
ده کا .

کاعه لی : بزچی ته مانه له برسان روو لیره ده که ن ؟ هه ی له منت ته که وی' .. نه وه
له که په وه داب و نه ریتی دیوه خانت له بیر چوه ته وه ؟ یان ته توش
وه کو ته وان ده ته وی' ده رگای دیوه خان داخه یین و بلننن دنیا گوپاوه ؟
(ئاغه ژن به په سندی په و پی' ده که نی') . خوزکه ناگات لی' ده بوو به هه زار
ته م لاو نه لاو هه تا رازیم کردن ئوتومبیله که راگرن و نانی نیوه پز لای من
بخون .

زینته : بابه ته وانه کین ؟

ئاغاژن : هه ی به لاقی خینوی په وه ! (به پیکه نینه وه) .

کاعه لی : چی خۆم ، نه مانه حاکم و باش کاتب و مه ئمووری شارن . ته فه نندین .
بزیه پیت ده لیم ده بی' داب و ده زگای شارستانانمان هه بیت . ته تو به قسه ی
دایکت مه که . خۆت باش ئاماده بکه هه نده ی نه ماوه بین .

ئاغاژن : میوانن ، میوان ، ده تا ده م گوت هه ی به خیر نه یه ن . نه وه چه ند سألله
کارو کرده وه مان هه ر بز شارستانه . (ده په وی' بهوات) .

کاعه لی : نه تو نازانی . ده پرۆ خۆت ئاماده بکه

زینته : ته ری' مالی' پوورم بانگک نه کروان ؟ (ئاغه ژن دهگه ریته وه)

کاعه لی : نازانم

ئاغاژن : چۆن بانگیان ده کات ؟ بزچی ته وان به هیچ ده حوینننه وه ؟ نه وه لالا ! ده نا
جوامیری کوپی پوورت ده لی' گرئی مه جلیسانه ؟ هه ر له و ده وه شینه وه
له ناو شارستانان دابنیشی' و قسه بکات .

کاعه لی : هه ر له به ر ته و بانگم نه کردوون .

زینته : له به ر ته و ؟

کاعه لی : تاخر کچم ته ویش مه کته بلی په ، په کینکه له ده م رووته کان ، ده ترسم
بی' له مه جلیس دا قسه په کی هه رچی و په رجبیانه بکات و دلی میوانه کان
پره ئجینی' .

ئاغازن : ھە يە پۇ ! بۇچى شېتە .. يا نە قامسە ؟

كاعەلى : كېچى تە تۇ نازانى چە تە جار لە پۇوى مەن دا ھەوت و ھەشت قسەى دە کردو خۇى دە دا پال تە وان . ھە ر تە وە تەى تە دە ما م خوات . دە پويست مېش ئېقتاع پكات . مەن لېم قېوول کرد . بە لأم تە مانە حاکم مە ئمورى مېرېن لېم قېوول ناکە ن .

ئاغازن : بە خوا پياوھ کە ، جوامېز چ قسەى خراپى تە کردووه . ھە موو قسە کانى بە ندە ئاموزگارېن .

كاعەلى : بە لى . دە تە وى تە م دە م پووتە تە سېحە تە پكات ؟ وا نى يە ؟

ئاغازن : پېمى ناوى با لە سەرى تە پۇين . تە تۇ تە وانت ناوى . ئىنجا تە مە بېانۇيە .

كاعەلى : دە پەز زنى چاک ، کارە کە مان راپە رېنە (ئاغازن دە چېتە دە رى)

زېنەت : بابە ، ھە موو شت بە کە يىقى تۇ دە بېت ، ھە موو شتە سازکردووه .

كاعەلى : ئافە رېن . كېچى بابى

زېنەت : (بە شە رمە وە) بابە . تەى کە تېگى دە چى يە شارى ؟

كاعەلى : جارى نا . بۇچى وا دە لېمى ؟

زېنەت : وام زانى تە تۇش بە گە لېان دە کە وى

كاعەلى : نا كېچم بۇچېتە ؟

زېنەت : تە گە ر ، تە کە ر چوويە شار .. خۇت دە زانى خۇت .. خۇت

كاعەلى : نا ، نا ، شتە کانت بۇ دېنم ، لە يە ر خاترى تۇ دە چمە مغازە کان ھە رچى

شتى جوانى لى بوو بۇتى دە کرم .. خۇم دە زانم (تۆکە رېنک دېتە ژوورى) .

تۆکە ر : ئاغام ھېنام .

كاعەلى : دە پەز بېان شۇوھ و ھە ر يە کەى لە قاپىنكى پکە و جوان لە سە ر

سېنى يە کيان داھنى .

تۆکە ر . بە لى قوربان نېو دېنارېش قە رزار بوويە وە .

كاعەلى . نېو دېنار . نېو دېنار بۇچى ؟

تۆکە ر : ئاخىر قوربان .. تە مە مېوھى تە و خوارە يە و بە قال ھە بېو .. تە وېش

بى پارە نەى دا ، ھە روھ ھا ورده والەى تېرېشم لا ھە ل گە رتووه .

كاعەلى : دنيا وېزان بوو . (لە م کاتە دا لە دە رگا دە دە ن) دە پەز خېزا .. ئېش

خۇت پکە (تۆکە رە کە دە چېتە دە رى) ھە ر پاروھ ھە ر پارە . عە لى شېش

بە پارە . جگە رە بە پارە . کشمېش پە پارە . مېوھ بە پارە . پارە . پارە م نە ما !

(روو له زینه ت ده کا) کچم زینه ت ره نگه میوانه کان بن .ده پړو ده ری
 پانه ت بین . (زینه ت له به ر ده رگاری ناو مال لاوو نیسو راده وه ستی و به
 چمکی چارزگه که ی لاده دات . تا میوانه کان یه کا یه کا به پیز دینه ژووری ،
 نه ویش ناوړنک ده داته وه و ده چینه ده ری) هه ی به خیر بین . به خیر .
 که وره تان کردین . فه رموون . فه رموون .

- ۲ -

حاکم : ناغه . شونه که ت خوزه ، ته م چیا سه وزانه ی هه موو له به ر ده م دایه .
 سه پری ! تا چاو پرده کا هه ر باخ و دارستانه . باشه . به زه وقت .
 کاعه لی : راست ده فه رموی ، نیره م که دروست کرد ! نیر .. (قسه که ی ده پری)
 خوزه به لی . خوزگه م هاوینان زوو زوو سه رت ده داین شه رت بی نیره ت بو
 چول بکه م و بوتي برازینمه وه نه گه ر منداله کانت بینی سه غله ت نابن .

چینگه مان خوش و فینکه . هه ر هاوینه هه واره !
 باشکاتب : قوریان . له میژ نی یه نیره ی دروست کردوه ، جاران له ناو ناوایی بوو .
 کاعه لی : به لی خوی شاره زایه ، نه و وه خت ده وړنک بوو . هی هی له و
 زه مانی .. با چینکی نه وه ت بو بگنېمه وه هه موو جار قایقام خوی دوستانی
 ده هاتنه میوانیم . نه بیته خوزه لکیشان خزمه تی چاکم ده کردن ، نه ویش نیره ی
 زور له لا خوش بوو . توومه زانه لای گه وره پیاوایی هه ولیریش باسی کردبوو ،
 نه وانیش به مدیری پوښه وه و به سه ر حاکمه وه و به معاوینه وه ناو ناو
 ده هاتن ، هه تا جارنکیان موته سه ریغیش ته شریفی هینا ، سه یرم کرد ماله
 کوته که م شایانی ریزی ته و میوانه گه ورانه نی یه ، له پروی نپوه نه لیم .
 عه رزت ده که م ، هاتم له سه ر ته م گرده به رزه ته و چه ند ژووره م
 دروست کرد . خه به رم بز هات که وه زیری به غدایه ش پاش چه ند روژنکی
 دی به میوانی دی . ته وده م ده روینک بوو . هی .. نیر !!

باشکاتب : خوزگه م به و ده م .
 کاعه لی : به ته مابوو بی به لام ته و هه رایه ی به غدایه ی به سه ردا هات ،
 دامووه زگا وه رگه ږاو نه هات .

حاکم : چاکت کرد نیره ت دروست کرد ، زه زه رت نه کردوه به راستی جی به کسی
 به ربه ره للاو خوزه .. چاوه ندازنکی جوانی له به رده مه .

باشکاتب : نه گه ر له بیرت یی ، نیره ش له گه ل نه و باخچانه بوو که پیره مېره که داوای ده کرده وه .

حاکم : (پی ده که نی) . ها . ها . ها .

باشکاتب : په راسته نه و عاله مه چاک شېت بوون . هه مووی وه ک ده رویش حالیان لی هاتوو . نیستا پېم نالئی له په غدایه شتیک قه ومايه . لیره بېچی بسوی ده که ونه سه مار هه لپه پین ؟

کاعه لی : شېت بوون هه روا ده یی ؟! نه وه ی ده پلئی مرادکه ی پی دهلین . نه وه هدر له دېوه خانی من که وتېوو له سه ر خوانچه ده له وه را . کاتیک نه و مه سه له ی چه مېوې و زراعی په ی بیست شېت بوو . په لی خوی که م عه قل بوو قه قه ت نه و کاره په ته واوی شینتی کرد . نیتر هه ر روژه ده رگای مه حکمه مه په کم لی ده گری و ده په وی نه و له جینی من پیته ناغا ا کیش ؟ .. مرادکه ا بابه . په خورایی شېت بوون نازانم چ بووه ؟ وه زیریک چوو وه زیریکی دی له جینگه ی دانیشتوو گویا قاپینه نه ما . کاربه ده ستان نه مان ؟ ده سته و دایه ره ی حکومت نه ما ؟ هه مووی هه ر ماوه جارانش نه و گورینه هه ر ده بوو . په عه مری خزم که هاتوجوی حکومت ده که م چه ند جاز موته صه ریف و مدیرو پولیس هاتن و رویشتن .

باشکاتب : راست ده که ی هه مووی وایه ، قه قه ت ده وه ی نه و خه لکه ی شېت کردوو قانون که ی زه وی وزاره . کوپه خو له وه ش نه گه یشتون . قه ت پرواناکم وه کو ده لین وایی .. بابه هه ر بز چاک کردنی کشتوکاله و هېچی تر . گویا ته وانی په غدایه هه نده عه قلّه پان نی په که نابی نه و قوناغانه تیک پچن ا چون شتیکې وا ده که ن دلی نه و هه موو برا گه ورانه پره نچیت ؟! نا . بابه . نا . شتی وا نی په ا

کاعه لی : نیوه خوش بن نیمه پاکمان نی په . ده قه رمون ده ی . با نانه که پخوین . (خه ریکی نان خواردن ده پین) .

نه قه ندی : (نه وه ی له چاپخانه که دانیشتوو) ناغمه م لای نیوه باشه ، شوکری خوا بکه ن .

کاعه لی : چون ؟

نه قه ندی : پروی تودا نه لیم له شاران وه کو ده لین منداله وردتکه له کولانان چه پله ده کوتن و هاوارده که ن : ده ره به گک ا

باشکاتب : ناماقولیان کرد . هه تیم و تاری خویرین . نا بابه ناشتی وانی یه . شار
پیای تی دا ماوه

کاعه لی : نه بیته خزه لکیشان لیره که س رای نه که وتوو تا نیستا سه ر
بیزوی . به لام نیمه ش هی ومان هه ن ...

حاکم : کی ده توانی په ل بیزوی بکات ؟

باشکاتب : خه له رانیه هه تیونک به گو ناغایان دا چوو یه کسه ر له به ندیخانه یان
توند کردو له سه ر دیواری ژوووه کانی نیوتیلی سلیمانی به ق له می ره ش
هووسیبویان که نه و کابرایه ده لی دایک و خوشکی پیای له پیای هه لاله .
کاعه لی : هه قه مستی بیت .

نه فه ندی : جا فایده ی چی ؟ نه مه لاونکه هه ستاوه و شاره و شار ده ی گریته وه و
دی به دی تووشی ده بی . به هیچ چاره ناکری .
باشکاتب : (به تووه یی و نیشاره ته وه) ده لینی له وی هاتی یه وه . جه نابت نازانی
قسه بکه یت .

کاعه لی : لینی گه پی . نیره مالی خویه کی .

نه فه ندی : خه له خومه وه شتیکم نه گوتهوه ، نه وه ی به به ر چاوه وه تی ده پهریت
نه وه تان بو ده گیرمه وه .

باشکاتب : روغا بکه ن با نه و قوناغ و دیوه خانانه مان لی تینک نه چیت . (گوج)
حاکم به گک اناو ناو شیعر داده نیم . جارینک شیعر یکی ۲۱ مه سره عیم له سه ر
ژیانی کورده واری دانا .

حاکم : قه ت نه بی ؟ ده با بزاین .

باشکاتب : به لی وا بییری لی ده که مه وه ، فه ردیکیان زور به ولم بوو ، هه ر له بیرم
ماوه (پاروونکی گه وره ی له ده م دایه) ده لی

حاکم : بللی ده نیم . نه ی گویا تی خوت نی یه ؟ (پی ده که نی) .

باشکاتب : ناوه دان بی . نحو نحو نحو .. (قورگی ده گیری) .

کاعه لی : ماستاو پیان . ده ها قومینک ماستاوی به سه ردا بکه .

باشکاتب : نحو نحو نحو .. په وپی یه گه رووم .

حاکم : چ . هه لیه ستیکه ا به راست نه وه یه هه لیه ستی گیر که له قورگ دا گیر
ده بی .

باشکاتب : (ناو ده خواته وه) له عته تیان لی دا . هه موو خه تایی ناژاوه چییان بوو

بیریان وروژاندم . به ئی . به ئی گوی بگرک واهات :
 تاوه دان به مال و خانه ی کورده کان
 هه روه کو چۆن تاوه دانه دیوه خان
 دیوه خانه مه زهه ری کوردایه تی
 خوابه هه ر تاوا بی . هه ر ته و ها بی تا ناخرزه مان .
 تاوودانی ته یه به قه لب و گیان
 تاوی دانی ساقیانی ساقیبان .

هه موو : (پی ده که نی) . هه ی ده م خوش !
 حاکم : (روو له ئاغا ده کات) خوا زیادی کات .
 کاعه لی : ده فه رموون بچینه ناو باخه کانه وه له وی چا بخزینه وه ؟
 حاکم : زۆر باشه . باپچین . (هه ل ده ستن . گونسان له ده نگ و پاشان یه ک دوو
 ته قه ی تفه نگک ده بیته .. له دووره وه .. ده چنه ده ره وه .)
 نۆکه ر (۱) : (له گه ل یه کینکی دی دینه ژووری) شه مه ش وا لیره ئینه ش
 نانه که مان بجۆین پان بیان به یه یه یه ده ره وه .
 نۆکه ر (۲) : لام وایی بیان به یه یه ده ره وه باشته ، نه وه ک له پهر بگه پهنه وه .
 نۆکه ر (۱) : له ری ته و ته قانه چی بوون ؟
 نۆکه ر (۲) : نازانم . ته ری نه نهایی دواسکالای مراد چی بوو ؟
 نۆکه ر (۱) : نازانم
 نۆکه ر (۲) : ته ری باسیان لینه کرد ؟
 نۆکه ر (۱) : نازانم . ته ری نه نهجام چی ده بی ؟
 نۆکه ر (۲) : نازانم .
 دپه ی چوازه م

«چایخانه که ی پینشو»

مراد : له سه ر کورسی یه ک خه وتوو ، راده چله گی .. هه ل ده سنبته سه ر پی .
 قاله ، قاله که .
 قاله : له تاریکی یه وه وه کو تارمایی یه ک ده وه پهریت به ئی ، مامه که وه
 مراد : کورم ، ها ته وه پاره ، حاجی ته مین راسپیره له شار جووتنه که وشیک و
 مراد خانی و شه روالینکت به یینی چی دی با پی یه کانت به دارو دپه ی په رژی
 ره زو باغه کان شه قار نه بیته ، خۆت ناماده بکه ده ت نیرمه مه کته بی .

قاله :مه کته ب ؟ بۆچی مه کته ب ؟

مراد : کوپی خۆم ته ری وه لالا مه کته ب ، وه کو مندالانی شارستان . ده زانی
مامه حمه دی پینه رۆزی خانه خۆم له شار کورنکی هه یه هه ر له ته مه نی
تۆ دا بوو وه ک بولبول کاغه زی بز باوکی ده خۆینده وه . کوپی خۆم
مه کته ب بز تۆو بز هه موو مندالانی هه ژارانی شاور لادی .

قاله :باوه ، ده م که یه ته فه ندی ؟

مراد : رۆله م ده ت که مه خۆینده وار . تۆله ی خۆم ده که مه وه . تۆله ی خۆم و
خه لکی بی سه وادی وهر گیزی ولاته که م به تۆ ده که مه وه ، ده ت که مه
گوێنک دایکی کاره که رو باوکی ره نجیه ری ماندووت بۆنت بکه ن و بگه شینه وه .
(قاله ون ده بی) . نیتر ره نجیه رۆزی با به س بیت . با ده وری نازادی بیت .
نازادی .

ده نگینک : میاوه .. میاو .. میاوه .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : ره نگی ده گۆپنت . توهره ده بیت ، هه ی ده ردی ره ش . سه گی سه گبابی بی
نامانی چاوچنۆک . سفره ده ی مال مال ویرانی ته یری شوم .
ده نگینک : میاو .. میاو .. میاو .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : میاوه له دایکت . میاوه له باوکت . له ساوو باپیرانت ، ته وه ی دیلی و
خزمه تکاری تا بینه قاقا نوقمی گه وجی و سه رشۆری . بۆچی من کۆتری سپیم
وینه ی سه لکه پشیلله له یاخه تان ده ده ن ؟ (سه ری به رده داته وه . ناوینک .
ننجا پی ده که نی) ها . ها . ها . جاپی یه ؟ دنیا سه گیشی تی دایه و پشیلله شی

تی دایه . ته عما شه رت بی میاوه بریان بکه م . مراد نه بم ته گه درکه شیان له
بی ده رنه هینم . من وا به ئاوات گه یشتم ، دوا سکالامان خۆیندرایه وه . ئای
له و زی یه گه وره هه ر به ردم تی فهی دا و قووتی دا .. ته عما نه وه ستام به
ود له دوائی به رد تین هاویشته ، هه تا بنی گرت و دوا به ردم سه ری له ئاو
ده رهینا . سکالانی دواپیم وه کو بزمار گرتی به زه ققه ی چاوایان ده با سمیل
بابهری ترسه نۆک بی ته ماشا بکا . به چاوی خزی بیینی چۆن هه موو شته به
که یفی دئی من بوو ! (تاوینک بی ده نگس . موسیقایه کی به گوهر . پاشان به
نه رمی له ده رگا ده دری .) کی یه وه ؟ فه رموون ! (حاکم به جل و به رگی

قازى جارانه وه باشکاتب به جا ویه رگى مه لایانه وه دینه ژوور . ده فته ریکى
گه ووه یان پى به) .

قازى : نه سسه لامو عه له یکوم .

باشکاتب : وه سسه لامو عه له یکوم .

مراد : وه عه له یکه سه لاو .. فه رموون .

قازى : نازانم ده مان ناسیته وه .. خال مراد . یان نا . ؟

مراد : هه ر چوئیک بیت خو ئیوه هاتوون . میوانن ده فه رموون دانیش .

قازى : نا بۆ دانیشتن نه هاتوون .

باشکاتب : با بیت بلیم ، نه وه جه نابى حاکمه و منیش باشکاتبم .

مراد : ده شینوى و خه م دای دهگری ، یه ک یه ک نى یان ده چینه پیشه وه و به

چاوئیکى زه قى واق پماو نى یان ده پوانى . نه مه حاکم . نه مه ش باشکاتب (

تاوئیک) دیسان . دیسان !!

قازى : تیمان مه پوانسه ! دلّت هیچ نه کات . نیمه به ده م بانگى تۆوه هاتوون

باشکاتب : نیمه ش کۆراوین ، پیاوى جارن نین .

مراد : قه ت نه بى ؟

باشکاتب : بۆ نابى !! نه ی له و خواره دا شۆرش نى به . ئیوه نالین هه موو شتى

قابلی گۆزانه . دواى هه موو کاره ساتئیک خوشى به . پاش نه وه ی دوا عه ریزه ی

تۆمان هاته به رده م . جوهورى چاویلکه یه کى تایبه تى بۆ ناردین که له

چاومان کرد (چاویلکه یه ک به ده سته وه ده گرى) به پوونى هه موو ده ردی

دلى تۆو هاوئیکا نتمان لا ناشکرا بوو .

باشکاتب : هه ر بۆى جوهورى (مراد پى ده که نى)

قازى : هه تا جل و به رگیشان - سه یرکه ، پروانه هه مووى گۆرا . ئیتر گرتى زوى

وازار کراو لاقاوى دادو هه ق په روه ری به ره ئلاى دنیا بوو .

مراد : به خواى به خواى . ئینه . قسه ی دینه خوش . ده بیژن بیژن .

باشکاتب : وه کو جه نابى قازى به قه ندى عه رزی کردن هه مووى وایه ، نیمه ش

بۆیه هاتوین ، رازو گله بى تۆ چاریکه ین .

باشکاتب : بى گومان لى مان نارازى هویت .

قازى : ده بى نه مرۆ گله بیت نه مینیت . نه وسا روژئیکه بوو وای ده ویست و ئهمرۆ

روژئیکى دى به . نابى لاپه ره ی کۆن هه ل پده ینه وه ، هه ر سه یری نه مرۆ

یکه .

باشکاتب : ئیتەر خۇز دلت پاک بۇوه .

مراد : قوریان نه وقسالنه ی پی ناوی .. به لی عه رزوحال بوو جیی خوی گرت و ئاواتم هاته دی به لام یه ک داخم له دل دایه .

باشکاتب : واخ ؟! دل ؟ بلی چی یه ؟

مراد : ئیستا من پروام کردووه . به لام ده مه وی خه لکه که ش پیسم پروابکه ن . ده مه وی میاوه داره کانیش پروا بکه ن .. که .. وایه ..

قازی : ده زانم مه به ستت چی یه . به لی .. به لی .. نه هلی دی ، نه ک هه ر ئیره ، هه موو کوردستان به چاوی ریزه وه ده روانه کردو کوششت .

باشکاتب : کی پروای ده کرد . مراد که یه کی نه خۆینده وار ده پانزده سال کۆل نه دا . هه ر هاتو چۆی سه را بکات و سکالاً دواى سکالاً بنوسیت و په نجه بنیته ناو چاوی ده ره به گ و ده ته ودایه ره ی حکومەت هه ر نه به زى هه تا ماف وه ده س ده هیئى ؟ نه مه نی یه مه به ست ؟
مراد : ده م خوش !

قازی : ئیتەر هه ر نه مړویه پیت پروا ده که ن . ئنجا پات له سه ر چی یه ؟
مراد : نه وه ی من ده مه وی ئاسانه : نه گه ر زالم لی بگه پى . پینکه وه ده بن گورگ و مه پى . من ده مه وی دنیا . دینی دادو یه کسانى بیت . ده مه وی برایه تیی راست له دلی هه موو خه لکه که جی گیر تالی ده کا . نه بوونی و سه رشوری .

(حاکم و باشکاتب ون ده بن .) (چایچی و یه ک دوو که سی دی دیار ده بن .
بى نه وه ی مراد بیان بینى) ده مه وی هه ژاران به سه ری فرازی بچنه دایه ره کان و هه قی خویان بدیتى . به چاویکی - سووک سه یر نه گرین .
ده مه وی سه به رز بین . ئیتەر ره نجه رۆی با به س بیت . ده وری نازادی یه .
نازادی !

ده نگینک : میاو . میاو . میاو .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : هه میسان سه گک بابە داک شه کانی میاو ؟!

ده نگینک : میاو . میاو . میاو .

ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : میاوه چپته ! بز به ختی خوتان بمیاوینن بز گزوی پزیوی باوکه
سه رشوره کانتان . (وه ک سه گه ن ده نگک پدا) حه له له له . حه له له له .
هه حه له له له .. ده دی ده دی . تاوینک پی ده نگه نی) ها . ها . هادنیا به کی
سه یرو خوشه اکی پروای ده کرد سکالای من سه یر بکرت . ته وا به زه ققه ی
چاویان سه ری گرت . پاخی گرده خه ج ده پشته وه هسی خوم . قزلی لسی
هه له ده مالم . وه ک هوک خومه تی ده که م . سه رویه چه مسی داره کان به
تیشکی به یانی زهین شانه ده پی و هه زاران هه زار نه ستیره ی سه وزو سوور
وه ک شیری مه مکان خوشاوی شیرین و مزویان تی ده که پی .

شه رت پی به که م بز خه لک بهه شمه وه پا . هه موو رنبواران بین له سایه ی
باخه که م دا بهه سبنه وه خو تیزیکه ن و دیاریش بز مال و مندالیان بهه نه وه .
موزه ده لپی که پی پا وایی ! ها .. ها . ها .
ده نگینک : میاو . میاو . میاو .
ده نگینک : خت . خت . خت .

مراد : کوزه ، ده به س میاوت پی ، هه ی گوو به ردینی باوکت . هه ی پی نابرووی
جانه وه ر . هه ی کرمی پیسی ناو که ناو . خو تو منت کوشت بز هه رچی
ده چم میاو . میاو . هه ر کار پی ده که م میاو . میاو . هه ی ره ششار ! هه ی
نه فرین .

ده نگینک : (به رده وام) میاو . میاو . میاو .
مراد : که لله م تی قی . نای له و ده نگه به سامه ! ده لپی شیری تیژه به ند به ند
په رده ی میشکم هه له ده بهی . ده لینم که رین . هینده م نه ما وامردم !
هه ی هاوار . وه ی باهه رز .. وا ته و پشیلانه جومهوری یان خوارد . دادیان
خوارد . نازادی یان خوارد . قازی به فه ندی . باشه فه ندی ! نیوه بز قسه به ک
ناکه ن ؟ حه مه ره سول ، مسته فا .. کاکه نه حه د . وانسی به ؟ .. جوامیر .
زینت ! کوپم قاله .. قاله (به گریانه وه) .

قاله : (دپته سه ر شانز) نه وه کی پانگم ده کا ؟
مراد : منم .. من . وه ره کوپی خوم .

قاله : نه و لیره ی . وا هه ر خه لکه به شوینت دا ده که رین و پرسپارده که ن .
مراد : کوپم پینت گوت که وش و مراد خانی و شه رذالت بز بینن ؟
قاله : که وش چی ؟ مراد خانی چی به . مامه که ووه .

مراد : نه ی پاره م نه دایه ی بچی لای حاجی نه مین ؟

قاله : که ی ؟ تنجا که وش لزچی یه ؟

مراد : بز مه کته ب . نه و پایزه ده ت نیزمه مه کته ب . هه ر چیت بسوی بسوت

ده کرم . پاره م بوو . باخ وره زه کانم وه رگرتنه وه . ها ها ها ! کوپه چایچی

هه نه تو ماوی پیم پخوا بکه یت که سکالاکانم سه ریان گرت ده نوش بلئی

« نا » .. تاکه ی دوو دلئی ؟-

هه موویان ده زانن ، هه تا زینه تی کچی ناغاو جوامیری کوپی پووریشی .

هه موو مه زانن . له گه لئ حه مه ره سول و سته فاش رنک که وتوون و له

پاشه پژوی زراعه ته که مان دواين . نه ی قازی یه فه ندی تازه نه هاتی یه لام .

ده بز بزر بوون چی تر .. میاو . میاو مه که ن . که لله م ته قی . سندان میاو!

ره شا ومیاو ! میاو میاو ! ئیوه بلئین هه موو که پن ، کویرن ، نابینان . ئیتر یان

ئیوه شیت بوون ، یا من (پزلیشیک و یه ک دوو پیاو دینه ژوور)

پزلیس : کوا . مراد ؟

مراد : بزچی ؟

پولیس : ده بی له گه لمان بی یه شار .

مراد : من ؟ کئی ده لئی . من مرادم . دنیاکه وا گوزاوه . خوشم له وه به گومانم که من

مردام . کئی ده لئی من نه و که سه م که باوکم ناوی ناوم مرادی بی مراد ؟

ده لیم گه پین ، میشکم ته قی . نایه م ، نایه م .

یه کینک : خال مراد ، بزچی له که لمان نایه ی . خو وه چینه شار . گوایا تو کولت

داوه ، کئی هه ندی تو شاره زای شاره ؟

مراد : راست ده که ی برا . به لأم نه م جاره دلم خه به ر ده دا که نه چمه شار .

یه کینک : بزچی تو لات وایه بزچی ؟

مراد : بز هه رچی بی

پزلیس : نابئی . ده بی هه ر بیی تا بچین .

مراد : بزچی ؟ نه مه چ نه مریکه ؟

پزلیس : نه مری حکوومه ته . (مراد ده شله ژئی)

مراد : نه ی هاوار . هه ی بایه پژ !

قاله : (ده گری) هه ی مامه پژ . هه ی بایه پژ .

یه کینک : (ده م له پزلیسه که ده قروچینی و به چاو ئیشاره تی بز ده کات .) نا .

نا . نائده ی نازانی قایمقام به دووی دا ناردووی تا سه ر له نوی باخ و
 زه وی به کانت بۆ تا پۆ بکه نه وه و تۆش نیمزای بکه یت .
 مراد : ده وا بلئی بی قه زایی . ئنجا تۆش بهوات کرد که سکا لکه م سه ری گرت و
 چی وستم وا بوو
 پۆلیس : به لئی . به لئی . ده قه رموو . ؟ (ده ی به ن)
 قاله : مامه رۆ . بۆ کوئی ده به ن ؟ (دوویان ده که وی)
 چایچی : ئیتر بردیان .
 دانیشتوو (۱) : بۆ شینخانه ؟
 چایچی : بابه بیللا شینت نی ید . وا شینت بوو ؟
 ید گینک : به خوا دلم پینی ده سووتی .
 چایچی : هه ر کاری دل پی سووتانه ؟ خو ده زانم له سه ر هه ق بوو . به لأم چی ...
 ید کییک : کاکای برا . تا نه و بایه له و کونه وه بیت .. نه وا سه دی وه ک مراد
 به سه ری ده که وی و شینت ده بی .

« هار »

د . نافع ناکره یی

شانوب رهنگیت تازه و جوان رووهن دبیت .. دههول و زورنا دی هیته ژوروی و کومه کا کچ و کورا دهینه ناف شانویی داو داهوهتی دکهن و جلو به رگیت وان ب هه می رهنگانه و هه می جوریت دهواتی دکهن .. ب هاری کاری یا فانوسا سیحری یان ژی فیدویی ل دیواری هاشی شانویی «محمد عارف» دی دیار بیت و هندهک سترانا بیژیت .. د ناف شانویی دا ژی چهنه جحیل و تولاژ دی له یزن و هندهک ژی دی دهواتی کن هاشی وحهسو ، حهسن زیرهک ، و هکوناشوپه کی دی ل لای پیشتی سترانا بیژن ، گولبهارو ته حسین تاهاو تپیا دوهوکی ژی دی و هسا هیته دیتن دگهل خوشترین ناوازو سترانیت کوردی .. ل لایه کی شانویی فه مروفهک دی هیته ژور ب میکیا چی و هسا یی هاتیه دروست کرن کوگله کی سهیره ... دی خو نیزیکی کچه کو کورهکا کهت کو مژولیت ناخفتنی نه ...

کچه که : دی وهره مه مودا دگهل خه لکی ولاتی خوب که هیته که یف و سه فایي ... !
کوره که : زینا خانی نه زنی دبیم خوشی و شادی یامه یا ب زهحمه ته ناگه هیته سه ری ... !

زین : - هنده یی ره شپین نه به ... !

هم : - دوستا روحا من تو یا د بینی گورگه و ریقی یی د که تینه د ناف ریژیت مه داو دفتت مه ژیه کن ... !

زین : مله تی مه هنده یی د خوشیادا کو گوئی خو ناده تی ... نه و دوژمن ... !!
هم : - نه فه نالوزیا مه یه ... ! ل به رشامی و دهواتا مه ناگال پیلانیت دل پیسا نی یه .
زین : - لنگه ری بلا ناف ده می مه یی خوش بیت .. بلا صوبه ناگر ته رو هیشکا نه هیلیت ... !

هم : - چوا و هسا دبیت ؟ نه و مروفی د روژی دا دژیت ده بیا دوینی ل بیر یی بیر نه کهت و نه و چه وتی و نه راستیت هاتینه ریکا وی دوینی و نه فرو ده بیا

سویه یینی نه سببی وی نه لوکومینز وب روونا هی یه کا چاک ده رگه هی سویه یینی لی بدهت و
نه کت دا ناا کرنا هاشه روزهکا خوش و به ختیار نه بو خو بتنی به لکو بو زاروک و
نه فلیت خو دگل داهاتیت ولات و ملله تی خو !..

«دهنگه کی زیو ناخوش ل پشت شانویی د هیت دگل لالافینا وی مروئی سه پرهر
وهکو نه ویی ناخفیت ..»

دهنگ :- نه نه چند سال و زمانه نه ز دگریم دا ریکه کی بیینه نه فان مروئا ژیه ک
نه که مو خه مو نه خوشی یا بیخمه د نااذا ... که له کا ب زحمهت بوو .. چونکه ریکه ک
نه بووان به لالیکم .. به لی نهومن دیته نه .. نه ز فلوستم .

هیندهک دهنگو گازییت ناریک وهکو دهنگی عه فری و روونا هی یا شانویی دی
رهوشه ن بیت و توندی نه مریت .. هه می خه لکیت د ناف شانویی دا دی ده رچن و فلوست
دی هیته د ناف شانویی داوب نالوزی دی خو مه لافیزییت و دههواتی کت .

فلوست :- فی کومه لگایی چ توخمه مروف تیدا دژین .. نه ف مروفه چو تشتا نزانن
غهری لافزه و ستران و خوشی یا ... مه زنی وانیش که له که نه و خوش د فین و نه وان ژی
نه و که له که خوژ د فیت ده بیا دیوارهی د ناا به را وندا دروست که مو وهسا لی بهین کو
دهیک و براو باب ژیه ک بینه دوژمن !..

دل فی دمه یی دا پیره میره کی ب جلو به رگیت سهی و جوان و ریهیت دریزو
داره کی دریزو د دهستی دا دی هیته ژوری :-

مروقه که :- نه ف دونیا به هه میا پیچه

باشی ریکا مروئی چاکو

خراهی ریازا که سی ب سیچه

به ره می چه په لی هه می دهما یی لیچه

فلوست : نه ف نه زانه چ دبیزییت !.. هو .. هو .. مامو .. توکی و توچ دبیزی ۱۹....

مروقه که : نه ز بابا تاهیری عوریا نم

هوزانفانی میلله تی کوردانم

هه رکه سی ب بیژییت وه نی په

با بزانییت نه ز نه فینداری وانم .

فلوست : نه ز هوزانفانا نه پناسم ... هوین خه لکی سه رری دهن !..

مروقه که :- هوزانفانه ری نیشاندهر

نه فینداری ری یا بی که دهر

هوزان نازادی و خوشی په

دوژمنی وی په مه غول و ته تر

فلوست :- کورودى هره .. تو يى د ناف بيرو بروايت رومانسي و ميسالي يا كه فندا
دژى ... كهنگى نه فرو باژهرى وان بيرا مايه ...!؟

بابا تاهير :- بيرا چاكي و باشى و راستى يا كه فته و نوئيه ول پاشه روژى زى هه موو
خودان ويژدان بووى هغدى خه پاتى دكەت .

فلوست :- دى هره .. هره .. تود چوناگه مى .

«دى ل شانويى ده رچيت»

بابا تاهير : هه فاليت خوشه فى «دى دگل خه لكى ناف هو لدا ناخفيت» هوين دزانن
راستى و خارى هه مى ده مال به رامبه رى يه ك رادوهستن خه ق و ناحق ، رووناهى و
تارى ... هه مى دوو دژن ل به رامبه رى يه ك رادوهستن نه فرو نه ز چيروك بيزى فى
شانويى مه .. ل شاره كى ... ل باژه ره كى .. ل هه ريمه كى .. ل ده فهره كى .. ل پيش
چه ند دهم و زه مانا .. خه لك د خوشيادا دژيان ... هه نه فرو ل به رچافا بوو .. بيرا
سوبه ي نه دكر ... زكى نه ژى و كه يف و سه فا هه مى هيقيت وان بوون .

شولا وان كوچه رى و چانندن و شاپنى و لافژه و خوشى بوون ... ميرى وان ... مه زنى
وان ابو هه ميا و كه ي براى بوو .. وى كه لك نه و خوش دفيان و وان زى نه و خوش دقيا ..
جلك ل بهر خو نه دكرن نه گه ر يه ك ژ مله تى وى يى رويس با .. خارن نه دخار نه گه ر
زانى با مروقه كى وى يى برسى يه .. خه لكى هه ميا ب سهرى وى سويند دخاروژى دريژ
بووخواست .

«دهنگه دهنگو هه واردى ل پشت شانويى هين و خه لك دگل ميرى دى هينه د ناف
شانويى داو روناھى دى بابا تاهيرى هيليت و دى خه لكى دناف شانويى دا ناشرابن ..!
مير :- سهر كه و قتا من يا هه وهيه .. خوشيا من هوينن .. نه گه ر هوين نه بن ما نه زب چ
دئينم .. ب هنگو نه زى مه زنم د ناف فى جيهانى دا نه گه ر هوين من بلند نه كەن نه ز دى
مه زناتى ل كيهف ئينم ..!؟

ژماره (١) :- نه زبه نى ته نه م دفيين و مه ژى تودقئى ..!

ژماره (٢) :- توژ مه ي وى د ناف مه دا هه ستاي و تو سه روه رى مه ي ..

ژماره (٣) : نه گه ر ره وشتى ته يى باش نه بيت نه م زى ته وه سا بلند ناكه ين

ژماره (١) : بشوره شكيز وه نه بيزه ... يى چه واييت هه ر نه و مه زنى مه يه

شوره شكيز ژماره (٣) :- نه خيز نه گه ر مير ژكومى نه بيت و دگل ژان و خوشيت مله تى
نه بيت .. چ مير هكه و نابيت سه روه رى بكت .

ژماره (٢) :- مير هه ر مير هه .. يى چه واييت و ده بيا هه مى گاغا نه م د فەرمانا وى دا بيه و
ده رنه كه فين .

شوره شگړې :- نه خیر نه ومیري خول مله تی بلند تر دکت وژانا بوخه لکی په یدا دکت
ده بیا میر نه بیت و نه مینیت .

ژملره (۱) :- به سه ... به سه .. میر هر میره و فقهیر ژي فقهیره ..

میر :- خو تیک نه دهن .. نه زی دگل بیرو باوریت شوره شگړی دا ... نه ومیري
نه شیت خزمه تا مله تی خوب چاکی بکت و خوژ وان بلند تر بکت و بو پیشکه فتنا وان
نه خه بیت نه و هیژای میراتی نی یه و نابیت میر بمینیت

شوره شگړې :- نه ز به نی هوسا توسه روهری مه ی تا وی ده ... باشی یا ته مابیت و
پیشکه فیت .. به لی نه گه رتول وی دهوسی دهرچوی نه م ده بیا ته نه نیاسین .

میر :- نه وکسی خاریی ل من بیینیت و نه بیژیت نه و دوژمنی منه !..

همه می پینکله : بژی میر ... بژی میر .. بژی میر ...

«همه می پینکله دی چنه دهری»

دل دهمی ناخفتنا فی دیمه نه ی «فاوست» دی هیته ژورو دی گوخی خو ده ته
ناخفتنیت وان ... به لی نه ووی نابین ... تا دهمی د چنه دهری رونا می دی «فاوست» ی
نیشان دهن ..

فاوست :- نه نه چی به .. چه وا دی شیم فی ته داره کی تیک دهن .. ده بیا نه زریکه کی
ببینمه نه و همه می تشتی بگوهرم .. به لی چه وا ؟..

«دی چنه د لوتا ل خوده ت و خو هه لافیزیت و بیژیت ..»

فاوست : من دیته نه .. ده بیا تشته کی و هسا بکم کو نافه را مله تی و میری تیکده م و
باشی نه ف ته داره که ب خو نامینیت !..

«رونا می دی بابا تاهیری نیشان دهن ل لایي دیکه ی شانوی»

بابا تاهیر :- وهریسی دره وا یی کورته

دوژمنی چاکی ی بی ره و شته

هر که سی ریکا خاریی بگریت

بی گومان دوما می یا وی یا چه و ته

«دل فی دهمی میر و هه فالیت خودی هیته نه د ناف شانوی دا»

میر :- من چو نه خوشی و دل نیخی و بیړیت چه و تی نینه ... مله تی منی به ختیاره ..
نه نه یه هیفی و نومیدیت من .. به لی ل له شی خو هه نه ز کیمه کی نه ساخم ... ژانه سه ره کا
تیز نه زی کرتیم .. نه گه نه ف ژانه ل من نه مینیت ... ل ولاتی مندا گورگو میه دی
پینکله ژین وکسی هه وچه یه که نه ل خو نه ل مالا خو نه ل جیهی خو نابیت .

«فاوست دی هیته ژور کو جل و به و گیت نوژدارا یی د کرینه به رخن»

فاوست «دی گازی که ت» :- نوژدارم و همه می دره دا د برینم

نوژدارم و خوشيال دنى ... نه ديه شينم

نوژدارم ..

ژانه سهرى .. پشت نيشانى .. كيم خاړنى ..

كوك و كوفانا ... هه مى دهر د وژانا

ب فان دهستا ..

ب خويندن و دهرمانا د بژكينم

نوژدارم .. نوژدارم ...

كى هارى كاري دفت ..؟

كى دهرمان و تيمار كړن دفت

كى ژيانا خوش دفت

دى ب فان دهستا بوئينم ...

«مير دگل هه فاليت خو مژوليت ناخفتنى نه ..»

هه قاله كى ميرى : نه زبه نى ته گوهرل ناخفتنا ځي مروځي هه يه ..؟

مير :- به لى ... به لى ..؟

هه قاله كى دى :- كى د بيزيت ناخفتنا وي ياراسته ..؟

مير :- ما دا وي ژى تاځي كينه څه و بزاني دروا دكت يان ژى يى راسته ..؟

هه قاله كى :- نه زبه نى كازى كه مى ..؟

مير :- دى كازى وي ژى بكن ... ما چ ژى چويه ..؟

«فاوست دى خو نيزيكي ميرى كه توب ريژه دى هيت پيش ميرى»

فاوست :- نه زبه نى ته چ فرمان هه يه دا خزمه تكارى ته بگه هينته چ ..؟

مير :- ب خودى نوژدارې هيزا مه چونه خوشي و نارحتمى نينن .. به لى ژانه سهره كى

نه زى كرتيم ول بهر نيشى نه ز ناته بتم !!

فاوست :- نه زبه نى ژانه سهر نه خوشي يه كا كه له كا ب ساناهى يه و خه مى نه خو !

مير :- ځي ژانه سهرى نه زى ل كار كړيم و كه له ك شوليت پيته ځي من بهى ناهينه كړن ..؟

فاوست :- ميرى من ... خه مى نه خو .. ته چوا دفت دى و سا بوته چى كه م .

مير :- دى فرمو ... دا خازا ته چى يه و چوا دى دهست بهى كه ين ..؟

فاوست :- من چونه فيت و دهرمانى ته نه څه يه د توپركى مندا ... به لى دهرمانى من

مه رجه كيت دگه لا ده بيا بيته جبهى خو ... نه وهك دى خرابترى ..؟

مير :- نه كه رنه ف ژانه سهر ل من بچيت ، ته چ مه رجه نه هه ميا دى بوته نينمه جى ،

تو من چى كه څه ... خه مى ل چوتشتا نه خو !!

فاوست :- نه زبه نى ... ميرى من ... من مالى دونيا يى نه فيت .. من پايه و تهخت

نه ڦښ ... مه رځي من نه وه .. دى ب دهرمانى من چې بى په څه .. به لى هر دهنګه كى ل
 ښى دهنګى نه م بى د ناخښ زېده تريو هاته گوښت ته ... دى هوش وده ماريټ ته
 گرځېن وټيګ چن ... ل به روځى هندى ... ده بيا دهنګيت بلندو هه راو هوارو ږيږي ل ولاتى
 نه مينن !!..

هه ڦاليت ميري : - بلا ميري مه چې بيبته څه نه م ويناګين نوقين ل چيهه كى بهيت ۱..
 مير : نه باب و نه چوا دهنګى ستران و لافزو ددهوات و خوشى يا ، هر ودهسا دهنګى
 گريان وڅه م ل څه لكى ده څه را خو څه ددهغه كين ؟..

هه ڦاليت ميري : نه زېښى بلا تو چې بيبه څه بلا نه و تشت مه نه مينن ۱..
 مير : نه ف شوله يا پ زه څه ته ۱..

ڦاوست : نه څير ميري من ودهسا نى په .. خوشى و چاكي يا ته هيفى يا هه مى ښى
 څه لكه په !

مير : به لى ودهسا په .. به لى من نه ڦيټ نه زچو نه خوشى يا بګه هينمه ولات و ميلله تى خو ۱..
 ڦاوست : نه ګر توښى باش نه بى .. ميللات ږى دى خراب بيت ۱..
 هه ڦاليت ميري : - نوژدار راست ديږيټ ... بلا ته دهرمان بګت ۱..
 مير : دى باشه ۱..

ڦاوست توپريكي خوي څه كه ته څه ويندهك قودى و شويشا دى دهرنيټيت و دى
 دهرمانا پ سه ريه كدا كه ت و موسيقا ږى دى دګل كارى ڦاوستى، به ردهوام بيت و نيف
 به رداغى دهرمانه كى دى چې كه ت و ل وى دهمى دا ميرو هه ڦاليت وى د سه تحينه ل
 ګارى وى .. به رداغى دهرمانى دى ددهتف ميري و بيږيټ : .

ڦاوست : هه رموو ميرم څه خوب نافي خودى ۱...
 هه ڦاله كى ميري : نه څير .. ده بيا تو هنده كى ږى څه خوى پاشى ميري مه دى څه خوت ..
 ڦاوست ږى دى قومې كى ژ دهرمانى خو څه خوت پاشى دى ددهتف ميري، ..
 مير دى ږى ودهرګريت و څه خوت، : - ناي ... ته هه .. نه څه چ بوو ؟.. مى بوو ژ
 ماستى كيشاي ... نه ف دهرمانه چ بوو ؟.. هه بيه كا ژاننى د سه رى مندانه ما ۱..
 هه ڦاليت ميري : ځكه قيرى و هواره : بږيټ نوژدارى مه بى نوى ..
 مير : هه رچ دڦيټ بدهنى .

ڦاوست : نه زېښى من چونه ڦيټ .. به لى ل پاش ما ودهيه كى كيم نه ودهسه لا من ګوتى : -
 دى ل ته روځى ددهت .. دى ب دهنګى ټيګچى ۱..
 هه ڦاليت ميري : كه س ژمه دهنګه دهنګى ناكه ت ۱..

فلوست : تشته کئی دیکه ژی یی نه گهر میر تویره بوو .. نوگوئی قی شولئ بکنو
هنکو نه کر .. میر وهکی درندا دی لئ هیئت و پاشی هه رچی نابیته فه ..
هه فالیت میری : نه گهر میرئ مه ژیا نا مه ژی بقیئت نه م دی دهینی !!
«فلوستی تشتیئت خو لیک دان و خو ناماده کر بوو چوونی»

میر : نوژدارئ دلوفان ل دهف مه به ، ته چ ل دونیایی د فیت دی بو ته ئینین !!
فلوست : نه خیر نه زیه نی .. من گه له که نه خوشیئت هه یین و دی چم ول سر گهریم و ب
ئانه هی یا خودی دی فه گهریمه فه جه م هه وه دابزانم میرئ هه وه ی هیژای یی چه وایه ؟!!
میر و هه فالیت وی : یاهئ .. یاهئ .. نوژدارئ دلوفان .
فلوست : یاهئ ... یاهئ ..

میر : نه فه چ جوړه نوژدار بوو .. خودی ژیی وی دریزکته .. پا ب خودی ب دهرمانئ
قی نوژداره ی چی بوومه فه ..
هه فالیت میری : خودی ژیی وی دریزکته .

یه که ژ هه فالیت میری : میرئ من ... نه فه شیخ وحه کیم ژی هات .
«بابا تاهیر دی هیته د ناف شانویی دا» .

بابا تاهیر : دهمیئت هه وه ب خیر بن میرئ من .
میر : هه ی تو ب خیر هاتی زانایی مهن ... تو بو دیار نه بووی .. ما تو زانی تو که له کی
پیروزی ل دهف مه ؟

بابا تاهیر : نه زیه نی نه ز مژولئ هینده که مه سه لیئت قی دونیایی بووم ..
هه فاله کی میری : نه زیه نی زانا و هیژایی مه پا ته نه زانی کو نوژداره کی که له کی چاک
هاتبو ئیره میرئ مه ل ژانه سه را وی رزگار کرو چی کره فه !!
بابا تاهیر : نه و نوژدار یی چه وایه بوو ؟!!

میر : هه نوژ ژئ د باری ... که له کی پیروز بوو !!
بابا تاهیر : نه ری هیچ مه رج دانان بو وه رگرتنا دهرمانی ؟
هه فالیت میری : به لئ .. به لئ .. گوئی میر دی تویره بیت ژ دهنکی نه گهر چی
بوو فه !!!

بابا تاهیر : نه ی بی ئولی بی ئول .. نه ویا وی دفیا کروب چی ئینا !!
میر : نه ی مروقی پیروز .. تو چ د بیژی ... نوژداره که مروقه کی که له کی پیروز
دیاربوو ..

بابا تاهیر : هوین وی بی ئولی نه نیاسن .. مروقی خرابی و شولیت ناره وایه ... نه ز
دناسم هوین وی نه نیاسن !!

میر : ما وی چل مه دفیئت ؟.. مه چ خرابی یا وی کره ؟.. بوچی دی شوله کا وه سا

کهت کو زیان و زهره را بگه هیئت مه ...؟!...

بابا قاهر: میری من ... وی دیت کو ئەف ولات یی د خوشیادا دژیت .. میروگزیره کو
یه کن ، کهسی زیانی ل کهسی نادهت .. کهس ماف و چه قی کهسی ناخوت .. هه می وه کو
برا دژین .. ئەفه ل جهم وی تشته کی گله کی خراب بوو .. وی نه دایا ئەف تشته
هه بیت و ئەف کاره بیس و چه په له نه نجام دا !!...

میر: وه نه بیژه سه پدا .. ئەو مروفه کی پیروژو دیار بو ژانه سه را من نه هیلا ..!
بابا قاهر: میری من ... مه سه له ئەو نی یه کونهو ژانه سه را ته نه ما .. ئالوژی نه وه
کو دی چی ل دیفرا هیئت ...؟!...

میر: هه ر چ بییت بلا بییت .. ئەو ممله تی خوب روح و گیانی خوندەم ..!
بابا قاهر: دا ب بینین کا دی چه وا بییت و دی چ ل هیئت ...!
«رونای دی کز بیت»

«دهنگی دههول و زورناو»

ههنگه تولا زو حجیل ، کهو کور دی هیته د ناف شانویی داو دی دهست ب دهواتی
کن .. میر دی هیته ژور دگل هه فالیت خو .. دی ته ماشای دهواتی کن و میر دی
بیژیت :

میر: با ملهت هه ر خوشی و شادی یا دا بیت .. ئەفه هیقی و تو میدا منه .
هه فاله کی میری : خودی ته بوومه بهیلت ول هه می نه خوشیت دنیایی ته بهاریژیت ..
«میرل پر داو بی ناگامی یا خو هه وارەك راهیلاو گوتی :
میر: به سه .. به سه .. ئەف دهنگه دی سه ری من په هیئت !
هه فالیت وی : ئەفه چی یه نه زبه نی ؟.. چ ل ته هات ؟..
حجیل ،

میر ب توپه یی: .. د بیژمه هنگو ... فی دهنگی راگرن!!
«هه فاله کی میری دی فرهمانی دهته دههول و زورنا کو به تال کن و چو دهنگ ژی
نه هین»

«تولاه کی زیرهك .. شوره شکیر ... دی هیته پیش میری و بیژیت»
شوره شکیر: ئەزبه نی چویی خراب من نه گوتی به دا زمانی من ببری .. ته ئەم فیر
نه کرینه کو ئەم تشته کی د دی خودا بهیلین ته نی گوتی یه مه هه رچی د دی
هه وه دایه بیژن و نه فه شیرن ..

میر: کربه ئەو روژ چو ...! وه ره سه رپر . سه ری فی کوره ی بپه ...!!
«سه رپر دی هیته پیش به ل هه فاله کی میری دی خو نیزیکی میری کهت و بیژیت»

هه قالای میری : نه زبه نی قوریان فی به له نگازه ی تشته کی خراب نه گوئی به .
چه وادی تو سه ری وی بری ؟!...

میر : کچه نه فه شولا ته نی به نه وروژیت هر که سی بوو خو چوون ونه مان !!...
هه قاله که : من چویی خراب نه گوئی به ؟.

میر : سه بر وهره سه ری فی که ره ی ژی دگل یی دی بیره .. نهول پیش چافیت من
«بابا تاهیر دی ل قولینجکه کی شانویی هیته ژورو خو نیزیکی پیشی یا شانویی که ت»
بابا تاهیر : هه ی خودی کاری ته راست نه ټینیت .. مروقی خرابی ی چوجارا نابیته
زه لامی چاکی ی ... هه می خوشیت فی میله تی ټیکدان !!...

«میر دگل هه فالیت خو ونه وخه لکی د ناف شانویی دا د ناخفیت ..»
میر : یزانن دهنکه من گوه لی بیت ؟! نه زیی د خه ویم ل به رده نگه کی هه ستمه فه ؟!
«نه وکه سی وی دهنگی نه نجام ددهت هه میا دی سه ری کی کم !!

هه قاله کی دی : به لی قوریان . ته چونه مریت دیکه نینه ؟!...
میر : نه که ره هر که سه ک ل سه روان که سیته نه م سه ری دکه ین بگریته وه وار بکه ت
نه وانیش ل باژه ری دهرکه ن و میریت وان بکوژن و مالیته وان هه رفینن و ویران
بکن !!...

هه قاله کی دی : نه فه ژی فه رمانه قوریان ؟.
میر : به لی . فه رمانه . یاسایه . ټیگه هیشتن ؟!
«روناکی دی کز بیت»

فاوست و بابا تاهیر دی هیته ژورا شانویی داو نیزیک پیشیا شانویی
بابا تاهیر : نه ی بی ټول .. خودی کاری ته راست نه ټینیت .. چه واده ته ف خوشی و
که یف و شادی به ل فی میله ته ی دوور ټیخستن .
فاوست : نه ی مروقی پیروز .. من نه گوته ته نه زوشیم هه می چاکی یا ب هه رفینم و
ریکیت خرابی ی ل به ر خه لکی فه که م !!...
بابا تاهیر : نه ی بی میشک ما تو نزان ی ریکا خرابی ی یا دریژ نی یه وهریسی دره و
دهله سای کورته !!...

فاوست : نه ویا من دفتیت دی کم .. نه که رتوژی بی زیره که بی .. کاریت من ټیکده !!...
بابا تاهیر : ری یا راستی ی .. ریکا مروقاتی ی . ریکا چاکی ی د ناشکرا هه . نه که ر
خه لک خو بده نی بی گویمان دی ب سه رکه فن وه موو پیلانیت ته دی د بی سوډ ټن .
فاوست : تو بوخو هه ر فی زورنایی لی ده .. دی بیبی کا دی چه واده بیت .
«فاوست و بابا تاهیر یی ل پیشیا شانویی و شانویا تاری به . پاشی دی بیته

روناهی .. میرو هه څالیت وی کو هه میا چه کیت ب ملاقه و هه می د توندو توستن ،
میر : نه و مېز څیت د هنگ ژ مالا وان هاتی و بو کوږی خو گرین هنگوچ لی کرن ... ؟
هه څاله کی وی : نه زبه نی مه ل باژهری کر نه ده ری و تشقی وان تالان کرو ، خانیت وان
هه می هه رفاندن !!

میر : باشه .. دا که س نه شیت ل فهرمانیت من دهر بچیت ... نه وهک نه فیه دوماهی یا
وی ...

هه څالیت وی : به لی قوربان .. به لی نه زبه نی . فهرمانیت ته یاسانه !!
«میرو هه څالیت وی دی دهر چن و روناهی یا شانویی دی کز بیت . پاش دی روغن
بیته فو کو ژنه و میړه و چه ند زارو کیت وان د نفستینه کهک «دی ل خه و رابیته فو
هه وار کهت» . هئی . ماری . هئی ماری .. ماری نه زخارم !!...»

«دهیک و باب و خوشک و برایت وی دی هه سسته فو .. دی بیته هات و هاوار دی دارا
ب عهر دی دادهن و که نه هه وار ..»

- : خلاص نه کهن بکوژن !!

- : به زرنه بیت ، نه هیلن بره څیت !.

- : بکوژن .. بکوژن!

- : گازی جیرانا بکن .. دا هاری کاری یا مه بکن

- : نه ف ماره .. زوړی زه بلحه!

«هندهک مروف بجلکیت نفستنی دی هینه د ناف شانویی دا . گوپال و مهربیل و
داریت د هستی داو دی که نه هه وار ..»

- : بکوژن . بکوژن !!

- : هوشیار بن .. یی برینداره .. نه وهک ب په کی ل هنگو فو بدهت !.

- : دی لی دهن ب بیړکا ، ب دارا .. مهربیلا . ب گوپالا ..!

- : بزائن چه وای کیفیا را د هیلیت ..

- : بکوژن . بکوژن!

- : داره کی ل سهری بدهن . ده بیا سهری وی بهیته په قاندن نه وهک نامریت ..

- : لیدهن .. لیدهن !.

- : های عافره رین نازادی گوپالهک ل سهری داو ماره که کهت !!

- : دی سهری وی ب په رچغینن .. دا رانه بیته فو .

- : نی . نی . نی سوپاس بو خودی کو نه م شیان فی زیه مارهی بکوژین .

- : خودی کر ب چو زارو کا فو نه دا .. نه وهک ئاف هیرا نه دکه هشت!

- : ماره که کوړه ماریو له قا وی و تر پ په کن !.

«لوی دهمی زپته کیت میری ب چه که دی هیته د ناف شانوی د»

سهروکی زپته کا : نهغه کی خولی سهریو دهنکی خوده ریشانی !.

خودانی مالی : نه زبهنی نه م بووین !..

سهروکی زپته کا : ما هوین نزانن میری دهنکیته قه دهغه کرین .

خودانی مالی : برایی من . دی ب بینه نهغه ماره و ب هاری کاری یا جیرانا مه یی
کوشتی نه خودا مه خه لاس کهت !..

سهروکی زپته کا : کی دبیژیت هنگو نهغه ماره نهو یی کوشتی . به لکو نهغه رهفتارا
هنگول به روی هندی بیت داهه رمان و یاساپیت میری ل عهردی بدن .

خودانی مالی : خودی ژ ته رازی . ما تو نابینا خونیا ماری هیشتا هیشک نه بی به .
نهغه عهردو نهغه دیوار .. شوینا دارو بیکر و مهربیلا یا دیاره . بو تو باوهر ناکه کی !؟..

سهروکی زپته کا : نه نزانم . باوهر ناکم .. باوهری یا من چو بهانی به . ده بیبا میر
باوهر بکت !..

«سهروکی زپته کا دگل هه فالیت خودی خودانی مالی بهن و چنه ده ری .

«روناهی یا شانویی دی کز بیت»

«روناهی یا شانویی دی رهوشه نبیت و میرو هه فالیت وی د رونیشتی نه»

میر :- هوین د بیژن نهو دهنگل کیفه دهاتن و بوچی بوون !؟..

هه فالیت میری : نهو زپته کیت مه دی ناشکرا کهن و زانن مه سهله چی به !؟.

«سهروکی زپته کا .. دگل هه فالیت خو کو خودانی مالی یی ب جلکیت نفستنی د

پیش خودا پال ددهن دی هیته د ناف شانویی دا .»

سهروکی زپته کا :- نه زبهنی میر نهو دهنگو هه وارل مالای مروفه ی دا بوون !..

میر : کورو بی میشتک تو نزانن مه دهنگو هه واری د قه دهغه کرین ؟.

خودانی مالی : نه زبهنی نه م بو خود نفستی بووین . کهچه کا گه مالوک مه یا هه ی ب
گری و هه وارا فله ل خوهه ستاوگوئی : ماری نه زخارم ... ل به روی هندی نه م هه می
هه ستاینه و هه کره هه وارو جیرانیت مه هاتن تا مه مار گوشت ...

میر : کی دبیژیت هنگو مار نهو یی کوشتی !؟.

خودانی مالی : ماری ل مالا مه و خونیا وی هیشتا یا گهرمه !.

میر : کورو نه تو .. «دی ئیشاره تی بو زپته که کی کهت» هه ره ماره که بینه .. ئیره
دایزانین وهیه یان ژی درهوا دکت !..

زپته که : به لی قوربان :- «دی که ته غارول شانویی دهرجیت»

میر : کورو نه گه رهوسا نه بیت تو دزانن دی چ ل ته که م !؟

خودانی مائی : ئەزبەنی تو میری مە ی و تو هەر چی دبیزێ ل سەر سەری مە ی و دی ب
جی ئینین .!

میر : ئە و روژ چۆن کو هەر کە سە ک ب کە یفا خوشولا بکەت .. هە می فەرمان فەرماننیت
منن .. هەر چ ئە ز دبیزم ئە و دە بیا بگە هیتە ئە نجام و هیچی تر ...

دل وی دە می زۆر تە کە کە دی هیتە ژۆر کو مارە کێ پنی بی و ستویری ل سەر
دارە کی هە لگرتی و ئینا ژۆر

زۆر تە کە : ئەزبەنی . میری من .. ئە ئە یە مارە کە ..!

«میرۆ هە ئالیت وی دی هیتە نێزیک و میر ب داری د دەستی وی دا دی ماری
وەرگیریت و داگیریت ..»

میر : باشە . باشە .. ئە ئە مارە .. بە ئی بە لکو ئە ئە ل جیهاکی دی هاتبیتە کوشتن و هنگۆ
ئینابیتە د ئاف مالا خودا و کرپیتە هات و هە وار .. بووی هندی کوفە رمان و یاسایت من
بشکێنن ..

خودانی مائی : ئەزبەنی جیهی مە مار ئی کوشتی و جیهی خوینا وی خەلاندی و ئاخا
دیوار یا دیارە ئەزبەنی . ما دی چە و درەوا ل حوزورا جە ئابی تە کەین .. قوربان .!
میر : ئە ئە ناچیتە د میشکی مندا بە ئی دە بیا ئە ز بخو بجم وی جیهی بیینم ئە وە ک
ئە ز باوەر ناکەم

«روناهی یا شانویی دی کزبیت و پاش دی روناهی هیتە ئە کو شانو مالا کابرایە ..
دە یە ک و زاروک یی د ئاف شانویی دا درونیشینە زۆر تە کیت میری دی هیتە ژۆری و پاشی
خودانی مائی ول دیفدا میرۆ هە ئالیت خودی هیتە ژۆر »
میر : کا دی نیشا من بە دن مارل کیتە بوو ؟..

خودانی مائی : ئەزبەنی ئە ف کە ما من ل ئیرە یا ئفستی بوول دە می هە ستایە ئە و کریە
قیزی و گوئی ! ماری ئۆز خاڕم ..

میر : باشە مارل کیتە هاتی یە د ئاف مالا هە وە دا ؟..

خودانی مائی : ئەزبەنی ما ئە ز چۆ زانم دویر نی یە ل بانی کە تبت پان ئی ل بن
دەرگە می هاتبیتە ژۆر .. پان ئی د ئاف کۆنە کێ ول مائی هاتبیتە دەرێ . ما ئە ز چۆ
زانم ئەزبەنی ؟..

میر : ئە خیر دە بیا بزانی ؟..

خودانی میری : کۆرۆ تو بو هندی یی بی میشکی ول بە ر دە فی میری د دە یە ئە ؟.

خودانی مائی : ئەزبەنی میری ژ من د پرسیت و ئە ز ی پە رسفا وی د دە مە ئە

میر : ژ ی بگە ری باشە زە لام کا جیهی کوشتنا ماری ؟..

خودانی مائی : ب بیبە ئەزبەنی . مار هیتە هات و بوئی لایە ی چو و گە ریا ئە ئی لایە ی

وکیفه کیف د کر من و جیرانیت مه ب دارو گوپال و بیرک و مهربیلا مه لی داو کوشت .
میر : کانلی کیفه ...!

خودانی مالی ها نه زبیه نی .. نه فه جی دارایه .. نه فه جیهی بیرکی یه .. نه فه بی
گوپالایه .. لایه هنی مهربیلا فی کتی . ها نه فه خونیا ماری یه . نه فه زی پارچه کا
سهری وی یه یال فیره مایه فه ...!

میر : وه سایه .. نه فه دیار بوو کوقه له بالغاه وه یا کوشتنا ماری بوو .. به لی هوین نزانن
کو هه وارو دنگ بلند کرن قه ده غه یه ...?
خودانی مالی : نه زبیه نی . مار بوو زاروکیش به رامبه ر ماری چ بکن ؟ مار
دوژمنه !.....

میر : نه خیر هوین دا شین بی قه له بالغ و دنگ بلندی ماره کی بکوژن و نیش ناره حه ت
نه کهن و فهرمان و یاسایت من نه شکینن !.....
خودانی مالی : چه وا نه زبیه نی مار بوو ... مار دوژمنه .. زاروک ترسیان و کره
هه وار ...!

میر : هب تو ره یی، نه دبوو هوین بکنه قه له بالغ و هه وار ، ما هوین فهرمانیت من
نزانن ؟...

خودانی مالی : به لی قوربان .. به لی مروف دی چ ل زاروکا کت ؟.....!
میر : نه گه نهو زاروک ل فهرمانیت من ده رچن پا نه گه مه زن بوون دی چ کهن ...?
خودانی مالی : نه زبیه نی . قوربان .. نه زو زاروکیت خو قوربانی ته ببین ... چ
فهرمانه کی بکی نه م دراوه ستاینه !.....

میر : «دی گازی که ته هه فال وزپه کیت خو» :- وهرن .. ل بهر کوشتنا ماری بوون و مه
زانی نه و تشت بی راسته ... ل بهر وی هندی فهرمانا سه برنیا که سی ل فی مالی
نادهین . لی پا نه و دشیان ب بی دهنگی ووی ماری بکوژن ووی قه له بالغی نه کهن دا نه ز
توپرهیم و سهری من ب نیشیت . ل بهر فی هندی ده بیا خودانی مالی د گه ل زاروک و
هه می جیرانیت خول با زهری مه ده رکه فن و خانیت وان بهه رفینن و ویران کهن دا
قوتابخانه کا فیرکرتا بی دهنگی ی ل جیهی مالیت وان نا فا کهن !.....
«شانوب هه می فه دی تاری بیت وروناهی یا هو لی دی هیته فه ...»

۱۹۸۷ - ۸ - ۸

به يتا کيچا

* عبد الرحمن طيب بامرنی *

بی گومان توری مه بی کوردی چ گول نه هیلاینه لناف
باخچی خو نه چاندین ، وچ هه فش نه هیلاینه په زی خو
لی چه راندی، هه ر وه کی هه می که س دزانن توری مه
بی کوردی چ پلا ژ توریت بیانی کیم تر نینه وچ گول
دناف چ باخچا را نه هیلاینه هه که بینهن نه کربیتی ...
ئینجا براینو ته م ژی دی ئی گولی ژ باخچی توری
کوردی که ین و دی پینش کینشی هه وه که ین هه ر چه نده
ته م نزانن کونافی وی که سی چی به ته وی ته ف گولا
هو یا جوان دناف باخچی توری کوردی دا چاندی ، بتنی
یا ته م دزانن گوله کا گه له کا هیژایه و خه لکی د
کینشیه خو ، و بینهنه کا گه له کا خوش ژی دهیتن ...
و ته ف گولا هو یا جوان و بینهن خوش به یته کا
کینچایه و یا بکینچا هاتی به گوتن ، کو هه ر جمه کی
مروث بچیتی و بره قیتی کینچ هه ر بی بدویف مروثی
ته ...

و نه خاسمه هه که مروڤ ښی به یتۍ بخوینیت و هزره کا
 کویر تیندا بکه ت ، دی گه له ک تاژی چن و دی گه له ک
 رامانا ده ت ، و دی ناڅۍ خودانۍ وی ژۍ نیزیک که ت ...
 لبه راهیۍ ته م دی خو به رده نیه دناڅ ښی به یتۍ
 دا کا ته م چ به لگا نابینن ناڅۍ خودانۍ به یتۍ دیار
 که ین ...

لدویڅ خواندنا مالکینت به یتۍ و گه ریا نا هوزانځانی
 هه می لره خ و دوریت گوندۍ بامه رنۍ نه وه کی ځان
 گوندا - دوکه ری - ئاڅا مه زن - هه مزا - هه سن پیرکا
 - باسه رنۍ - ته ره دنا - به رواریا - ئوره - راځینا - ...
 و لدویڅ بو چودنا به یتۍ بخو دبیت یا حوسنی بامه رنۍ
 بیت به لی مه چ به لگه نینن کو بیژت یا حوسنی یه ...
 یا دووی لدویڅ چودنا رامانا به یتۍ په .

هوزانځانی مه گه له ک بی زیره که دڅه هاندنۍ دا و
 هزره کا گه له کا جوان یا دسه ری وی دا لڅلځۍ ...
 چنکووی یا دیار کری هه که مروڤ هزره کی ژ کینچی
 بکه ت و ژ کینچی بترسیت و کینچ هند یا بچویک کو مروڤ چ
 هزارا بونه که ت ، هه تا کو له شی مروځی حرۍ دکه ته
 پرسک ، پا مروڤ بو مرنۍ چ بیژت ، و هه کومروڤ دمريت
 و دچيته به ر ته مری خودۍ ته عالا .. مروڤ دی چاوا
 به رسڅا وی ده ت و بکیژ ره نگی یان ، هه کو مروځی

کفن دکه ت و مروقی دکه نه دوی قه بری ره ش و
تاری دا و نه که س لده ف مروقی ...

« به یتا کینچا »

که لی خوشک و برا
حازر بن لقان درا
هه لکه ن شه مال و چرا
گوه بده ن به یتا کینچا
جاره کی چوومه کاروانی
چوومه ماله کی بمینهقانی
چه ند کینچیت گوندی هاتن خانی
حه رام بیت هه که وه کری بخوم نانی

ژ ویری ره قیم چوومه دوکه ری
کینچیت کوم بوین لسه ر بیده ری
نیکلی وان تیژه وه ک خه نجه ری
نه ز ژویری ژی کرمه ده ری

ژ ویری هاتم سه ر ئاڤا مه زن
به ری خو ده می کینچیت د دویف من دا دبه زن
شاخیت وان لبه ر من بو نه بزت

ژ ویری هاتم هه مزا مالا ناغایی
کینچا لسه ر من کره تبایی
حه رام بیت هه که من پالا خودایی
ژ ویری هاتم هه سن پیرکا
وه فدیت کینچا کوم بوت لهن تهیرکا
به ردا بدویف من فه هه تا سه ری زیرکا

ژ ویری زفریم بامه رنی
کینچا خودا گلکه نی
وه عده بی زادی نه خوی ژ له گه نی

ژ ویری چوومه نه ره دنا
کینچیت سویند خون بمال و ژنا
نه م وه نه که ین بچی یه چ شکه فت و کونا

چوومه ناڤ به رواریا
کینچیت دکه ښ یاریا ..
به ری من دا هه کاریا
ژ ویری چوومه ثوره

من دیت کینچیت وان گه له ک بی توره
هه چیا من گوتی چاوانی
د گوته من زوی بوره

پاشی چوومه مالا بیتاری
من پالا خو دا دیواری
کینچا دگه ل من کر نه یاری

چوومه ئورسانو راقینا
کینچیت سویند دخون جه می دینا
تو نا نفی لناف نفینا

ئه فه هه می مه گوتن لسه ردنی
ئه ر کینچا
پا تو ج دبی ی بو مرنی
وه ختی مروڤ لکفنی دپینچا

و مروڤ که ن دقه بری دا
ه ده ن ب ر ئارپینچا

ئینجا برانیو هوزا نفایت مه چ کانیک نه هیلاینه مستا

خو لی نه دای و هنده ک ئاڅ ژئ نه څه خاری ...
هه ر وه کی هوزا نڅانه کی بی دی نه څ مالکا
هوزانی څه هاندی ...

مریشک و مینش
قه ره چ و پینش
طه رینن نو د دل ئیش
هندی مروڅ پاڅوت
ته و دی هه ر هین پینش
یان نه څ مالکا ژیری ته څا ب ریڅی یت فیلبار
هاتی په څه هاندن ...

هه ر یڅی ریڅی
سه باب خودانی کیڅی
چ حنیر کر ل نشیڅی

څینجا برانیو هوزانڅانیت مه دوو چوپچک بښک به رک
کوشتینه ، چوپچکا ئیکې ، رامانه کا تایبه تی یا ددلی وی
دا ویا دیار کری و یا دووی ، بترانکی هوزانیت خو
نڅیسی نه دا خوننده څان بخو زه وڅه کی ژئ بینیت ...

تيپيني :-

من نه ٿ به يتا ڪينچا و هه ر دوو مالڪيت دي ژ زار
ده ٿي

مه له طيب وه رگرتينه ڪو بابي منه .. و بابي من
خه لڪي گوندي بامه زني يه و نوڪه ڙي ٿاڪنجي يه ل
دهوڪا داسننيا ...

و نه ٿ به يته ل. ۱ - ۴ - ۱۹۸۷ من نقيسي به و ژ
هينگي وه ره لده ف منه و داخازا من به لڪي نه ز
بسه رو ڪانيا وي جوڪا هويا زه لال بڪه ٿم

..عبد الرحمن طيب احمد

اتحاد ادباء الاڪراد /

شانو نامه ی یه ک په رده

* غفور صالح عبد الله *

مه مه ند

يان

نه وديوى كاره سات

* * *

كاره كته ره كان

XXXXXXXXXXXX

* به يت بيژ *

* مه مه ند *

* خاله هيمه ت *

* چاوره ش *

* عه و له خيل *

* سى منداډ *

* چه ند كه سبنكى تر *

(شانو تاريخه ، زه لى و بوډلى كومه له ژن و پياوړىك ذيت بانگى منداډه كانپان
ده كه ن)

ده ننگه كان : مه مه نده شيت واز له مناله كان بينه ، سه ر گورشته ي پروپوچيان
بو مه گيره وه . . مه مه نده شيت . . مه مه نده
شير . . . شي ، شي . .

ده ننگي منالان : ده ي مه مه ند گيان ، گوزانيه كه ي وه يسه و چاوده شمان بو بلي . .
ده ننگه كان : هه تيويته ، گوجيله سه گينه ، به س دووای كلاوي باپردو بکه ون .
ده ننگي منالان : نا دايكان ، نا هاوكان ، تو خوا ده به مه مه ند بليين يا گوزاني
وه يسه و چاوده شمان بو بلي . .

ده ننگه كان : هه تيويته ، گوجيله سه گينه ، به س دووای كلاوي باپردو بکه ون . .
ده ننگي تر : نه گه ر كلاوتان به ر «ها» كه وت خوئان به ر شه قی ده ن ، تا چاكت
«ها» ده پيات . .

(هه موو ده ننگه كان تينكه ل ده بن)

(به له تشكېنگ ده كه وينته سه ر به يت بهژ له سووچنكي شانوه)

به يت بهژ : (هه ر خویشی ده ووی مه مه ند ده بينی) بی ده ننگه بن ، خه لکینه
بی ده ننگه بن . . . نه م گونده ی مه مه ند ده شی به گشت واتاپه كه وه گوند نه بی ،
له وانه به شارينک بينت ، يان کيشوه رنک ، يان وولاتينک بينت . تيمه ش به گوندي
داده بينن له به رته وه ی رووداوه كان به سفتی و چروپری و تينکسراويه وه شوين
وه وتی خوئان بکه ون ، هه روه كو نيگارنكي ته شكيلي له چوارچينه كه ي دا خوی
بنوئنی ، نه گه ر نه م گونده له سه ر له ته كاغزينك ته خشي ي بکيشين ، نه وا به كسه ر
له وينته ی مارنكي كوله پنه ی نه ستوو ده چي . .

(ده ننگي قاسبه قاسپی ره وه كه رنک)

به يت بهژ : (زه رده خه نه په ك ده يگری و هه ناسه په ك هه لده كيشی)

گونده ی مه مه ند ، كومه له شاخنكي سه خت و سه ركه ش له دوورو نزيكه وه
گوپنچه يان داره . . بگره ته نانه ت هه نديك له خانويه ره كانيش كه وتوونه ته سه ر
لوتكه و پال و هه لديره كانه وه ، ياخود به لاپال و لينواره كانيه وه شونډ پوونه ته وه
(وينسكېنگ ده كا) نه و خانويه رانه ش به چه ند توله رنگاي سه ختی ييچاونچ
به په كه وه لكاون . . دوو روويار ش گونده كه ی مه مه ند ده كه نه سي به شه وه . .
په كه م روويار له روژه لاتيه وه هه لده قولی ، كه سه رچاوه كه شي چه ند وورده
كانياونكي ژير كه پكه شاخه كانه . . رووياره كه ی تریش له روژئاوای باكوربه وه له
دووتوی چيا هه زار به هه زاره كانه وه هه لده قولی (ده ننگي خوږه ی تاو ديت ، به يت بهژ
به هه ردوو ده ستی وه كو بيه وي رووخساری بشوزی ، سه روچاوی خوږی داده پوئنی ،

له پاشان هه ناسه په کي سارد هه لڼده کينشي (هه ردو رووباره که ش به چه تد
 جوگه له په ک به نيرو گونده که ي مه مه ندا په ل په ل ده پنه وه .. پاينه ثاوي
 جوگاگانش له که ل خويان دا ده ردو که سه رو هه زاران دلشکاوي و نه ټين و نه شقباري و
 ناله ي برسپه تي خه لکي گونده که راپنچ ده نکه ن . به سه رانسه ري زه ريساو
 توقيانوسه کاني جيهان دا ده نگيرن .. (ونسکينک ده کات ، ده کوبلي سل له
 شتيک ده کاته وه ، ثاوي نه م لار لاي خوي ده داته وه .. نوخونينک هه لڼده کينشي)
 نه وه ي دانيشتواني گونده که ي مه مه نده ، زوزبه ي جوتيارو پاله و شوان و گاوانن ،
 به شينکي که ميان به پسنه دوژي و کلانش چنين و کړي گرتنه بيه وه خه ريکن
 (ونسټيک) .. ميژووي دامه زړاندني نه م گونده زور کوته ، ياخود زور نهينيه و
 دوژمنه کاني خه لکه که ي ده خن نه گومان و پاراپه وه .. هه ندي ده ټين : چه ند هه زار
 ساليک به ر له دايک هووني مه سپح بړه خيښکي کونچه ري دروستيان کردوه ، که
 نه وانيش له ده ورهيه رينکي دوورپا خويان که پاندوه ته ټيره .. که رچي له
 ديززه مانېشه وه تووشي که لينک وه يشوومه ي روژگار هاتوه . سه دان جار له ژړ نالي
 نه سپي رومه کان دا پليشا وه ته وه ، يان له لايه ن بڼه چه کي - کوزش - ه وه ژيرو
 ژوو کراوه ، ته نانه ت هولاکونش خوي پي تاقی کړوته وه . به لار نه م له روژگار زور
 چاوقايم تر بوو .. هه ر به ناوه داسي ماوه ته وه ، خه لکه که يشي هه زاران وه چه و
 نه وه يان خستوته وه و باوباپيراني خويان - يادنه کردوه

(تاريخي)

مه مه ند : (رووناکي ده خريشته سه ر ، پالي لي داوه ته وه ، شپه وېره ي له به وه ،
 چه مه دانيه که ي له ده وري ملي ټالانئون ، وه کوبلي ي رووي ده مي کردوته که سينک .
 يان کومه لي که سينک و گوزاني ده لي) :

ناسکه کان گه رميان به ر به وه لايه

وه يسه کوزراوه و ده ننگگ بېرته و نايه

له وساکه وه چاوه په ش بو سه رکاني و ناو

ده ننگي شه ده و له نجه و لاري نايه ..

به گوزي وه يسه سويندي خواردون

تاوه وکو تينگرې نه وجه واناني گوند

توله ي نه که نه وه له گشت شورباخوړو ناغايه

(رووناکي ده خريشته سه ر چاوړه ش ، له سووچنکي شانوکه دا هه لس وکه وتي شيتانه

ده کات)

بۆ لازىمكى تر سۆزىمى چاۋانى ھە ئىنايە .

ئاي بۆ خۆم ، بۆ سوارچاڭكى مە پىدان

بۆ پىللىڭك و بە چىكە شىنرى كىۋان

بۆ سە رو مىشكى ى لە خۇنن گە وزاۋ

بۆ لاشە ى بى سە رو شۇنن نىۋراۋ

(چاۋرە ش رۇن دە بى ، خالە ھىمەت لە جىنگاگە ى ئە و پە يادە بى ، رۇوناكى دە خىتتە سە ر)

خالە ھىمەت : (گۇپاڭىكى بە دە ستە ۋە يە و ، خۇنى داداۋە تە سە رىە ۋە)

مە مە ند بە پانىت بە خىر (مە مە ند رادە چە نى و ئاۋرى

لى دە داتە ۋە و ، بە بى پا يە خىە ۋە سە ر دادە نە ۋىنى)

چىبە دە ئى ى دىسان دلتە نكى پرزە ى لىت بىرۋە ،

گۇنم لە دە نكى گۇزائىت بۇ . ؟

مە مە ند : (بە كزىە ۋە) خالە ھىمەت بە خىر ھاتى . .

چى بىكە م مە گە ر

چارۋىار بە گۇزائى دە رۋو كە سە رى دە رۇنم بە پا پىدە م . . بە

خىر ھاتى ، بە چاۋان .

خالە ھىمەت : مە مە ند ، دە نىڭك خۇشە كە ى چاخى جارانت ھە رماۋە ، و .

خۇزگە م بە و رۇۋانە ى كە ھىشتا - خە زالى - لە تارادا بۇ ، ھە موۋ

رۇۋى بە دە نىگە خۇش خوانە كە ت بە پىتى ۋە پىسە و چاۋرە شت بۆ

دە گۇپراپنە ۋە (ئاھىڭ ھە لىدە كىشى) ھە زم لە چا يە كى خە لىسى

بە پانىت ى دە ستت دە كە م .. ئە گە رچى ھە ن چا ى دە ستت ناخۇتە ۋە ،

ئاي بۆ ئە و رۇۋانە ى كە تو كە لە مىزدى گۇند بۇۋى و ، ھە ردە م

چا يىخانە كە ت سىخناخ بۇۋ . ئە مىنستاش شىتى بى سە رو شۇنى

خە زالى .

مە مە ند : لە ۋانە يە دە رگارى چا يىخانە كە ش مۇزكە م . ئە نىجا دە م بىگرنە

قوتە ۋە ، تا بە ھىمە تى مە شا يە خ و پىساۋچاكان دە رگاي بە زە بىسان

لى بىگرنە ۋە . .

خالە ھىمەت : (دە نكى تىڭدانى چا ى دىت) دىسان چى قە ۋماۋە مە مە ند .. ؟

پان شتىڭ بۇۋە ؟ پان ئە ۋە تا ۋە رۇ بۇۋى و دىسان دە تە ۋى

سه ری خوت هه لگری . ؟ ! (ونستیک) دیسان نه خه له تابی
 وایکه ی . . چونکه سه رشینی ئاوا په ژیوانی له دووایه . . توو
 نه م گونده جمن ، به بی یه ک هه لئاکه ن (به گوباله که ی خه ت
 له زوی ده کیشتی) ته نانه ت ته یرو توویش هه ر بو
 جینگایه ده که ریته وه که به که مجار تیندا سه ری له هیلکه
 جوواوه . .

مه مه ند : (به هه ناسه ساردیه وه چ زه وی و خاکینک هه یه سه رکه ودانی و
 سه ره لگرتنم له نامیز بگری . . ؟ چ زه وی و خاکینک ده توانی
 هاژی رق و تووپییم بگریته خوی ؟ چ گوندیک هه یه له سه ر
 روی زه وی ، وه کو نه م گونده قه تماغه ی برینه کون و نویه
 کانم ساریژ کات ؟ چ ئاوو هه وایه ک ده تسوانی سنگی پر
 ده ردو که سه رم ئاسوده کات . . ؟ (بی ده نگی) . به لام .
 دواي خه زان ئوقره م له به رپراوه ، به خوم ناگرم ، وه کوبلی ی
 یه کینک پیم ده ئی هیشتا خه زان ماوه و ده بی بوی بکه ومه
 که پان . .

خاله هیمه ت : کوپم مه مه ند ، داساکن ، چی ده که ی ، نه مه چاره نووس
 ناخو به ره و کویمان ده بات ، بره ک پشوق هه بی . .
 مه مه ند : خالی هیمه ت ، توش ته نها کومه لیک بیره وه ری و سه رگورشته ی ،
 ده سه پاچه یت و هیچت بو ناکری . . هه رکه داده نیش ده بیته
 سه رگورشته ی کاره ساتی جه رگبرو پیاوکوشتن و مال ویزانی ی . .
 له دلی خوت دا ناوی کومه ئی سوارچاک و جه وامیزو که له
 میزدت شاردوته وه . بی ته وه ی شتی نه نجام بده ی . توش ته نها
 به فرمیسک که سه ری ده روونت ده شویته وه . .

خالی هیمه ت : (به ته وه سه وه) نه وه ی من دیومه سه ری منالی به ره مه مکه
 وستی ده کا . . به کوله مه رگی ی که یستمه ئیستا که (ناهینک
 هه لده کیشی) کوپم به خوی زور له خوم بینزارم ، ده بی
 له مه وباش چ خوشیه ک ببینم ؟ .

مه مه ند : (ده ستیک به ردینه ماش و برنجه که په وه ده

هینئ (دیسان ده لئن

شه کرو جا ده ست ناکه وی .. خو منیش هیزو

گورونکی نه وتوم

نه ماوه تازه به تازه پیل کاری بکه م ، له لای خه لکیش به قایه کی
نه وتوم نه ماوه ، تازه دنیا له باروو داری خوی نه ما ، مه مه ند
نيسنا مه مه نده که ی جاران نیبه ، مه مه ند شینه ، ده بی هه موو
که له مېرديه کی جاران بڅه مه ژیر پیته وه ، ده ست له هه رچی و
رچی گوند پان بکه مه وه ..

خاله هیمه ت : تو هو ، دیسان به یته که ی بله به (به زه رده خه نه وه) گوی ی
مه ده ری خودا به خوی هه موو شتی چاک ده کا .. (ده نگي قاسپه
قاسپی که و دیت) . روژگارنکی تووش و بی فده ری ، تا نه و روژه ی
مالئاوایی له دنیا ده که ی نازانی به چ ده ردی سه رده بیته وه ..
بنیاده م هه ر له ترس و دله کوتی دایه .. به خوا بنیاده میش هېچه ..
له وانه به میشینگ پیخاته گیانه لا .. که چی ته ماشا ده که ی که ساینک
هه ن وا ده زانن یتیر دنیا ناپرته وه ، به که یف و ماشای خویان
زولم و زوژ ده که ن ، به زه بیان به هاوخننه که ی خویان نایه ته وه ،
نه وه - عه وله خیلی - له مه ر گوندی خومان ، هینشتا له سه ر کرده وه ی
باروپیرانی به رده وامه ، ده بینی گنجه ل له و چاوپه شه شیت و ویت و
هه شبه سه ره ده نالیتنی .. !

مه مه ند :

هه ر باروپیرانی نه ویش بوون وه یسه یان به

زوژ له خویننه که یان دا ده زی ..

گوشت دا .. زولم و

نی ی ، خوا هه قی بزنی کوئل به سه ر بزنی

خاله هیمه ت :

شاخداره وه نایه ئی .

خاله هیمه ت ، هه رچی به سه ر مرو بیت نه

مه مه ند :

دینئ . هه ندئ شت هه ن من قه ت باوه رم

قلی خوی به سه ری

چاره نووس و به خت ، نه م کسانه بنیاده م

پیان نیبه ، نارچه وان ،

خوی دروستی کردوون ..

خاله هیمه ت :

(به تووپه ییه وه) مالینکت له وه ته ی خه زال

تویش زوژ زه ندیق بووی (رووناکی له سه ر مه

به و ده رده چووه ،

لاده چی و به یت بیژ ده رده که وی)

مه ندو خاله هیمه ت

به يت پيژ : له وه ته ی خه زالې بې سه رو شوئنه ، گشت به
 يانپه ک ده چوتپه سه ر په کيک له روپاره کان ، به ټاوه سازده
 که ی بې ټوقره یی ده روونت فينک ده کرده وه ، ده م و چاوت ده
 شت ، په لجه شت بسو به رده رگای چاپخانه خه مباره که ت ده که راپته
 وه ..

نه ویش چه ند سألنکه به میچه ډاکه وتوو دیواره ته پیوه کانپه وه ،
 هه ناسه ساردیتی پینچاوه ته وه و، کردویه تپه نهینه کی مه زن و بوته
 دالده تیش .. (وینستیک ده کا) رووه و ریزه کپوه کان هه لده ترووشکای،
 خوت گرموله ده کرد، نه ژنوز کانت ده کرده له نگه ری سه ره کاسه که ت،
 فزه ت لپوه نه ده هات ،هه روه کو چاوه پروانی گوی گرتی سه مفوتپه کی
 (شوپان) بکه يت ، بو قاسپه قاسپی ره وه که وه ی ده مه وپه یان
 گوی رایبه ل ده هووی ، نه م چاوه پروانپه ش خه مینکی تازه ی
 ده کرده سه باری کلولیت .. چونکه نه وره وه که وانه ش له وه ته ی
 خه زالې بې سه رو شوئنه ، سه ری خوښان هه لگرتووه ، چپتر به قه ره ی
 نه م گونده هه شپه سه ره ی مه مه نده وه نه هاتوون .. هه ر چه ندت
 ده کرد نه م نهینه ترسناکه ت بو نه ده دوزرایه وه (بې ده نگي) ..
 نه و سه رده مه هه ر له سه ره تای به هاره وه ، تا پایزینکی دره نگ
 له کازپوه دا هه ردو کتان به وه م قاسپه یانه وه ده ستان له که رد نی
 په کتر شل ده هوو ، چوست و چالاک خوتان ده پینچانه وه ، تا له به ر
 تیشکی روژنکی نوی ترا په وه به ته مه نی و ژپانی خوش به ختیتان
 بده ن .. (وینستیک) که رهاتپایه هه چ په یانی په ک مارشی ده نگي
 نه و ره وه که وانه نه بووایه ، تا چپشته نگانوکی دره ننگ له خه و
 پانه ده هوون . گشت کارویازیکتان دوا ده که وت ، نه که رچیش نه م
 خه لکه گیژو ویزه ی گونده که تان قیزیان له که و ده پشته وه ، له
 به رته وه ی ده لین بالنده په کی گزیرو خاپنه و ، هوژه که ی خوی
 ده خاته توزی نیچیره وانه کانه وه .. به لام تو نه م به يت و بالوزانه ت
 پشت گوی خستپو .. نه مانه یش وه کو به يت و بالوزه زوزه
 پووجه له کانی تر ، که به رماوه ی روژگارنکی به سه رچوون ..
 قاسپه یانت خوش ده ویست ، به گشت ټاوازه سه مفوتپه کانی دنیات

نه ده گزپه وه .. خونده كه تان به ده نكي . توكسترای ته وان تاوه دانه .
 پوونده ته نيشانه ی كوئنه ده رایه تی ته م ده وروبه رو چیا سه ختانه ..
 زوزجاریش ده تووت : پاک نادریته ده م پیسه وه ..
 (به یت پیژ وون ده بی .. چاوره ش به هه لس وكه وتی شینتانه وه
 ده رده كه وی و رووناکی ده خریته سه را)

چاوره ش : (له مه مه ند نزیك ده ینته وه) مه مه ند ، كاكه
 مه مه ند ، ته ری خه زال هه ر نه هاته وه .. نه ی كه ی دپته وه
 .. ؟

مه مه ند : (چاوی پر ده بی له فرمینگ له تو كلوئتر خه
 به سوز) زاله .. (موسیقاپه کی
 خاله هیمة ت : (رووناکی ده خریته سه را) چاوره ش خان ، ته م
 له چیه ؟ نه قامه تازه ید ت

چاوره ش : ده لی ی چی چی چی ؟
 خاله هیمة ت : (له چاوره ش وورد دپته وه ، له ته وقی سه ره وه
 ته ماشای ده كات) ده لیم ، ته م نه قامه چیه
 به ك ته ل خوت رازانسوته وه .. ده لی ی
 به سووکی ده چسی
 (به زه رده خه نه وه)

چاوره ش : (به ده وری خوی دا ده سووپته وه و ته ماشای
 به ر خوی ده كات) خاله هیمة ت ، جوانم ؟
 جل و به رگه كه ی
 جل و به رگه كه م
 جوانه .. ؟ .

خاله هیمة ت : (به زه رده خه نه وه) په ح په ح ده لی خه
 رامانی چینی ..

چاوره ش : (تووړه ده بی) نا كالتهم بی ده كه ی توش
 (به خوندانه وه) نا ده مه وی لاسایی ناغاژن بكه مه وه (خاله
 هیمة ت و مه مه ند بی ده كه نن) ..

عه وله خیل : (رووناکی ده خریته سه ر ، هه ناسكه هرکینه تی) سلاوتان لی بی ..
 (كه س وه رامی ناداته وه .. به تووړه بیه وه) چاوره ش ته وه تو

لیره ی .. !؟ دایکه کت و کویره کت به شوینتا ده گه پئی باغ و
سه رچه م و قوژینی ناوایی نه ما به شوینتا نه گه پئی ...

چاوره ش :
خاله هیمه ت به دوعا ، مه مه ند گیان مائشاوا
خه زال له ریگایه (ته ماشایه کی عه وله
خیل ده کات و تفینک
خیل ، عه وله خیل ،
گنیل ..

عه وله خیل :
(تووړه ده پئی و ، له به رخویه وه) ده پئی نه مه ت
له بن پئی ده ریښم
وله خیل وون ده بن)
مه مه ند :
(رووناکی ده خریته سه ر ، به ده م گورانیه وه)

:

ناسکه کان گه رمیان به ر به ره لایه
وه یسه کوژراوه ده ننگه پرنه و نایه
له وساکه وه - چاوپړه ش - بؤ سه ر کانی و ناو
ده نگی شه ده و له نجه و لاری نایه
به گوړی وه یسه سویندی خواردوه
تاوه کو تینکرای نه وجه وانانی گوند
تولگی نه که نه وه له گشت شوریا خوزو ناغایه
بؤ لاونکی تر سوماي چاوانی هه لئایه ..
نای بؤ خوم ، بؤ سوارچاکی مه یدان
بؤ سه رو مشکي له خوین گه وزاو
بؤ لاشه ی پئی سه رو شوین نیژروا .. (وون ده پئی)

به یت پیژ :
(رووناکی ده خریته سه ر) مه مه ند ته نجاش ده

تووت :

کوپړه کانم ته م ده ورویه ره هه رت و هه لږره ، چه نده ها که له
کینوی و به چکه شیری گلاتدوه .. ته م ده شت و دول و نساړانه گه لینک
وه یشومه ی میژووی تووش هاتوه .. به ته نئ کاره ساتی دلته زین
و ناوی گه وره پیاوانی نیشتمانپه روه رو خوقروش و خانیه کانی
تومار کردوه .. به لأم ته وانسه ی له دلی چه ندانی وه کو نیمه دا

نووسروان ، میژوو وه کو تافره یکی بی وه فا پشتی لی کردوون ولچی
لی هه لقورتاندوون.. (وون ده بی) ..

عه وله خپل : (مرو موجه) به پانیت باش مه مه ند ...
چپیه بیستومه ده لین ده ته وی چاپخانه که ت موزکه یت ؟ نه لجا چیت له
ژیر سه ر دایه ...؟ مه مه ند : (به بیزاریه وه) عه ول گه رت له گه رمان
لاده . خویمان که م

ده ردمان نبیه (ده نگی ته ق و توقی پیاله حیای دیت) به راستی
عه ول ناغا تاقه تم چوو (به هه ناسه ساردیه وه) .

عه وله خپل : (به ته وه سه وه) نا .. نا .. دیاره وه زعت
باش بووه و ده ته وی پاره یه کی زوریشته
مه مه ند : نه ی هه مووتان به شینم ناو نایه ن .. ؟ ئیتر
شینت چون ده توانی پاره پینکه وه نی .. ؟ عه ول ناغا له خونم
بیزارم و تاقه تی تویم نبیه ، هه شی توتمان به سه ر.. (رووناکی ده
خریته سه ر سئ چوار مندال ، ته ماشای عه وله خپل ده که ن و ده ده
نه فاقای پینکه نین)

مناله کان : مه مه ند ده مانه وی به ده نگه خوشه که ت به
سه رهاتی وه یسه و چاوړه شمان بو بگپړته وه ..

منالی (۱) : مه مه ند ، راسته ده لین چاوړه ش له سویی وه یسه شینت بووه ..
منالی (۲) : ده ی تو خوا مه مه ند پومان بچرکینه ..

منالی (۳) : مه مه ند بیستومانه دیسانه ده ته وی سه ری خوت هه لگری .. ؟
مه مه ند : (گه رووی پر ده بی له گریان) چی بکه م نوقره م لی براوه ..

منالی (۱) : (به کزیه وه) نه ی ئیتر کی یه گورانی داستانی نه وینی وه یسه و
چاوړه شتمان بو بگپړته وه ؟

منالی (۲) : ئیتر کی ده پښته مایه بی شانازی گوڼده که مان ..
مه مه ند : (ده ست ده خاته په نا گوئی و گوزانیه که ده لی)

نه سپی سواره ی هه میدی دووای براپوړه
پاشان پونستال و به رگه په کی ټینگیره کان
به شونیا له م ده ورویه ره گیر سابوړه

که وتنه مله قوتی ټاغاو شوزباخوزه کان
 ده ست له سه ر نیزه پوون بو شارو گوندان
 چه ندان پیاوچاک و به خام سه رگه ردان کران
 چه ندان گوندیی ره ش و روت ده مردن له برسان ..
 به لأم وه یسه ی تینکسمرای کوږه جوتیاری هه ژار
 برژاوی ، هه لفرچاوی به ر گزه ی گه رمیان
 ته گه رچی چاوه شی ناموزای نه وینداری بوو
 کاتی څه میش ده بیته وولای له دل ټاشقان
 جوانی شوخترین نامزه ت تام و بوی نامینئ
 ده بیته هه ناسه ساردی و تروسکه ی بیزاریی
 بویه وه یسه که وته کیوان .. (وون ده بی) .
 به یت بیژ : بووه هاوده م و هاوسه ری ټاسکه و وه حشبان
 تاوه کو بسئ ټته وه کوټه ی گوندیان
 له بری ټاسکه و ک له کینوی و سووچه رو به راز
 ده یکرد روای ټاغاو شوزباخوزه کان
 ته می خواری کردن ، کردیانیه کوونه وه ..
 به لأم به یانیه ک بوو له شکری نووری پاشا
 ټابلوقه ی گوندی دا
 بووه ناله ی مه تره لوزو قیژو هه را
 به لأم ده سته ونیشانی سه عه ی سه گی سه را
 گرلی که له میزدی و جوانی وه یسه ی پینکا .. (وون ده بی)
 خاله هیمة ت : (رووناکی ده خرینته سه را) جینگو وینا وین نه ما له ژیر
 نالی ته سپی شوزباخوزه کانیان نه نالینئ
 گازی پشتی گوندیه کانی ته م ده وویه وه
 بووه شونین داغمه ی لیس و نیزه یان
 کیژو ټافره ت نه ما ده یانچار به رگی ره ش
 نه پووشی ، ټافره تی پاکیزه نه ما سینخی ده م و لچی ته م
 گینچه لاویانه جوانی ی نه پرووشینئ .
 مه رو مالأت نه ما ژه هراووی نه که ن ،

پیاوچاگان ده ربه ده رگران ، منالیان له به ر دایکان هه لده گرت و تووپیان ده دایه به ر
سه گه پولیسپه کانیاڼ(وښتیک ده کات)خاتوبه ره نه ما ویرانی نه که ن

مه مه ند : (رووناکی ده خرنه سه ر) به لام هه ر زالمیک

وه یسه کوږه جوږیاری ټینکسمر او ، هه لقرچاوی

سوار چاک و هه لوی کینوان ، نه گه رچی

ده زگیرانی هوو .. چاوره شی ناسوژای

به لام هه رکه خه م له دلی ناشقان ده پښته

نافره ت تامی نامینتی جوانترین نافرته ده پښته

پوڼه وه یسه که وه کینوان ، تا توڼه ی هه شبه

تاغاو شوږیا خوزه کان . ساله های سال هوو

وه حشیانی ده شت و کینوان ، قه مته ری کرده

ده ورویه ره ناهیان وه به ر هاته وه ، توخونی سه

(به خه مباریه وه) هه موږ شه وی وښه یو گوند

له گه ل چاوره ش ده مایه وه .. ده هات و تا به یانی

(به تووږه ییه وه) به لام تاغاو شوږیاخوزه کانیاڼ ،

شه وانه ی وه یسه یان زانی هوو .

تاغاو شوږیاخوزه کانیش یو هه ل ده گه ران ،

پوڼه له مه پ میری به ناوی چه ته پی و دزی

قوویان کرد به شاران دا .. به د ناویان کردو

(به سه و سوږمانه وه) تا .. تا .. هه ر خونیش له

له گه وږه پیاوڼی ټینگلیز ده برن ، ناوی منجه پ

نه ستوو ټو پالی وه یسه (مه مه ندو خاله

هیسه ت وون ده پن ،

به یت پیژ ده رده که وی)

نه وه هوو به یانیه کیان خه لکی نه و

شده که تی خه و هوو . وه یسه و چاوره شیش له

و ده مه دا پښکی

نه وینداریان ده توڼی .. له شکری نووری پاشا که ماروڼی گوندی دا ..

دیده کڼی چاوره شو تروسکایان کوژایه وه ، به مه رگی نه شقنیک

پلیان ده دا . . بوو به ناله ی شه ستیر و مه تره لوژ . گوند بوئی
 خوننی لی ده هات . لاشه ی خویناوی وه یسه به کیش کرا . هه موو
 خه لکه خوئی مردویان به سه را کرا . . نه وه ی لاشه ی وه یسه ی
 راکیشا ، ده لین لایه کی بوته به راز له م سالانه ی دواپیه دا . .
 سه رله نوی ناغاو شوریاخوزه کان له کوون هاتنه ده وری ، که وتنه
 خویشان و شه م ده ورویه ره یان دیسانه وه ته نی و که وتنه ویزه ی
 ره ش و پروتان .. (تاریکی) ..

چاوره ش : (رووناکی ده خرینه سه ر وه کوپلی ی له ناو زوورینک دایه
 به ده وری خوئی دا ده خولینه وه ، له گه ل خوئی به هه نس وکه وتی
 شیتانه وه یاری ده کات)

به یت بیز : (رووناکی ده خرینه سه ر ، چرایه کی به ده سته وه یه واتای نه وه
 ده گه یه نی کاتی شه وه) چاوره ش پشتر نیواران سه ری خوت
 هه لده گری . هه رکه ده گه پته ده ره وه ی ناوایی به دلشکاویه وه
 هه لده روانیته باله خانه و خانووه سه رکزه کان . بهرپار هه نینسکت
 ده شارینه وه . گوزه رکردن به گوندا بوته مه حال ده بی . ناته وی
 جارنکی تر که س چاوی پینت بکه وینه وه ، بهگوه سه ری خوت
 هه لگری . . (موسیقا) . . به لأم هه نگاوی پسینه کانت
 به پینچه وانه ی ده روونت به ره و کولانه کلوله کانی گوند ، په کلینشت
 ده که ن و خل ده بیته وه . . سه رله نوی کلولی و کویره وه ری گوند
 ده که تبه کویره یه ک و له نامیزی ده گری . نه وه ی لیت ده پرسن
 وه یسه له کوئی یه ؟ (چاوره ش له سه ر زه ویه کی روژه نیشی و
 ده که وینه خه ت کیشان) ، به خه مباری پشتاو پشته وه
 ده چه مایته وه ، به بی ده نگیه کی کوشنده وه ، وینه ی تفه نگیک و
 که له ناسکینک له سه ر رووی خوئه په تانیه کی ده کیشی (موسیقا)
 چاوره ش چاودیری شه ستیره خه والوه کان ده که ی .. هه رکه
 نه تسیره یه ک ده کشی ، کسپه به ک ده روونت ده کیلی ، گوموله
 ده بی (چاوره ش ده که وینه مزه مزی گورانیه کی خه مباره وه ،
 چاوی پر ده بی له فرمیسک) چونکه هه ست ده که ی نه ستیره ی
 مروژنکی کلون و بی نه وا ناوا ده بی ، بو دواچار شه م جیهانه ی

به جیهینشت و سه ده ها وه دی نه هاتووی به ناکام نه گه شت . تو هه ر
 چاوه پروانی وه یسه ده که ی ، مه مه ندیش چاوه پروانه خه زال بیتنه وه .
 ته مه نی هه ردووکتان هه ر چاوه پروانه .. (موسیقا ، تاریکی) هه
 وله خیل : (رووناکی ده خرنه سه ر ، وه کوبلنی ی ده یسه وی پیلاتینک
 بگینری ، چاوده گیزی که سینی به رچاو بکه وی . . له به رخویه وه)
 چاوه ش هه ر ده بی ته م شه و ناوت بزینم ، به یه نسدی گوندت
 بکه م ، توی شرو شیتیش رقت لیم ده بیتنه وه ، به شیتیت
 بازی بووم ، له هه رکوی ده مبینی تفم لی ده که دی . . ئی خو من
 هه ر له منالیه وه حه زم بوو ، که چی که وتبته شوین ته و وه یسه
 چه ته و پیاوکوژه ، دلی خوت پی ی دا . ته گه ز نه و کوپه
 جووتیارنکی رووت و ره جال بوو ، خو من به رچه له ک گوپه ناغا
 بووم . . ته م جووتیارانه ده لنی ی هه ر له منالیه وه دورسی
 شه بتانیهان خویندوه (ونستینک ده کات ، وه کوبلنی ی که سینک
 به ته نیشیه وه تیپه ر بوو ، لی ی موزده بیتنه وه هه ر نیستاکه
 به قوریانت ده بم (به ده نگی به رز) هو خه لکینه ، هو ته وانه ی
 به ته نگی شه ره فی گونده وه ن ، ته وه ی له م گونده قه وماوه ،
 له چ گوندیکی تر نه قه وماوه .. هو خه لکینه ، خه ریکه مالتان
 نوغرو ده بی ، تاپووی هه مو نافره تانتان ده تکی ، ده مینکه
 نهینیه کم شاردو ته وه ته نها بو گل نه بی بو که سم نه درکانده
 (ته ماشابه کی ده ورویه ری خوی ده کات) بو دو مانگک ده چی
 چاوه ش که س نازانی کچینی خوی له ژیر چ دره ختیک دوزاندوه ،
 باش شه ش حه وت مانگی تر ده بیتنه داپکی مه لوتکه به کی بی هاوک ..
 هو خه لکینه من ته مه بو خوا ده لیم (ونستینک ده کات) تا
 زووه ته م بی تاپوویه له رووخساری گوند پسرنه وه . . چاوه ش
 دی به ده رکه ن ، یان ته وه تا خه مینکی بخون (هه س ده گری ،
 له به رخویه وه) ده لی وه کو بزانشن درو ده که م (به ترسه وه)
 بزوم چاکه ، با که سینک چاوی پیم نه که وی (ده نگی ته ق و
 توقی به رده باران کردن دیت . . هه ردوو ده سستی ده کاته چه تری

سه ری و هه لدی) ..

خاله هیمه ت : (رووناکی ده خرنه سه ر ، خوی باده دا) هه موو ته نامی جه سته م

ده یه شی . زوز دلم سه غلته ت بوو ، و تم بابچم به لای

مه مه نده وه ، ته گینا وه ها نه بووایه له توی جینگا ده که و تم . مه

مه ند : (رووناکی ده خرنه سه ر . . ده نگلی پیاله

چای دیت) خو زستانیش نبیه بلین سه رما ت بوو خاله هیمه ت

گولچین یش ده مینکه مالئاوایی له دنیا کردوه . . ته گینا (به زه رده

خه نه وه) ده مانووت کاری مه له کردنی به یانیانه . .

خاله هیمه ت : (به ته و سه وی) له تو به ده به خت تر منم ، ته وه ی راستی

بی مه مه ند ، مانگینک بوو زوز چلکن بووم ، تو قرم لی بهرا بوو ،

و تم ده سا با بچم له ناوی چه مه که هه ندی خو م هه نشه پینم ..

دوینی ده مه و عه سرنیک ناوینکم به خو م دا کرد (خوی باده دا)

کزه پایه کی ساردی ده هات (ونستینک ده کات) خو زگه مردن

هه بووایه به لأم ته م پیره سه گباب خینوه نه بووایه (به خه مباره وه)

به خودای مه مه ند ته وه ی پاش مردن لی ی بترسم ، توی ...

داخو کلون یارو وه زعت چون ده گه ری .. چاواره شیش چی لی

به سه ردی ..

مه مه ند : ته وه نده و لم به دنیا خوش نبیه تاوه کو لینم

بترسی . . له وه ته ی خه زال بی سه رو شوینه ده مه وی خو م تووشی

گاشه یه ک بکه م و له کوئی دنیا بیه وه (به هه ناسه ساردیه وه)

گوئاح بار ده بم ، ته گینا خو م له کینوه به رزه وه توور ده دا . .

خاله هیمه ت : (به زه رده خه نه یه کی خه مباره وه) چیه ده لی ی تاخرو توخری

دنپانه . . بو ته وه نه ووره ت روخواوه ؟ (سه ر داده نه وینی)

راستیش ده گه ی ، که س وه کو من و توی لی ته قه ومی . . مه

مه ند : خو زگه م به خو ت ، هه ر هیچ نه بی گولچین

له پینش چاوی خو ت مردو خوشت کفن و دفنت کرد . . ته ی من

چی بلیم ، ئینستاش نازانم چی لی به سه رهات . دیو بردی ؟ درنج

خواردی ؟ سه رنگوونیان کرد ؟ (ونستینک ده کات) هه ر ته وه یه

کی له گوند له لکی

ده پگېزته وه . .

خالی هېمه ت : (په نیمچه توپړه په که وه) توش له و ساکه وه هه لس وکه وئ

له که له خه لکه گوند گوزاوه . . زور جارېش ده چپته گزی دنیاوه . .

مالیکت هه قیانه بلین مده ته شیت بووه . .

مده ته : (سه رنگ یاده دات) پیاو له ناوه راستی ته

مه ن ، یان له زور ناقلی دا شیت ده بی ، یان له ته نیانی . من

ته وه ی په که میان نیم . . ته وه نده ش په جوړته نیم تا ده

ستم پچپته خوځ ، یان وادپاره هیشتا دلم په دنیا خوځه . . پیاویش

سه ری خوځی هه لگری جوړه خوگوشتنیکه بوږه وه ها بهرام داوه .

خاله هېمه ت : ده موو جارې که سه ری خوځ هه لده گری ، تا دپښته وه مندالی

وورده کی گوند خه وو خوځاکیان لی هه لده گیرئ ، نیقانیان له

یسته پاته وه ده رده زئی . هه موو روژئ هه ر له په پانیه وه تا

دره نگه وه ختیک ، له سه ره رنگاکان دا هه لده تروشکین و چاوه پنی

هاتنه وه ی توو خه زالی ده که ن . . ته م گونده په نیوه وه ناوه دانه ،

که سینکی تر تینا هه لنا کات . چونکه نینسک و پرووسکی باوایپیرتان

بوږه په پنی ته م خاک و خوځه . .

(تاریکی)

په یت پیتر : (رووناسکی ده خرښته سه ر) مده ته ند ،

بون و به رامه ی ته پېوشی زه ویه . والدی هه سانه وه ی پړینه

کون و نوښکا نته میژوی سه ر سه ختی راووردو نوڅره ی

دواروژته . مایه ی که له میژدی و سه ره سستی و خوځاگرتنی مروځاپه تېته .

زام و زه رده خه نه و فرمینسک و هه ناسه دان و ناسووده پیته . . نه ته

نه توش بی ته و وئ هه یه . له میژدایه بی نه توش بی ته و وئ هه یه .

په لأم هه ریه که په دوای په کتره وه وین . په لأم هه ریه که په دوای په کتره وه وین .

یه کترتان نیبه . ده بی چاکی لی بکه ی په لادا یه کترتان نیبه .

شکلیلی ووره به رنه دان ، هه ننگاوه کانت شکلیلی ووره به رنه دان ،

تی کوښان ، تاوه کو دیسانه وه وه کو جاهی تی کوښان ،

ده سه وون . . له سووچینکی شانوزه رووناسکی سه ر ده سه وون . .

جوړه بزووتنیک ده کا ، وه کو بیه وی جوړه بزووتنیک ده کا ،

تارمایی نافر تیک ، تارمایی نافر تیک ،

خوئی له ده سستی
 پانتومايم ته عبیر له
 به یت بیژ :
 درا ، له سینه ری
 چاوه خاموشه کانت
 پېشه ی روژانه ت بوو.
 کو گاکو ترنیک ده پدایه
 ماندوو بوون دا ده تدایه
 نه و به ره و گه والی
 (هه ناسه یه ک
 ینوه روزه دا ناله ی
 کرد .. خه لکه که ش
 به هه له داوان خوینان
 شوننی خوت دا بووښته
 ونستیګ) دلت له
 قه قرته ی ده کرد...
 گوند و گونده کانی ترا
 وته ته ک نه وانسی
 یانوت پاشی نه وه ی
 ری خوئی هه لگری

په له ماردانینک رژگارکات ، به بزووتنی
 حاله ته که ی ده کات)
 مه مه ند ، نه و روژه ی به سه ر گونده که ت دا
 زړه گوړزه که دا ، هه لاژابووی ، به لای پاله وه
 بریپووه تووله رینګاکه ی به رامبه ر .. نه مه
 هه رکه خه زال و ده ده رده که وت ، ماندوویت وه
 شه قه ی پال و هه لده غری ، توش له گه ل
 شه قه ی پال ، جه سته ت ده بووه سوزنکی خواها
 هه وړه نه زوکه کانی هاوین به رز ده بزوه .
 هه لده کینشی) تا له زه رده گه رمای نه و
 شه ستیرو حوسکه په له وه ره کانی هه راسان
 وه کو په له وه ره کان سه ریان لی تینګچوو ،
 ده کردن پېشه و ژیر تاشه به رده کانه وه .. له
 یه کینک له دار گوړزه کان و ره پ راوه ستای)
 جه په ری سنگت پیوه چوله که په کی سه رپړاو نه
 ده مه و ټنواره پاسی بی سه روشوننی خه زال به
 پلاوېزوه .. هه ندی که س ده یانوت خوئی که
 دایان به سه ر کونده که دا ، هه ندینکی تریش ده
 نه تکیان کردو ټاېروییان تګان ، بېریاری دا سه
 ناګه پېته وه تا توله ی نه که نه وه ،
 (تاریکی)

(رووناکی ده خرېته سه ر دوو سی که س ، راوه ستاون)
 مه مه ند هه میسان چانګانه که ی داخست .
 که سی ۱ :
 که سی ۲ :
 نه م په یانی په خه لکی دیویانه له ټاواپی ده
 کینوه به رزه ټاوه دیو بووه ..
 که سی ۳ :
 کلون دووای کلاری بابردو که وتی .. نه وه ی
 له وه ته ی روویان کردو ته نه م گونده خیزو
 نه دیوه ..
 که سی ۱ :
 خوشیان له خزیان

که سی ۳ : به خوی خه زال ناخړه ټینکی شوخ و به شه وه ف

و یه که ژن بوو ..

که سی ۲ : دیاره مه مه ندیش ده یه وی له رنگاوایان سه

رینښته وه .. ۱۲

که سی ۱ : نه م چاره شه گه ر خوی کرد هاته وه ، ده

نایه لین له گوند ده رچینه ده وه .. باوکم نه م

خوږه تی .. ده تر سین به لایه کی به سه رینت ..

که سی ۳ : بز ده توانین قسه ی له گدل بکه ین .. نه و ده

نه فام تی ده گا ..

(خاله هیمة ت په یاده یی)

خاله هیمة ت : (به گزیه وه) ها .. دیسان چی قه وساره ؟ وه ها

که سی ۱ : سه رتان به یه کا

که سی ۱ : به خوا خاله هیمة ت مه گه ر نه و نه سپه سه

دایین بکړی .. نه گینا کی ی تر ؟ .

خاله هیمة ت : (به سه رسوورمانه وه) کام ته سپ ؟

که سی ۲ : مه مه ند ..

که سی ۳ : دیسان سه ری خوږی ده لگرت . نه م به یانی یه

کڼوه به رزه ناوه دیو بوو ..

خاله هیمة ت : ده قیه تی .. نه و ناگره ی له ده روونی نه ودایه ،

نایه ت. ده رکه سی له نیمه پینت له و خواتری

به سه ردی ..

چاوه ش : (به ده لس وکه وتی شینانه ی خوږه وه په یاده

نه وا بز ده موو مات و گرژو مؤنن ؟ بز که س

له ناوایی مردوه ؟ .

خاله هیمة ت : (به نیمچن تووږه که وه) نه خیر ، چاوه ش هیچ

رووی نه داوه ..

چاوه ش : (به سه ریادانه وه) دیاره چاوه روانی هاتنه وه ی

نه .. نا .. چونکه نه م شه و له خه ون دا

ناگادار به سپه نیی وه یسه دپته وه و چاوه وانی

پنښان وسم ، چاوه ش

به . خۆت له سه ر
 به ک ته ل بهرازیته وه و به ماچ و مۆچی گه
 رم و گۆڤ پینشوازی
 به (ته ماشایه کی خۆزیده کات) ته وه تا
 ده بینن ؟ منیش به
 چاره وه رانی ته و هاتتوم .. (موسیقا ، ته بن
 تاریکی) ..

(آروناکی ده خۆزیده سه ر چاره ش ، له سووچینکی شانۆ هه لکۆرماده ،
 هه ندێ جار مژه مژی گۆرانی دینت . عه وله خیل به دژه دژه له
 چاره ش نزیک ده بینه وه . خه نجه ریکی به ده سته وه به ، به گسه ر
 په له ماری چاره ش ده دات و به ر خه نجه ری ده دات) ..

کۆرس : (هه موو نه کته ره کان ده بنه کۆرس ، به ده م گۆرانییه وه) :

چاره ش کچینیت بهوه تارایه کی سوو

بهوه سه رۆشی لاشه ی ته وه زه له کان

خه لئانی خۆزینیان کردی له سه ره رینگاکان

عه وله خیل وه کو باووپیرانی

تینووی خۆزیده و ئاهروتکان

پاره پاره ی کردی له سه ره رینگاکان

هه ر پارچه به کی بهوه چاره ش له دوورپانه کان

داته شه قه ی بال و کو فریشته ی خۆزناوی

نیستاش هه موو شه وی ئینشکی گوند ده گری

منداله کان : (خاله هیمه ت پینشیان ده که وی و به ده وری کۆرس دا ده سووڕینه وه)

مه مه ندیش له پری ی خه زال

بهوه نیمچیری نیمچیره وان

له خاله هیمه ت مالتاواپی به کجاری کرد

بهوه خۆراکی درنده و وه حشیان ..

چاره ش و خه زال هه ردوو جۆته خوشکن

به وه په سه و مه مه ندی جۆته برا

کۆزی چاره روانیان ده هۆزیه وه

تۆله ی ته وانیش هه ر ده کرینه وه

کاتی نیمه ش که ووه بووین

شوین پینیان هه لده گرین

روژگار ده که بنه شه قشه قه ی ده ستی ساواکان

(تاریکی)